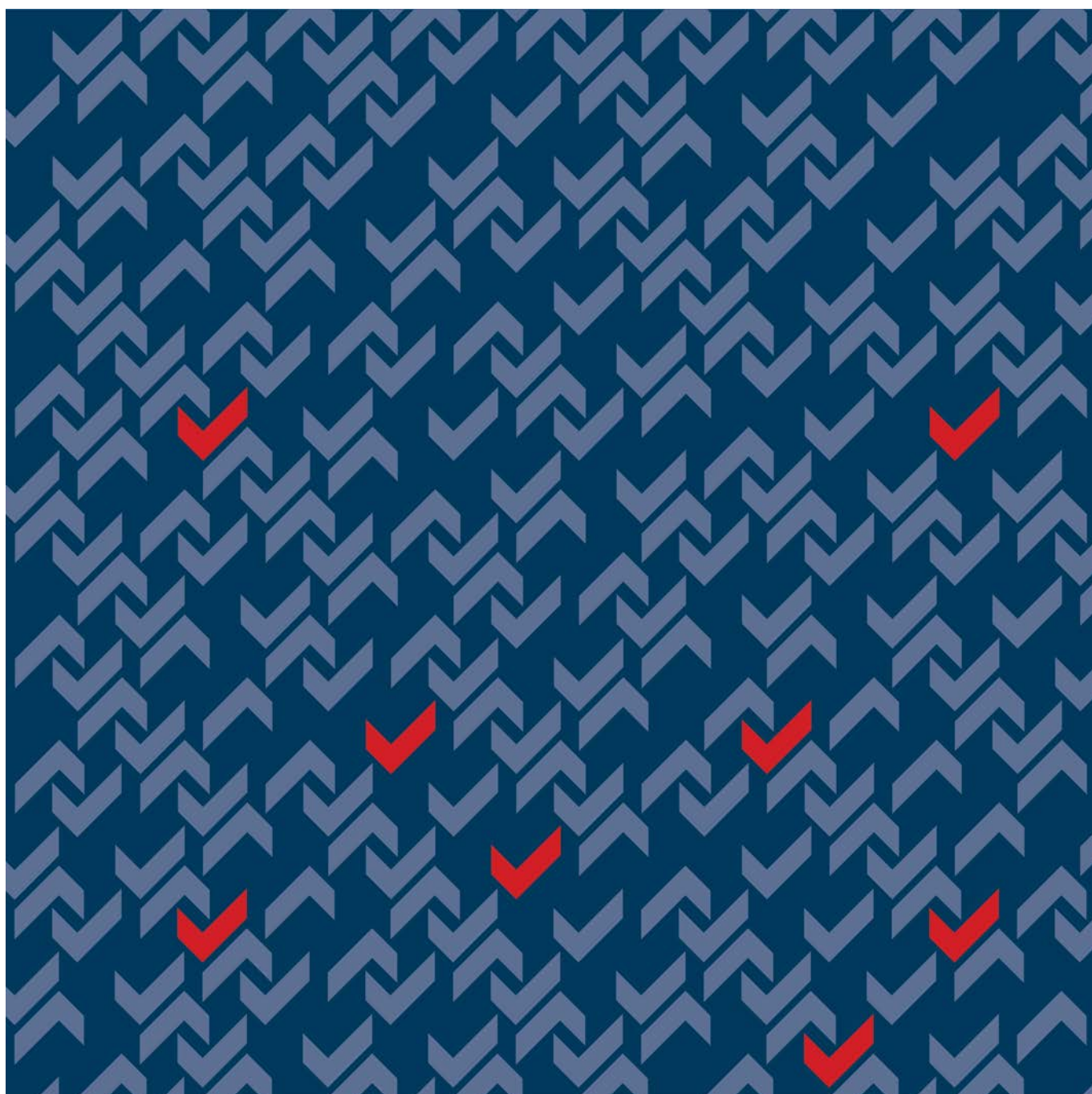

Avaluació

Regulació dels dispositius mòbils als centres educatius d'ESO

Avaluació

Regulació dels dispositius mòbils als centres educatius d'ESO

Informe definitiu

Maig de 2025

Tipus d'avaluació:

Avaluació de la implementació

Mètode:

Revisió d'evidències i enquesta

Avaluació encarregada per:

**Departament d'Educació i Formació Professional,
Generalitat de Catalunya**

Avaluació finançada per:

**Departament d'Educació i Formació Professional,
Generalitat de Catalunya**

Avaluació realitzada per:

Ivàlua

Equip de treball:

Laura López Ortells (coordinadora)

Marc Bosch i Matas

Núria Comas López

Cristina Ferrer Romero

Cita suggerida: López, Laura; Bosch, Marc; Comas, Núria; Ferrer, Cristina; Izquierdo, Àlex; Roca, Marc; Villalba, Sònia; García, Albert (2025). Regulació dels dispositius mòbils als centres educatius d'ESO. Barcelona: Ivàlua.

Àlex Izquierdo Nofuentes

Marc Roca Llevadot

Sònia Villalba Faura

Albert García Tur (estudiant en pràctiques)

© Institut Català d'Avaluació de Polítiques
Públiques (Ivàlua), 2025

Aquesta obra està subjecta a la llicència
Creative Commons de

Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual
4.0 Internacional.

Es permet a tercers distribuir, retocar i crear a
partir de l'obra llicenciada
de manera no comercial, la distribució de les
quals cal fer-la amb una llicència igual a la que
regula aquesta obra original.

Ivàlua

**Institut Català d'Avaluació
de Polítiques Públiques**

Districte Administratiu de la Generalitat de
Catalunya – Edifici B C/ dels Alts Forns, 36-44
Barcelona 08038

Tel. 00 34 93 554 53 00

info@ivalua.ca

L'avaluació en xifres

93 %	40 %	~ 35 %
Centres educatius amb ESO que han registrat almenys una resposta a l'enquesta adreçada a l'equip docent	Centres educatius amb ESO que han aplicat una prohibició total de l'ús dels mòbils durant el curs 2024-2025	Professorat d'ESO que ha desenvolupat activitats educatives que requereixen l'ús del mòbil

Valoració de la regulació

- El **73,5 %** del personal docent i directiu considera que l'aplicació de la regulació de l'ús dels mòbils durant el curs 2024-2025 no ha generat dificultats excessives.

Usos educatius promoguts pel professorat

- El **75,1 %** del professorat que ha promogut l'ús del mòbil amb finalitats educatives només ho ha fet una o dues vegades per trimestre.
- El **27,3 %** del professorat declara haver fet servir dispositius mòbils per a la creació de contingut audiovisual amb finalitats educatives, el tipus d'activitat en què l'ús del mòbil és més estès.

Efectes de la regulació de l'ús del mòbil percebuts pels docents

- El **89,6 %** del professorat valora positivament els efectes de la regulació al centre educatiu on treballa.
- Més del **50 %** de l'equip docent percep una millora en les incidències per ús indegut del mòbil, en la relació entre l'alumnat i en la convivència.
- Als centres que **han passat d'una regulació parcial a una total** el curs 2024-2025, l'equip docent ha percebut una reducció del **6,1 %** en les incidències i una millora del **4,5 %** en la convivència, respecte als centres que han mantingut la regulació parcial. Als centres de màxima complexitat, aquests efectes augmenten fins al **10 %**.

Valoració de possibles canvis en la regulació dels mòbils

- El **67,9 %** del personal docent i directiu es mostra totalment d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a finalitats educatives a l'ESO.

Resum executiu

- L'informe analitza **l'aplicació de la regulació catalana de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius d'ESO**, que va entrar en vigor durant el curs escolar 2024-2025. La regulació permet dues opcions de prohibició: total o parcial (que permet l'ús pedagògic).
- La metodologia combina una **revisió d'evidència**, que aporta coneixement sobre els impactes d'utilitzar el mòbil als centres educatius i de regular-ne l'ús, i una **enquesta** adreçada a docents i equips directius de centres públics d'ESO de Catalunya, la qual aporta informació sobre com s'ha aplicat la regulació i quins efectes s'han percebut.
- L'evidència revisada indica que **l'ús educatiu pot ser positiu si és planificat i té un objectiu pedagògic**, mentre que **l'ús lliure incrementa el risc de distraccions i pot dificultar la concentració**. La **prohibició** pot tenir efectes positius, ja que **redueix els usos impropis**, fet que podria contribuir a millorar el rendiment acadèmic, especialment entre l'alumnat amb dificultats o baixos resultats acadèmics.
- Pel que fa al **benestar emocional**, **l'evidència és contradictòria**. Si bé els mòbils poden afavorir la **motivació** per participar en les activitats d'aprenentatge proposades i la **comunicació** entre l'alumnat i el professorat, també s'han associat a un **augment de conductes d'assetjament**. No hi ha una evidència concloent pel que fa als beneficis de la seva prohibició, però hi ha una tendència cap a **resultats positius en la millora del clima d'aula i la reducció de l'assetjament**.
- Segons dades de l'enquesta, **el 60 % dels centres han optat per la prohibició parcial, i el 40%, per una prohibició total**. Tot i que en el model de prohibició parcial es permet l'ús educatiu, aquest **ús és puntual i minoritari**: entre el 34 % i el 37 % del professorat ha fet servir el mòbil amb finalitats educatives, i d'aquests, el 75,1 % l'ha utilitzat només una o dues vegades per trimestre.
- **El 89,6 % del professorat valora positivament els efectes generals de la regulació**, i especialment percep millores en la convivència, la relació entre l'alumnat i la reducció d'incidències —però no en el rendiment acadèmic—. **L'equip docent dels centres que han passat de prohibició parcial a total el 2024-2025 percep millores significatives** en totes les dimensions analitzades, en comparació amb l'equip dels centres que l'han mantingut parcial.
- Es proposa un conjunt de **recomanacions**: elaborar una **guia pedagògica** amb propostes contextualitzades d'ús educatiu, garantir la **disponibilitat de tauletes** del centre per promoure un ús més controlat, establir **mesures logístiques** per garantir el dipòsit segur dels dispositius, oferir **tallers específics per a adolescents i famílies** per fomentar un ús saludable i crític dels mòbils, i **continuar l'anàlisi quantitativa** amb indicadors objectius i fer-ne un seguiment a mitjà i llarg termini.

Continguts

1	Introducció	7
2	Metodologia	8
2.1	Revisió documental i elaboració de la teoria del canvi	9
2.2	Revisió ràpida d'evidències	10
2.3	Enquesta a docents i equips directius de centres amb ESO	11
2.4	Limitacions metodològiques	13
3	La regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius de Catalunya: context i teoria del canvi	13
4	Revisió ràpida d'evidències	20
4.1	Impactes de l'ús dels telèfons mòbils	21
4.1.1	Impactes en l'aprenentatge	21
4.1.2	Impactes en la convivència i el benestar emocional	22
4.2	Impactes de la prohibició dels telèfons mòbils	23
4.2.1	Impactes en l'aprenentatge	23
4.2.2	Impactes en la convivència i el benestar emocional	24
4.3	Reptes i limitacions	25
4.4	Síntesi	26
5	Resultats de l'enquesta sobre la regulació de l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO	26
5.1	Per quina modalitat de regulació han optat els centres educatius i com l'han aplicat?	27
5.2	Quins usos educatius del mòbil promou el professorat?	31
5.2.1	Grau d'ús del mòbil per part del professorat	32
5.2.2	Tipus d'activitats desenvolupades	33
5.2.3	Usos educatius del mòbil segons la matèria	35
5.3	Quina percepció té el professorat sobre els efectes de la regulació de l'ús del mòbil?	37
5.3.1	La percepció sobre els efectes de la regulació al centre educatiu propi	37
5.3.2	La percepció dels docents en aquells centres que han endurit la regulació	40
5.4	Valoració de possibles canvis en la regulació dels mòbils	44
6	Conclusions	50

7	Recomanacions	53
8	Agraïments.....	55
9	Referències	56
10	Annexos.....	58
10.1	Procés per realitzar la revisió ràpida d'evidència.....	58
10.2	Detall de la revisió ràpida d'evidències.....	60
10.3	Qüestionari de l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius	63
10.4	Correus electrònics enviats a equips directius i docents.....	71
10.5	Comparació de mostres de l'enquesta	73
10.6	Anàlisi de l'enquesta.....	74
10.7	Resultats descriptius de l'enquesta.....	76
10.8	Resultats detallats de l'anàlisi de l'enquesta	81

1 Introducció

El present informe aporta evidències per a la presa de decisions sobre la regulació catalana de l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat als centres educatius, després del primer curs escolar de la seva implementació (2024-2025).

Aquesta regulació s'ha concebut i aprovat en un context en què diversos estats i administracions regionals han emès recomanacions o regulacions sobre aquests dispositius, com a resposta al debat social generat al voltant dels possibles efectes negatius de la presència i l'ús dels telèfons mòbils personals als centres educatius. En el cas de Catalunya, el Departament d'Educació i Formació Professional va emetre unes instruccions en què demanava als centres educatius que, per al curs 2024-2025, adaptessin la seva normativa interna a un nou marc d'usos. Aquest marc defineix els usos permesos en funció de l'etapa educativa. A l'educació primària, l'ús dels mòbils per part de l'alumnat queda totalment prohibit; en canvi, a l'educació secundària obligatòria (ESO), cada centre ha hagut d'optar per una de les dues opcions següents:

- **Prohibició de l'ús generalitzat** en tots els espais del centre dels dispositius mòbils (prohibició total).
- **Restricció general de l'ús**, amb excepcions educatives; és a dir, excepcionalment es permet un ús pedagògic impulsat pel professorat (prohibició parcial).

En aquest context, el Departament d'Educació i Formació Professional té interès a avaluar aquesta regulació i ha impulsat l'anàlisi de la mesura a través de dues estratègies. D'una banda, ha creat la Comissió per a una Digitalització Responsable als Centres Educatius, formada per una cinquantena de persones expertes en diversos camps de l'àmbit digital. Entre els diversos encàrrecs que ha rebut aquesta comissió, hi ha l'avaluació de la regulació de l'ús del mòbil als centres educatius. D'altra banda, el Departament d'Educació i Formació Professional ha sol·licitat a l'avaluar una anàlisi de la mesura, amb l'objectiu de disposar d'evidències sobre la seva implementació i sobre els efectes que podria arribar a tenir en les condicions d'aprenentatge de l'alumnat.

Així, l'informe dona resposta a un doble objectiu. Per un costat, es busca reunir **l'evidència disponible d'altres avaluacions i recerques sobre l'eficàcia de les regulacions** del telèfon mòbil als centres educatius pel que fa a l'aprenentatge i el benestar emocional de l'alumnat. Per un altre costat, es vol conèixer **com s'han traslladat** als centres educatius les instruccions emeses pel Departament d'Educació i Formació Professional que regulen aquest ús, i quins **efectes han observat** els docents en el funcionament dels centres educatius on treballen. **L'anàlisi se centra especialment en l'educació secundària obligatòria.**

La metodologia d'aquest informe combina una revisió de l'evidència sobre els impactes d'aquest tipus de regulacions en altres contextos, i una aproximació empírica a partir de les

dades obtingudes mitjançant una enquesta dirigida a docents i equips directius de centres d'ESO.

Amb aquesta doble aproximació, l'informe aporta evidències clau per a la revisió de la regulació actual dels dispositius mòbils als centres educatius. En primer lloc, s'aprofundeix en la manera com s'ha implementat la nova regulació als centres educatius d'ESO. Així mateix, es presenta la valoració que fan els docents i els equips directius d'aquesta etapa educativa, sobre la normativa vigent i sobre com consideren que hauria d'evolucionar en el futur. Les anàlisis basades en evidències locals i internacionals han permès identificar aspectes rellevants a tenir en compte en la regulació per tal de millorar la seva aplicació i augmentar les possibilitats que tinguin un impacte positiu en l'aprenentatge i el benestar de l'alumnat.

2 Metodologia

Les **preguntes** que han guiat l'elaboració d'aquest informe són les següents:

- Quin impacte té l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu en el seu aprenentatge, el seu benestar emocional i la convivència als centres educatius?
- Quin impacte han tingut les diferents estratègies de regulació dels dispositius mòbils en l'aprenentatge, el benestar emocional de l'alumnat i la convivència escolar?
- Com s'ha dut a terme la implementació de la regulació de l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius a Catalunya durant el curs 2024-25?
- Quins usos educatius es continuen fent dels dispositius mòbils a l'ESO?
- Quina valoració fan els equips directius i els docents sobre la regulació dels dispositius mòbils a l'ESO?
- Quins són els efectes percebuts de l'aplicació de la regulació dels mòbils a l'ESO en l'aprenentatge i la convivència als centres educatius catalans?

Per respondre aquestes preguntes, s'ha optat per una combinació de tres tècniques d'investigació complementàries.

En primer lloc, s'ha dut a terme una **revisió documental** de la normativa actual i dels principals informes del Consell d'Educació de Catalunya, que ha permès contextualitzar la política i identificar-ne la **teoria del canvi**.

En segon lloc, s'ha fet una **revisió ràpida de l'evidència** amb l'objectiu de sintetitzar el coneixement més rigorós disponible sobre dues qüestions: quin és l'impacte de l'ús dels

mòbils en els aprenentatges, el benestar emocional i la convivència, i quin és l'efecte de regular-ne l'ús en les mateixes dimensions d'interès.

Finalment, s'ha recollit informació primària a través d'una **enquesta dirigida als docents d'ESO dels centres educatius públics de Catalunya i als seus equips directius**. L'enquesta ha permès recollir l'experiència i les valoracions d'aquests professionals sobre el primer curs d'implementació de la regulació de l'ús dels mòbils. En concret, s'ha preguntat com s'ha incorporat la regulació a les normes internes dels centres, quines dificultats s'han trobat durant la seva aplicació al llarg del curs, quins usos educatius dels mòbils es mantenen, quins efectes s'han percebut al conjunt del centre, i quina valoració fan de la possibilitat d'ajustar la regulació actual.

Aquesta aproximació mixta ha permès, d'una banda, identificar i sistematitzar el coneixement existent en la literatura nacional i internacional, i, de l'altra, obtenir dades directes i contextualitzades sobre l'aplicació de la nova regulació vigent a Catalunya, així com la percepció del col·lectiu docent i directiu, un dels agents clau en la seva implementació. A continuació s'aprofundeix en cadascuna de les tècniques emprades i, finalment, s'especifiquen algunes limitacions de l'estudi.

2.1 Revisió documental i elaboració de la teoria del canvi

En primer lloc, s'ha fet una **revisió dels principals documents** sobre els usos dels mòbils a Catalunya, que inclouen la normativa vigent i tots els materials informatius elaborats pel Departament d'Educació i Formació Professional. També s'han revisat els informes més rellevants del Consell d'Educació de Catalunya sobre els mòbils, que permeten contextualitzar la regulació actual.

A partir d'aquesta revisió, s'ha elaborat la **teoria del canvi de la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius**. Aquesta teoria descriu el funcionament esperat de la política i estableix les connexions entre els principals components de la intervenció: la problemàtica que motiva la seva necessitat, els recursos disponibles, les activitats o els processos previstos, els productes resultants i, finalment, els canvis o impactes que es pretenen aconseguir. La identificació d'aquests elements té com a objectiu fer explícits els principals supòsits i hipòtesis sobre com s'espera que funcioni la regulació, per posteriorment comparar-los amb la seva aplicació real i detectar possibles aspectes de millora.

Així mateix, s'han realitzat **entrevistes a persones expertes**. Aquestes entrevistes han permès construir la teoria del canvi, aprofundir en els diversos components de la regulació catalana, identificar altres models de regulació dels mòbils a escala nacional i internacional, i millorar la comprensió de la política i dels seus possibles efectes. Per seleccionar les persones entrevistades, s'ha optat per informants de referència, amb un reconegut coneixement i expertesa en el camp. En total, s'han entrevistat quatre persones: un informant clau del Departament d'Educació i Formació Professional, i tres persones

investigadores de l'àmbit acadèmic, expertes en tecnologies educatives, provinents dels camps de la pedagogia i de l'economia. Les entrevistes han estat de caràcter exploratori i s'han dut a terme a partir d'un guió semiestructurat adaptat al perfil de cada persona entrevistada.

Taula 1. Perfil i objectius de les entrevistes a persones expertes

Identificador	Perfil de la persona experta	Objectiu de l'entrevista
E1	Professional de l'Administració involucrat en el procés de definició de la regulació.	Conèixer el procés d'elaboració de la regulació catalana i el context de la intervenció.
E2, E3, E4	Persona amb perfil acadèmic expert	Conèixer l'evidència dels impactes dels usos educatius dels mòbils i de les regulacions d'aquests dispositius.

Font: elaboració pròpia

2.2 Revisió ràpida d'evidències

La revisió ràpida d'evidències (en anglès, *rapid evidence assessment* o REA) és un tipus de revisió d'evidències que busca determinar, de manera eficient i àgil, els impactes concrets d'una intervenció pública.

A diferència d'altres tipus de revisions sistemàtiques de literatura, que persegueixen incloure el màxim nombre de publicacions sobre una determinada pregunta de recerca i requereixen una gran inversió de temps i recursos, les revisions ràpides d'evidències s'organitzen al voltant d'uns criteris d'exclusió i inclusió rigorosos, amb l'objectiu de seleccionar les publicacions més robustes i rellevants donades les limitacions temporals existents (Sanz, 2020).

Concretament, la revisió respon a les **preguntes d'investigació** següents:

- Quins són els impactes associats a l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu en el seu aprenentatge, convivència i benestar emocional?
- Quins són els impactes de la implementació de diferents estratègies de regulació dels dispositius mòbils en l'aprenentatge, la convivència i benestar emocional de l'alumnat?

A més, la revisió d'evidència ha proporcionat una base conceptual sòlida que ha orientat tant el disseny de l'enquesta com la interpretació dels resultats. Per dur-la a terme, en primer lloc es van definir els criteris d'inclusió mitjançant la metodologia PICOT i es van dissenyar les cadenes de cerca corresponents. Un cop obtinguts els resultats, es van descartar aquells documents que no complien algun dels criteris establerts i es va procedir a l'anàlisi dels estudis restants: un total de **9 estudis**, dels quals 4 s'han emprat per

analitzar l'impacte de l'ús dels telèfons mòbils, i 5 per estudiar l'efecte de la seva regulació. L'annex 10.1 recull de manera detallada el procés seguit en la revisió ràpida d'evidència per identificar i seleccionar les fonts utilitzades.

2.3 Enquesta a docents i equips directius de centres amb ESO

S'ha dut a terme una enquesta adreçada a tots els equips directius de centres educatius públics de Catalunya que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria, així com als docents que imparteixen classe en aquesta etapa. **L'objectiu de l'enquesta és conèixer com s'han aplicat les instruccions** per regular l'ús dels mòbils als centres educatius durant el curs 2024-2025 a l'ESO: com s'ha integrat a les normes internes, quines dificultats han sorgit en la seva implementació, quins efectes es perceben en l'alumnat i quina valoració en fan els docents. També s'ha volgut conèixer quins usos educatius dels mòbils es mantenen.

Qüestionari

El qüestionari (consultable a l'annex 10.3) ha estat dissenyat conjuntament per l'àrea i el Departament d'Educació i Formació Professional. Per a la seva elaboració, s'han tingut en compte altres recerques que han emprat enquestes per recollir les percepcions i opinions del professorat sobre els usos educatius dels telèfons mòbils i la seva regulació (Gath et al., 2024; Owen i Sanchez, 2020).

El disseny del qüestionari s'ha adaptat a **dos perfils d'informant**: docents d'ESO i membres d'equips directius de centres amb ESO. La major part de les preguntes són comunes, però els equips directius han respost un bloc addicional de preguntes específicament orientat a recollir informació sobre l'aplicació de la regulació al conjunt del centre.

Estratègia de distribució de l'enquesta

L'enquesta es va poder respondre en línia durant el període comprès entre el 29 d'abril i el 6 de maig de 2025 (ambdós inclosos). La seva distribució es va fer mitjançant un correu electrònic enviat el dia 29 d'abril a les bústies professionals de tot el personal docent dels centres públics amb ESO. Donada la impossibilitat de restringir l'enviament només al professorat d'ESO i als equips directius,¹ l'enquesta es va enviar a tot el personal dels centres.

Les dues versions del correu (una per a docents i una per a equips directius) es poden consultar a l'annex 10.4. Per accedir al qüestionari, calia identificar-se prèviament amb

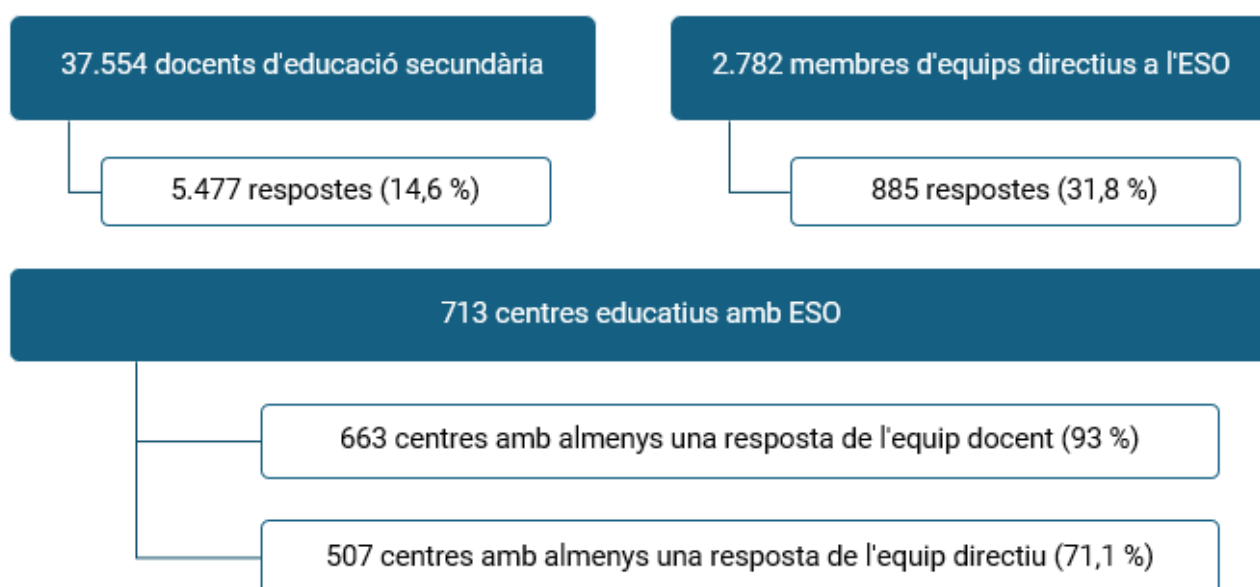
¹ S'han exclòs de l'anàlisi 953 respostes de persones que, tot i haver rebut el correu electrònic, impartien classe a primària, batxillerat o altres nivells educatius, però no formaven part ni de l'equip docent d'ESO ni de l'equip directiu, ja que no estaven incloses en l'àmbit d'estudi. Així mateix, s'han exclòs 129 respostes corresponents a persones amb menys de tres mesos d'experiència al centre educatiu en el moment de respondre l'enquesta i 15 respostes de persones que van declarar trobar-se en situació inactiva per jubilació o baixa de llarga durada. S'ha considerat que aquests perfils podien no tenir prou informació per valorar adequadament algunes de les preguntes relacionades amb el centre educatiu.

l'usuari GICAR, fet que permetia restringir l'accés i evitar respostes duplicades. Malgrat aquest sistema d'identificació, es va garantir l'anonimat de les respostes.

Univers i mostra

La Figura 1 mostra les taxes de resposta a les enquestes segons el tipus d'agent. Cal destacar que molts membres dels equips directius també imparteixen docència a l'ESO; en aquests casos, s'han comptabilitzat també com a docents. Ara bé, 226 persones han indicat explícitament que no imparteixen classes i només formen part dels equips directius; aquestes s'han considerat exclusivament com a tals.

Figura 1: Taxes de resposta de l'enquesta

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Departament d'Educació i Formació Professional.

Nota: el nombre de docents correspon al curs 2022-2023, extret de les [dades obertes de personal docent de règim general](#), ja que es tracta de les últimes dades oficials disponibles.

Aquestes dades mostren un interès elevat per part de les persones participants, amb una taxa de resposta més alta entre els equips directius (31,8 %) que entre els equips docents (aproximadament 14,6 %). Tanmateix, el major volum de respostes del professorat ha permès assolir una representativitat més gran dels centres educatius amb ESO a Catalunya: el 93 % dels centres tenen almenys una resposta docent, mentre que el 71,1 % dels centres tenen resposta d'algun membre de l'equip directiu. De mitjana, s'han rebut 8,4 respostes per centre.

A l'apartat 10.5 dels annexos es detallen les característiques bàsiques de la mostra i de l'univers, i es comparen per identificar en quina mesura la mostra difereix significativament

del conjunt de persones que integren l'univers.² L'annex 10.6 exposa l'anàlisi de les respostes i els mètodes emprats.

2.4 Limitacions metodològiques

Aquest estudi presenta algunes limitacions que cal tenir en compte a l'hora d'interpretar-ne els resultats. En primer lloc, només s'ha comptat amb la participació dels **equips directius i docents de centres amb ESO**, atès que el focus de l'anàlisi se centra en aquesta etapa. Això ha deixat fora altres etapes també afectades per la normativa, com l'educació primària, el batxillerat o els cicles formatius.

En segon lloc, **no s'ha recollit informació directa de l'alumnat ni de les famílies**, la qual cosa limita la comprensió de la valoració de la regulació i de la percepció dels efectes de la mesura des de la perspectiva d'aquests agents.

En tercer lloc, la mostra analitzada inclou **únicament centres públics**, ja que no es va tenir accés als correus electrònics del professorat dels centres concertats. Es depenia de la col·laboració voluntària de les direccions per a la difusió del qüestionari, i aquest fet impedia garantir una única resposta per persona i verificar la identitat de qui responia. En conseqüència, no es disposa d'informació sobre la implementació de la regulació ni sobre la seva percepció en els centres concertats.

A més, tot i que les característiques dels centres i dels docents que han respost l'enquesta són força representatives (vegeu l'apartat 2.3), el caràcter voluntari de la participació pot introduir un **biaix d'autoselecció**: podria haver-hi una sobrerepresentació de persones amb una opinió especialment favorable o contrària a la regulació.

Finalment, cal considerar que els **efectes percebuts** recollits a l'enquesta poden estar influïts per les expectatives o els desitjos del professorat. Es tracta d'una mesura amb una forta càrrega de normativitat social, cosa que podria condicionar una percepció més positiva del seu impacte.

3 La regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius de Catalunya: context i teoria del canvi

La regulació de l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius s'ha convertit en un tema clau de **debat en les polítiques educatives**, especialment arran del creixent accés a aquestes tecnologies per part de l'alumnat i de l'impacte que poden tenir sobre l'aprenentatge, el benestar i la convivència escolar. A Catalunya, aquest debat s'ha

² A escala de centre educatiu, les mostres tenen una distribució equilibrada en la gran majoria de variables, exceptuant una major proporció d'instituts amb educació postobligatòria, i una menor proporció d'instituts-escola i de centres del Consorci d'Educació de Barcelona.

intensificat en els darrers anys i ha culminat amb **l'aprovació, a principis de 2024, d'unes instruccions específiques** del Departament d'Educació i Formació Professional per establir criteris d'ús dels dispositius mòbils als centres educatius.

Aquest marc normatiu parteix de les recomanacions elaborades pel Consell d'Educació de Catalunya, fruit d'un procés participatiu, i respon a la necessitat d'harmonitzar criteris i evitar diferències entre centres. L'apartat següent contextualitza institucionalment i teòricament aquesta regulació, tot analitzant-ne els objectius i resultats esperats.

Quin era el context de la regulació dels dispositius mòbils?

El desembre de 2023, el Consell d'Educació de Catalunya (anteriorment, Consell Escolar de Catalunya) va emetre un informe elaborat a partir d'un procés participatiu amb la comunitat educativa d'arreu de Catalunya. En total, es van realitzar 34 sessions de debat amb la participació de famílies, alumnat, professorat i membres del Consell. L'objectiu era recollir les diverses opinions dels agents educatius sobre la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius.

La majoria dels sectors de la comunitat educativa van expressar la necessitat que el Departament establís un **marc general de regulació per a tots els centres, amb l'objectiu d'evitar desigualtats entre ells**. Es proposava que aquest marc fos comú, clar i restrictiu, una demanda especialment destacada per una part dels docents i de les famílies. Tot i això, es va insistir en la importància que el marc general s'adaptés a les característiques i decisions de cada centre, en coherència amb el seu projecte educatiu (PEC).

No era la primera vegada que el Consell d'Educació de Catalunya abordava aquesta qüestió. L'any 2015 va publicar *Les tecnologies digitals als centres educatius* (Consell Escolar de Catalunya, 2015), on es destacava que una prohibició indiscriminada de les tecnologies mòbils podia suposar una restricció dels drets dels menors com a ciutadans. Així mateix, l'informe alertava que **una eventual prohibició podia entrar en contradicció amb els objectius curriculars relacionats amb la competència digital, l'aprenentatge i la capacitat d'aprendre al llarg de la vida**.

Del *mobile learning* al desplegament generalitzat d'ordinadors portàtils

Cal tenir en compte que la regulació de l'ús dels mòbils als centres educatius ha entrat en vigor quan tot **l'alumnat dels centres públics d'ESO disposa d'un dispositiu portàtil propi** per treballar la competència digital, com a resultat del desplegament del Pla d'Educació Digital de Catalunya. Aquesta realitat modifica el rol que abans jugava el telèfon mòbil com a principal dispositiu de què disposava part de l'alumnat.

En aquest sentit, fins i tot entre aquells centres que havien participat en el programa d'innovació Mòbils.edu,³ sembla que hi va haver un desplaçament de l'ús pedagògic dels

³ [El programa d'innovació Mòbils.edu](#) pretenia impulsar l'ús de dispositius mòbils (telèfons mòbils i tauletes) com a tecnologies educatives integrades en les pràctiques d'aula, amb l'objectiu que els alumnes adquirissin la competència digital i milloressin en la resta de competències.

mòbils cap als ordinadors portàtils. Així ho revela la recerca de Pozos-Pérez et al. (2023), una investigació qualitativa que va analitzar l'ús dels telèfons mòbils en tres centres d'educació secundària de Barcelona que havien participat en aquest programa d'innovació. Aquests centres van ser seleccionats per la seva posició explícita a favor de l'ús de la tecnologia i dels telèfons mòbils i, tot i que inicialment en promovien l'ús pedagògic, l'estudi revela **una tendència del professorat a restringir-ne l'ús a favor dels ordinadors portàtils** distribuïts en el marc del Pla d'Educació Digital de Catalunya, amb l'objectiu de controlar millor l'accés a internet, garantir-ne un bon ús i facilitar la gestió de l'aula. També es posava de manifest que el professorat no havia rebut formació pràctica per maximitzar els beneficis dels usos pedagògics dels telèfons mòbils.

Val a dir que, fins i tot entre els promotors de les **metodologies mobile learning** —l'estratègia educativa basada en l'aprenentatge amb dispositius electrònics mòbils com ara tauletes o telèfons mòbils— hi ha controvèrsia sobre si el dispositiu personal de l'alumnat ha de ser o no un suport per a l'aprenentatge a l'aula, tenint en compte que una tauleta pot satisfer pràcticament els mateixos usos i superar alguns dels inconvenients de confiar en els telèfons mòbils de l'alumnat com a dispositius educatius (desigualtats d'accés, més probabilitat de distraccions i d'usos inadequats, o dificultat de controlar l'accés a determinats continguts per part del professorat, entre altres).

En què consisteix la regulació dels dispositius mòbils?

Partint de les conclusions del Consell d'Educació de Catalunya, el Departament d'Educació i Formació Professional va publicar el gener de 2024 unes instruccions per regular l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius públics i concertats a partir del curs escolar següent (2024-2025). Posteriorment, aquestes instruccions es van incloure com un apartat en l'àmbit d'organització del centre dels [Documents per a l'organització i la gestió dels centres \(DOIGC\)](#) per al curs 2024-2025.

Segons les instruccions, es parteix d'una condició bàsica per a tot el sistema: l'ús dels mòbils als centres ha de ser el mínim possible i els usos permesos han d'estar justificats educativament.

El marc d'usos per a les diferents etapes educatives va quedar definit de la manera següent:

- **Educació infantil i primària:** Es prohibeix l'ús de telèfons mòbils per part de l'alumnat al centre educatiu, tant en horari lectiu com no lectiu. L'escola vetllarà per posar a disposició de l'alumnat els dispositius tecnològics necessaris per assolir la competència digital.
- **Educació secundària obligatòria (ESO):** Els centres poden optar entre:
 - o Opció 1. Prohibició general de l'ús dels mòbils en tots els espais del centre i en les activitats educatives, també de fora del recinte.

- o Opció 2. Restricció general de l'ús, amb excepcions educatives.
- **Estudis postobligatoris:** L'alumnat pot fer ús responsable dels dispositius, seguint les normes internes del centre.

Així mateix, s'estableix que en els centres que es decantin per restringir l'ús amb excepcions educatives a l'ESO, aquest **ús amb finalitats educatives** s'ha de situar dins del projecte educatiu del centre i preveure una introducció progressiva, «atès que les necessitats i capacitats de l'alumnat varien en funció de l'edat i del nivell educatiu».

A part de la normativa general, les instruccions estableixen que els centres poden concretar **excepcions de l'ús general dels telèfons mòbils** que poden estar relacionades amb situacions específiques individuals (com ara necessitats educatives o de salut), i per desenvolupar activitats en entorns fora de l'aula.

Un dels aspectes rellevants de les instruccions és que s'hi estableix que **la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius ha de ser compatible amb l'assoliment de la competència digital definida als currículums de cada etapa educativa**. Aquesta competència va més enllà de la simple manipulació d'eines digitals: implica un ús crític i responsable de la tecnologia en diversos contextos. En aquest marc, es recomana als centres que incorporin una **educació en cultura digital que posi un èmfasi especial en l'ús responsable dels mòbils**. Això implica capacitar l'alumnat tant en els beneficis del seu ús — l'accés ràpid a la informació, l'eficiència en la comunicació o les oportunitats d'aprenentatge en línia— com en la consciència dels riscos associats —les distraccions, la pèrdua de privacitat o el ciberassetjament—. Les instruccions adverteixen que, en absència d'aquesta formació en cultura digital, la simple prohibició de l'ús dels dispositius mòbils no n'eliminarà els riscos associats, que poden continuar produint-se fora de l'àmbit escolar. La importància d'aquesta capacitació per a un ús responsable dels mòbils ha estat especialment destacada per les persones expertes entrevistades.

Per facilitar la implementació d'aquestes instruccions, la **regulació recollia un seguit de suggeriments**. En primer lloc, es proposava **organitzar activitats de debat i formació adreçades a tota la comunitat educativa**. Això inclou espais per consensuar-ne els usos, formació en valors, educació afectiva i sexual, així com activitats específiques sobre els riscos associats, com el ciberassetjament o les notícies falses. També es recomanava dur a terme **accions dirigides a les famílies**, per fomentar una comprensió compartida dels límits i les oportunitats que ofereixen aquests dispositius. A més, se suggeria **difondre les recomanacions de salut** i els materials del Consell d'Educació de Catalunya entre les famílies, i **establir protocols clars de comunicació** per evitar l'ús innecessari del mòbil durant l'horari lectiu. Finalment, es plantejava promoure, especialment en l'ESO, **activitats de lleure sense pantalles** fora de l'horari escolar, com a estratègia per fomentar hàbits saludables i un ús equilibrat de la tecnologia.

Quins resultats s'esperen de la regulació dels dispositius mòbils?

La teoria del canvi associada a la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres d'educació obligatòria parteix d'un diagnòstic clar: l'ús generalitzat dels dispositius mòbils en l'entorn escolar ha generat preocupació entre la comunitat educativa, sobretot pel seu impacte potencial en diversos àmbits del desenvolupament i del benestar de l'alumnat. En concret, s'identifiquen quatre grans problemàtiques associades a l'ús dels mòbils als centres educatius: (1) la distracció i la disminució del rendiment acadèmic, (2) l'augment del ciberassetjament, (3) la reducció de les interaccions socials presencials entre l'alumnat i (4) l'impacte negatiu sobre el benestar emocional de l'alumnat.

Per fer-hi front, es promou una actuació normativa i institucional centrada en l'**actualització de les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC)** i de la carta de compromís educatiu, mitjançant les quals es defineixen nous criteris per a l'ús dels telèfons mòbils als centres. Aquesta regulació es concreta en dues línies principals:

- **La prohibició general** de l'ús dels telèfons mòbils.
- **La restricció general d'ús**, que només permet emprar els dispositius mòbils per motius pedagògics o per necessitats específiques (en el cas de l'ESO).

Segons una de les persones expertes entrevistades, aquest marc d'usos permet prohibir l'ús general dels mòbils i alhora permetre **usos pedagògics** vinculats amb activitats d'aprenentatge o projectes específics que no es podrien dur a terme si no es disposés de mòbils o tauletes. Aquesta qüestió és especialment rellevant si es té en compte que el Departament d'Educació i Formació Professional **no ha dotat de tauletes els centres educatius**.

El que estableixen les instruccions és que qualsevol de les dues línies de regulació que adopti un centre ha d'anar acompanyada de **mecanismes de control i de mesures específiques** (inclosos possibles règims sancionadors) per als casos en què es detecti un ús inadequat.

Segons les mateixes instruccions, els **resultats** que s'esperen obtenir amb la limitació de l'ús d'aquests dispositius són preservar la concentració de l'alumnat i fomentar les interaccions presencials, mitjançant la reducció de les distraccions que poden afectar negativament el rendiment acadèmic i el neurodesenvolupament.

Si ho estructurem en una línia temporal, s'espera que la implementació d'aquestes mesures doni lloc a una sèrie de **resultats a curt i mitjà termini**, entre els quals destaquen:

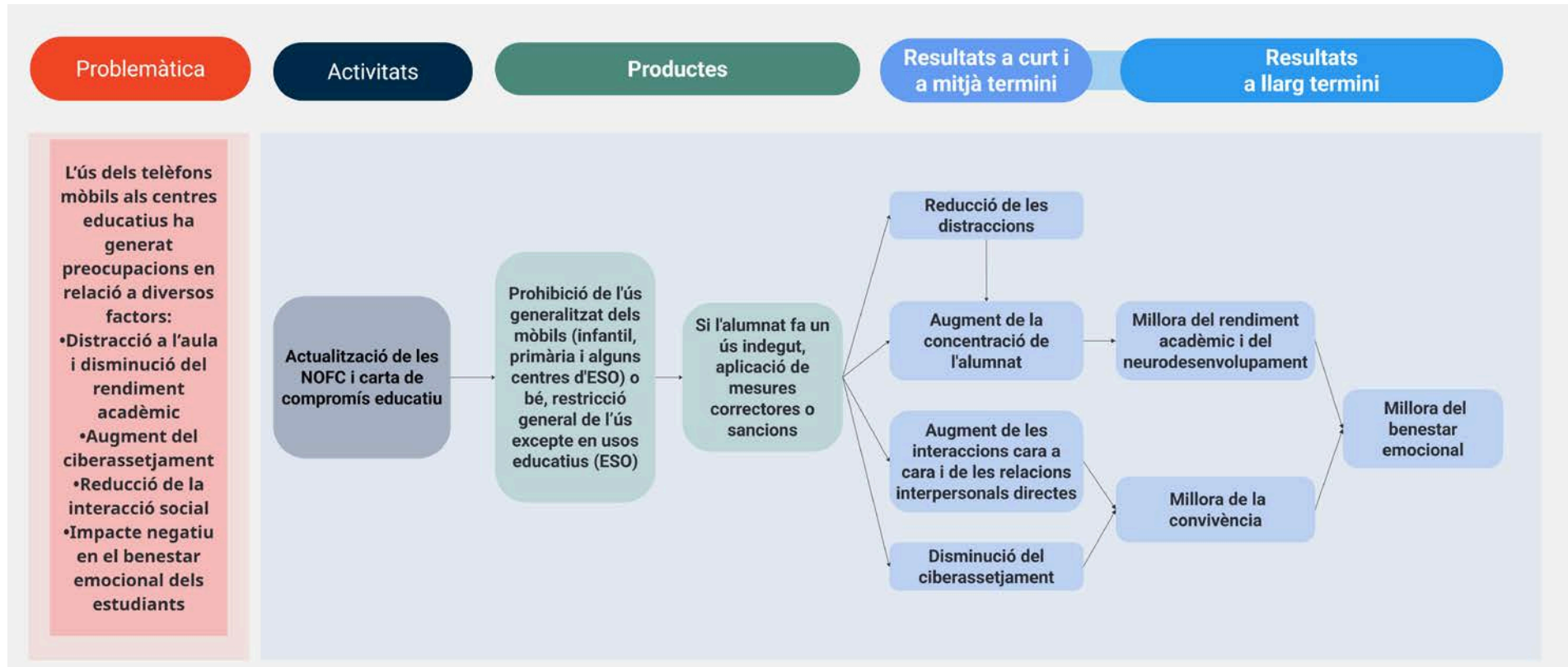
- La reducció de les distraccions a l'aula, que afavoreix un entorn més propici per a l'aprenentatge.
- L'increment de la concentració de l'alumnat durant les activitats escolars.
- La millora de les interaccions presencials, en substituir el temps dedicat al mòbil per relacions cara a cara entre iguals.

- La disminució del ciberassetjament, gràcies a la reducció de les oportunitats d'ús del mòbil en horari lectiu i dins del recinte escolar.

Aquests resultats intermedis haurien de contribuir, **a llarg termini, a una millora del rendiment acadèmic i del neurodesenvolupament** dels infants i adolescents, així com a una millor **convivència** als centres i, en general, a un augment del **benestar emocional de l'alumnat**.

Les persones expertes entrevistades destaquen sobretot l'impacte positiu que pot tenir la restricció del mòbil en els espais no lectius, en l'àmbit relacional, ja que afavoreix les interaccions sense pantalles. Tanmateix, algunes expertes alerten que no és esperable una reducció significativa de l'ús dels mòbils en el temps personal, ni una millora directa de les competències de l'alumnat com a resultat de la prohibició als centres educatius.

Figura 2: Teoria del canvi de les instruccions de l'ús de dispositius mòbils en el centre a educació primària i ESO

Font: elaboració pròpia

Cal destacar, però, que aquesta teoria del canvi no pressuposa que la prohibició, per si sola, sigui suficient per assolir els objectius finals, sinó que el seu impacte dependrà de com s'implementi la mesura, de l'acompanyament pedagògic associat, i de l'existència de mecanismes de formació i sensibilització sobre l'ús responsable de la tecnologia. Per aquest motiu, la literatura especialitzada subratlla la **importància de complementar les restriccions amb estratègies educatives de llarg abast, orientades a la capacitat crítica de l'alumnat**.

En síntesi, la regulació de l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius catalans s'inscriu en un marc institucional que busca equilibrar el dret a l'educació digital amb la necessitat de protegir el benestar de l'alumnat. Lluny de limitar-se a una simple prohibició, les instruccions del Departament d'Educació i Formació Professional estableixen un **enfocament graduat i flexible, adaptat a les diferents etapes educatives, que promou l'ús pedagògic justificat dels mòbils**. La teoria del canvi subjacent a l'aplicació d'aquesta normativa apunta a un objectiu de millora de l'atenció, de la convivència i del benestar de l'alumnat.

4 Revisió ràpida d'evidències

En aquest apartat es presenten les conclusions de la revisió de la literatura. Amb aquesta revisió s'ha volgut identificar les conclusions de dos corpus de recerca diferenciats: d'una banda, els estudis que analitzen els impactes associats a l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu; de l'altra, les recerques que examinen les conseqüències de la seva prohibició mitjançant mesures normatives adoptades per centres educatius o governs. Tots dos tipus d'estudis se centren principalment en dos àmbits d'impacte: els resultats acadèmics, per un costat, i la convivència i el benestar emocional de l'alumnat, per un altre. Aquesta doble mirada permet obtenir una visió més completa i matisada dels efectes potencials de la presència —o l'absència— dels mòbils als centres educatius.

Tal com s'ha explicat a la metodologia i es desenvolupa amb més detall a l'annex 10.1, s'ha dut a terme una revisió ràpida de literatura amb l'objectiu de determinar els impactes en benestar emocional (incloent-hi el ciberassetjament) i sobre l'aprenentatge tant de l'ús dels telèfons mòbils als centres com de la seva prohibició en alumnat de primària i secundària de països del Nord global, recollits en estudis publicats entre els anys 2018 i 2025. A partir d'una cerca inicial en portals especialitzats de literatura acadèmica, es van obtenir 52 estudis, dels quals se'n van revisar en profunditat nou, ja que complien els criteris de selecció (vegeu l'apartat 10.1, on es recull el detall de tots els articles revisats). Els articles seleccionats inclouen, preferentment, revisions d'evidència preliminars o metaanàlisis, així com estudis d'impacte quasiexperimentals. En grau més baix, també s'han revisat estudis qualitius o correlacionals (és a dir, que no permeten establir relacions causals entre la variable d'interès i la variable explicativa).

4.1 Impactes de l'ús dels telèfons mòbils

Per analitzar els impactes de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius, finalment es van seleccionar quatre estudis que responen a les preguntes de la revisió de literatura. S'han analitzat i comparat cadascun dels impactes estudiats amb l'objectiu de determinar fins a quin punt existeix un consens dins la literatura acadèmica sobre els impactes de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius i, així, presentar una visió general de l'estat de la qüestió.

Els impactes en l'aprenentatge acostumen a analitzar-se a partir de dades registrals de resultats acadèmics dels centres o de proves estandarditzades nacionals o internacionals, com les proves PISA, mentre que el benestar emocional habitualment es mesura mitjançant enquestes adreçades a l'alumnat. A l'annex 10.2, es descriuen amb detall els estudis analitzats.

4.1.1 Impactes en l'aprenentatge

La revisió sistemàtica de Calderón-Garrido et al. (2022) identifica efectes positius en l'ús dels mòbils a les aules amb finalitats educatives, sempre que aquesta implantació vagi precedida d'un desenvolupament de les competències digitals tant de l'alumnat com del professorat. Segons els autors, aquests efectes positius es donen quan l'ús del mòbil està degudament planificat i orientat a reforçar processos d'aprenentatge mitjançant aplicacions educatives específiques, especialment en àrees com biologia i l'aprenentatge d'idiomes. També assenyalen que els riscos derivats de l'ús dels mòbils es poden mitigar amb una formació adequada en competència digital i amb una educació emocional que ajudi a gestionar distraccions i hàbits d'ús. No obstant això, alguns estudis també identifiquen tensions entre el professorat i l'alumnat relacionades amb les restriccions d'ús i els usos inadequats dels mòbils a les aules.

Per la seva banda, la revisió sistemàtica d'Amez i Baert (2020), centrada en l'alumnat universitari, mostra una relació predominantment negativa entre el temps d'ús lliure dels telèfons mòbils a l'aula i l'èxit acadèmic, tot i que aquesta relació no pot interpretar-se com a causal per les limitacions metodològiques dels estudis analitzats. Aquesta revisió no estudia usos educatius concrets, sinó variables com el temps total d'ús a l'aula, la pràctica del *multitasking* (fer activitats educatives alhora que es fa servir el telèfon mòbil per a altres finalitats), les distraccions provocades per les notificacions i similars. Malgrat estar centrada en alumnat universitari, s'ha inclòs en la present revisió perquè és raonable pensar que els efectes negatius derivats de les distraccions puguin donar-se també en els alumnes més joves.

En conclusió, els estudis revisats apunten que **l'ús dels mòbils** en el context de l'activitat educativa, sempre que es faci **de manera planificada i amb objectius pedagògics clars, pot**

afavorir l'aprenentatge. En canvi, quan se'n fa **un ús lliure i sense una supervisió adequada pot augmentar les distraccions** o dificultar la concentració de l'alumnat en la tasca, la qual cosa comporta un impacte negatiu en l'aprenentatge.⁴

4.1.2 Impactes en la convivència i el benestar emocional

Tot i la manca d'evidència causal en aquest àmbit, es disposa d'investigacions que apunten a possibles efectes en la convivència i el benestar emocional derivats de l'ús del mòbil en l'àmbit educatiu. La revisió de literatura d'Smale et al. (2021) identifica l'existència de **resultats mixtos** en la relació entre el benestar emocional i l'ús del mòbil als centres educatius. Mentre que alguns dels estudis analitzats destaquen els beneficis de l'ús dels mòbils en la **motivació per l'activitat proposada i en la capacitat de compartir punts de vista i millorar la comunicació** (tant entre l'alumnat, com entre alumnes i docents), altres assenyalen els possibles **efectes negatius sobre la salut mental** de l'alumnat i les **distraccions** que provoquen, fet que **redueix el seu rendiment**. L'article també apunta una relació positiva entre el temps d'ús dels mòbils i l'increment de situacions de ciberassetjament o *sexting* (entès com la difusió voluntària d'imatges sexualment explícites mitjançant el mòbil), la qual cosa té un impacte negatiu en la salut mental de l'alumnat i es tradueix en un increment dels símptomes d'ansietat i de depressió.

Els autors destaquen el paper crucial del professorat en la prevenció d'aquests efectes no desitjables dels telèfons mòbils, amb normes clares i ben definides, basades en el consens entre el govern, les escoles i les famílies, i formació contínua per a l'equip docent —per poder fer front a les diferents situacions causades per l'ús dels mòbils—. Els autors també recomanen que l'alumnat i les seves famílies estiguin en tot moment ben informats de les normes d'ús i les sancions corresponents, i proposen que n'acreditin legalment el coneixement i l'acceptació mitjançant la signatura d'un document.

En la mateixa línia, l'estudi qualitatiu de Freitas Cortina et al. (2022) detecta un augment del ciberassetjament associat a l'ús dels mòbils als centres. Tanmateix, també apunta que la prohibició dificulta treballar l'ús responsable dels dispositius amb l'alumnat, qui difícilment rebrà assessorament en aquesta qüestió fora de l'entorn escolar. Els autors suggereixen integrar la discussió sobre els usos dels mòbils que comprometen la convivència escolar en els continguts transversals que s'ofereixen a l'alumnat de secundària. Proposen, així, utilitzar els centres educatius per fomentar un ús responsable dels telèfons mòbils entre els joves.

En conclusió, els estudis revisats apunten que **l'ús dels mòbils en el context de l'activitat educativa, sempre que sigui fet de manera planificada i amb objectius pedagògics clars, pot afavorir la motivació per l'activitat proposada i la comunicació (tant entre l'alumnat com entre alumnes i docents), però també comporta riscos com l'augment del ciberassetjament, el sexting, les distraccions i el deteriorament de la salut mental.**

⁴ Per obtenir més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar l'annex 10.2.

Aquesta ambivalència evidencia la necessitat d'una regulació clara i compartida que permeti treballar-ne l'ús responsable dins dels centres educatius.⁵

4.2 Impactes de la prohibició dels telèfons mòbils

La literatura sobre la prohibició dels telèfons mòbils és encara escassa i emergent, atès que la implementació de mesures reguladores en aquest àmbit és relativament recent. Tot i això, s'ha analitzat l'evidència disponible sobre els efectes d'aquestes mesures en l'aprenentatge, la convivència i el benestar emocional de l'alumnat, en aquells països on s'han adoptat.

4.2.1 Impactes en l'aprenentatge

La literatura disponible no mostra resultats concloents, si bé hi ha una lleugera tendència a favor dels resultats positius. La metaanàlisi de Böttger i Zierer (2024) no detecta efectes estadísticament significatius. D'altra banda, segons la revisió d'abast de Campbell et al. (2024), s'han identificat set estudis, dels quals quatre assenyalen que la prohibició té efectes positius en els resultats acadèmics, mentre que tres no hi troben impactes estadísticament significatius. Cal destacar que dos d'aquests estudis identifiquen un impacte positiu de la prohibició en l'alumnat de menor estatus socioeconòmic i amb notes mitjanes més baixes.

Pel que fa als estudis quasiexperimentals, Beneito i Vicente-Chirivella (2022), inclòs en la recerca de Campbell et al. (2024), detecten guanys en matemàtiques i ciències equivalents a entre 0,6 i 0,8 anys d'escolarització, d'acord amb els resultats de les proves PISA, en les comunitats autònomes de Galícia i Castella-La Manxa, on es van implementar les prohibicions de l'ús del mòbil a finals de l'any 2014. Malgrat això, com assenyalen Campbell et al. (2024), l'estudi no diferencia entre prohibicions totals i parcials; per tant, en alguns casos, l'ús del mòbil amb finalitats pedagògiques podria haver estat permès.

Així mateix, el *working paper* (és a dir, un article acadèmic encara no publicat i susceptible de patir canvis) d'Abrahamsson (2024) només identifica millores significatives en noies que han estudiat en escoles amb prohibició d'ús del telèfon durant tota la seva escolarització. Aquestes millores inclouen un augment petit però estadísticament significatiu en la nota mitjana de curs i en les diferents assignatures —especialment en matemàtiques—. També s'observa un increment del 8-14 % en la probabilitat d'escollir la via acadèmica en l'educació secundària superior, equivalent al batxillerat, en comptes de la via orientada a la formació professional.

En conclusió, l'evidència encara és poc concloent pel que fa als efectes de la prohibició del telèfon mòbil en l'aprenentatge de l'alumnat, mesurat a partir dels resultats acadèmics.

⁵ Per obtenir més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar l'annex 10.2.

Malgrat això, **no es poden descartar impactes positius**, particularment en l'alumnat amb pitjors resultats acadèmics abans de la implementació de la mesura.⁶

4.2.2 Impactes en la convivència i el benestar emocional

Quant a l'impacte de la regulació dels mòbils en el benestar emocional de l'alumnat, la recerca ha posat de manifest diversos indicadors d'interès:

- Assetjament escolar, tant presencial com en línia (ciberassetjament)
- Visites mèdiques per motius de salut mental o a professionals de salut mental
- Benestar psicològic mesurat amb escales validades
- Satisfacció amb el clima d'aula
- Conflictes entre l'alumnat
- Dinàmiques de competència dins del grup classe
- Interaccions entre l'alumnat

En general, els resultats són poc concloents, malgrat que hi ha una tendència cap als resultats positius. En aquest sentit, la metaanàlisi de Böttger i Zierer (2024) detecta un efecte global positiu, d'intensitat petita a moderada, en aspectes com la satisfacció general de l'alumnat amb el clima de classe, la reducció de conflictes i l'assetjament escolar. Tanmateix, la revisió d'abast de Campbell et al. (2024) considera que l'evidència actual continua sent insuficient. Dels sis estudis analitzats, només dos detecten millores en el benestar emocional de l'alumnat, mentre que els altres quatre no troben efectes rellevants o fins i tot en constaten de negatius, vinculats a la nomofòbia (malestar per no poder fer ús del mòbil).

Pel que fa a l'assetjament (virtual o presencial), l'evidència recollida en aquesta revisió també és mixta. Cinc estudis informen d'una reducció dels casos (sigui mitjançant dades directes o a través de les percepcions d'alumnat i professorat) i dos estudis en troben un increment. Aquests darrers, però, són estudis correlacionals —és a dir, no compten amb un grup de control robust— i només recullen les opinions de l'alumnat a través d'enquestes.

En relació amb les anàlisis quasiexperimentals, Beneito i Vicente-Chirivella (2022) estimen una reducció significativa⁷ dels casos d'assetjament escolar, d'entre el 12,5 % i el 18 %, en infants i joves de 12 a 17 anys a Galícia i Castella-La Manxa, en comparació amb altres comunitats autònomes sense prohibicions. Per la seva banda, Abrahamsson (2024) no detecta resultats significatius en termes generals, excepte en noies de centres amb prohibicions més estrictes comparades amb noies de centres sense prohibició, on s'observa un efecte significatiu positiu (reben menys assetjament).

Pel que fa a la salut mental, Abrahamsson (2024) tampoc no observa efectes significatius en el nombre de visites a l'atenció primària o als professionals de salut mental. Així mateix,

⁶ Per obtenir més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar l'annex 10.2.

⁷ Si no s'indica el contrari, el nivell mínim de significació estadística perquè un resultat es consideri significatiu és de $p \leq 0.05$

l'estudi transversal de Goodyear et al. (2025) no detecta diferències significatives entre els centres amb i sense prohibició de l'ús de mòbils en aspectes com el benestar psicològic general —mesurat amb l'escala Warwick-Edinburgh— ni en la presència de símptomes depressius o d'ansietat, ni a escala global ni segmentant per sexe, nivell educatiu, ètnia o estatus socioeconòmic.

En conjunt, els estudis sobre l'impacte de la regulació dels mòbils en la salut mental i el benestar emocional de l'alumnat ofereixen **resultats mixtos** i sovint no concloents. Tot i haver-hi una **tendència general cap a efectes positius** —com ara una lleugera millora del clima d'aula i una reducció de l'assetjament escolar, segons algunes metaanàlisis i anàlisis quasiexperimentals—, altres recerques no troben evidències sòlides o fins i tot en constaten de negatives, especialment pel que fa a la nomofòbia.

Val a dir, però, que prohibir l'ús dels mòbils als centres educatius no necessàriament impedeix que se'n faci un ús inadequat en horari no lectiu, la qual cosa pot reduir l'efectivitat de la mesura. A més, la literatura destaca **el paper clau dels centres en la formació de l'alumnat per a un bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació**. Per aquest motiu, reforçar aquesta formació pot tenir un impacte més positiu a llarg termini que no pas la prohibició estricta.⁸

4.3 Reptes i limitacions

Malgrat que s'ha analitzat un nombre considerable de casos i estudis (sobretot a partir de revisions d'evidència existents), la literatura tant sobre l'impacte de l'ús dels telèfons mòbils com sobre la prohibició del seu ús continua sent un camp relativament escàs. El nombre d'estudis rigorosos, amb un control robust que permeti atribuir els resultats observats a l'ús o la prohibició dels telèfons mòbils o bé descartar-ne l'atribució, és encara molt reduït. Per tant, cal entendre els resultats presentats com una aproximació a un camp relativament nou i amb encara molt marge d'evolució.

D'altra banda, la diversitat de contextos i programes estudiats fa difícil traslladar les conclusions dels estudis a altres realitats. En particular, s'han trobat moltes definicions de què vol dir fer un ús educatiu dels telèfons mòbils als centres educatius: pot implicar l'ús concret del dispositiu per fer activitats dirigides a l'aula, o simplement el fet de tenir accés al telèfon mòbil durant el temps dins de l'aula. De la mateixa manera, també trobem diferents definicions de què comporta la prohibició dels telèfons mòbils als centres educatius: en alguns casos, suposa una prohibició absoluta (no es permet cap mena d'ús dels telèfons mòbils al centre) i en altres se'n permeten usos pedagògics a l'aula sota supervisió dels docents.

Així mateix, en totes aquestes recerques no es té en compte l'ús que es fa dels telèfons mòbils fora de l'horari lectiu, els caps de setmana o durant les vacances i els dies festius.

⁸ Per obtenir més informació sobre els estudis analitzats, es pot consultar l'annex 10.2.

D'aquesta manera, cal entendre que l'impacte d'aquestes intervencions estarà sempre condicionat per l'ús que es pugui fer dels dispositius en altres contextos.

4.4 Síntesi

Tot i les limitacions assenyalades, la revisió d'evidències permet identificar algunes tendències i punts clau.

En primer lloc, **l'ús del mòbil en el marc de l'activitat educativa pot tenir impactes positius en l'aprenentatge si es fa de manera planificada i amb un objectiu pedagògic clar**. En canvi, **l'ús lliure o no supervisat pot augmentar les distraccions** o dificultar la concentració en les tasques, la qual cosa pot tenir un **impacte negatiu en l'aprenentatge**. Així, els efectes d'una prohibició depenen sobre manera del context previ. Malgrat tot, **la prohibició pot generar impactes positius en l'aprenentatge** si contribueix a reduir els mals usos del telèfon. D'acord amb l'evidència disponible, aquest impacte és particularment **destacat en l'alumnat amb resultats acadèmics més baixos**.

Pel que fa a la relació entre l'ús del telèfon mòbil als centres educatius i el benestar emocional de l'alumnat, l'evidència és mixta. Si bé el mòbil pot afavorir la motivació per l'activitat proposada, també s'ha relacionat amb un augment de les conductes d'assetjament i altres pràctiques que poden tenir un impacte negatiu en el benestar emocional. Ara bé, **no hi ha evidència concloent sobre els beneficis de la seva prohibició, encara que aquesta indica resultats positius en la reducció de l'assetjament**, tot i que no s'observa una millora en el benestar emocional autopercebut de l'alumnat ni en la utilització de serveis de salut mental.

Tanmateix, cal tenir en compte que la prohibició de l'ús dels mòbils als centres educatius no impedeix que se'n faci un ús inadequat en horari no lectiu, fet que pot limitar l'impacte real de la mesura. A més, la literatura destaca el paper clau dels centres a l'hora de formar l'alumnat en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació. En aquest sentit, posar l'accent en aquesta formació pot ser més beneficiós a llarg termini que una política únicament basada en la prohibició.

5 Resultats de l'enquesta sobre la regulació de l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO

En aquest apartat es presenten els resultats de l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres d'educació secundària obligatòria,⁹ organitzats en quatre dimensions d'anàlisi. En primer lloc, s'exposa quina és la **normativa vigent** als centres respecte de l'ús dels

⁹ Consulteu tots els detalls sobre l'enquesta a l'apartat 2.3.

mòbils a l'ESO i com s'ha aplicat. En segon lloc, s'analitzen **els usos educatius que s'hi fan dels dispositius**, segons les informacions del professorat. En tercer lloc, es mostra la percepció del professorat sobre **els efectes** de l'aplicació de la regulació en aspectes com la convivència, la concentració o el rendiment acadèmic. Finalment, es recull l'opinió de les persones enquestades sobre **possibles escenaris futurs** de la regulació dels dispositius mòbils.

5.1 Per quina modalitat de regulació han optat els centres educatius i com l'han aplicat?

A continuació, es presenten els resultats relatius a la regulació actual dels dispositius mòbils als centres. Aquest bloc de preguntes s'adreçava exclusivament a l'equip directiu, i els resultats es presenten a escala de centre.

Durant el curs 2024-2025, **el 40 % dels centres educatius han prohibit l'ús generalitzat del mòbil** a tots els espais del centre i en qualsevol activitat educativa, també fora del centre (prohibició total, d'ara endavant). **El 60 % restant ha aplicat una restricció general en la qual es permet l'ús del mòbil per a usos educatius autoritzats** (prohibició parcial).¹⁰

Cal destacar que, tot i que els centres van haver d'establir una regulació d'acord amb les instruccions del Departament d'Educació i Formació Professional (2024), la majoria ja disposaven de normatives pròpies. Concretament, durant el curs 2023-2024, el 21,6 % dels centres aplicaven una prohibició total; el 71,5 %, una prohibició parcial que limitava l'ús del mòbil als contextos d'aprenentatge; i només el 7 % no en regulaven l'ús.¹¹

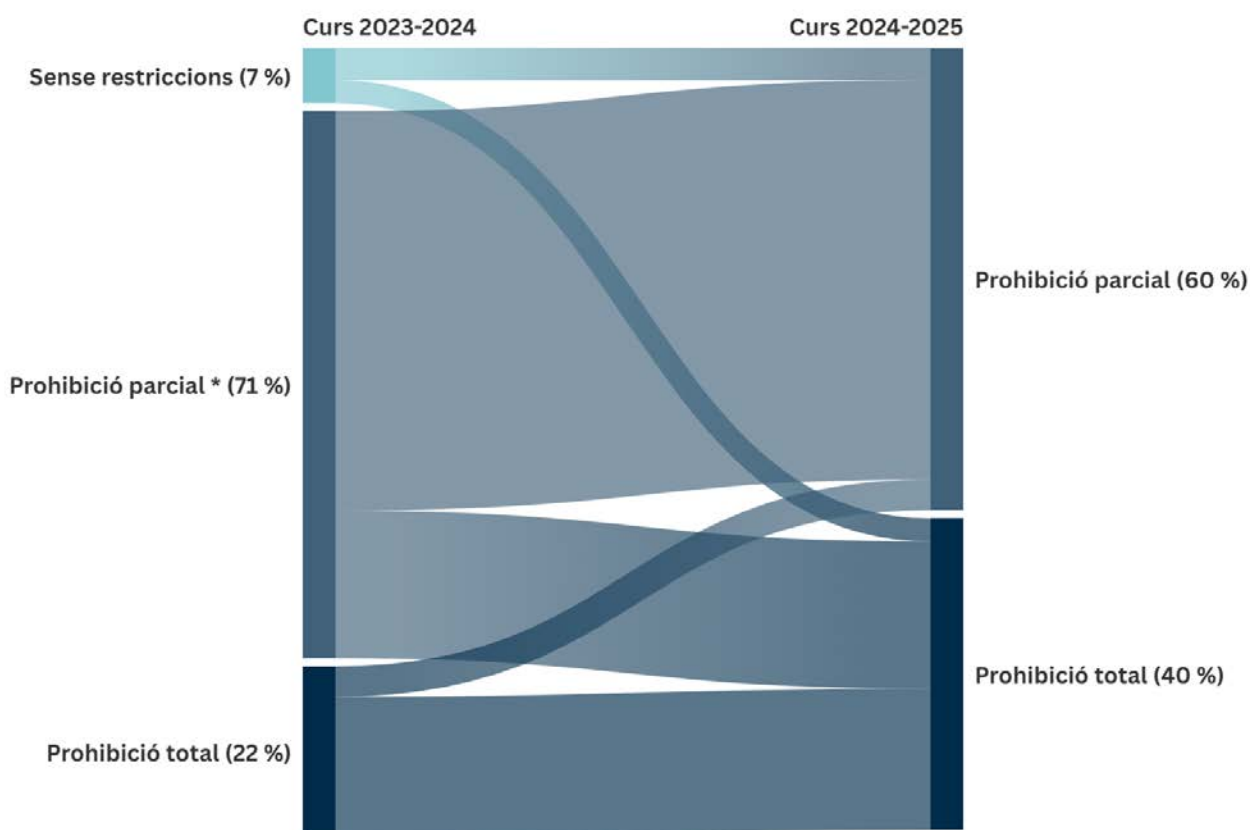
El tipus de regulació aplicat el curs anterior ha influït de manera significativa en la decisió d'adoptar una prohibició total o parcial el curs 2024-2025. Tal com mostra la Figura 3, el 81,7 % dels centres que ja aplicaven una prohibició total la van mantenir, mentre que el 18,3 % restant van optar per flexibilitzar la normativa i passar a una prohibició parcial. De manera similar, entre els centres amb diferents modalitats de prohibició parcial, el 72,9 % la van mantenir, però destaca que el 27 % decidís endurir-la i implantar una prohibició total.

¹⁰ Aquesta dada es pot comparar amb l'informe *Els dispositius mòbils als centres educatius* (Consell Escolar de Catalunya, 2019). Aquest document recollia els resultats d'un qüestionari impulsat pel Consell i respost per 1.035 centres públics i privats de primària i secundària de tot Catalunya. Entre els resultats, destacava que el 47,5 % dels centres permetien l'ús dels mòbils a l'aula, sota indicació dels docents i en un context determinat. Aquesta dada és més baixa que l'actual 60% de centres que permeten un ús educatiu a l'aula, però cal tenir en compte que l'enquesta de 2019 incloïa centres d'educació primària, que probablement eren més restrictius.

¹¹ Aquesta dada també es pot comparar amb l'informe anterior (Consell Escolar de Catalunya, 2019). El 2019, entre els centres que permetien l'ús del mòbil, el 79,2 % tenien reflectida a les NOFC la normativa específica sobre els dispositius mòbils. En canvi, actualment, la gran majoria de centres educatius en recullen la regulació a les NOFC.

Entre els centres sense regulació prèvia, el 57,1 % van adoptar una prohibició parcial, i la resta una total.

Figura 3: Tipus de regulació aplicada al centre, curs 2023-2024 i curs 2024-2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Nota: (*) el tipus de regulació aplicada al centre durant el curs 2023-2024 s'ha obtingut de la pregunta «En el vostre centre, permetíeu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024?». Es considera que al centre hi havia una prohibició total si s'ha marcat la primera opció (no es permetia la utilització del mòbil en cap cas); prohibició parcial si s'ha marcat la segona opció (no s'autoritzava la utilització per a usos educatius) o la tercera opció (es permetia l'ús sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge); i sense restriccions si només s'ha marcat la darrera opció (es permetia l'ús en espais del centre). Així, dins dels centres que s'han considerat que tenien una prohibició parcial el curs 2023-2024 s'hi engloben diverses situacions, algunes d'elles diferents de la modalitat de prohibició parcial prevista per la regulació implementada el curs 2024-2025 (com permetre l'ús al pati).

Durant el curs 2024-25, el 81,9 % dels centres han actualitzat les seves NOFC per adaptar-les a l'actual regulació. Els que no ho han fet són, majoritàriament, centres que han mantingut la regulació del curs anterior, encara que molts d'ells han optat igualment per actualitzar-les introduint petits canvis que regulen les prohibicions aplicades.

La decisió sobre prohibir parcialment o totalment l'ús del mòbil no està vinculada a les característiques del centre. No s'han trobat diferències estadísticament significatives entre els centres que han adoptat una prohibició total i una parcial segons el tipus de centre (institut-escola, institut amb estudis postobligatoris o institut amb només ESO), el nombre

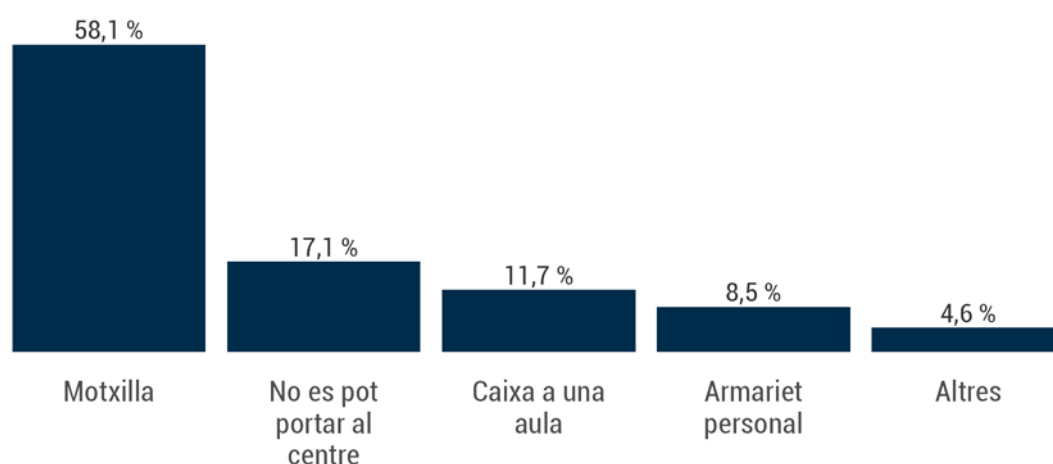
d'alumnes, les característiques sociodemogràfiques de la zona on s'ubica el centre (renda bruta mitjana per llar o percentatge de població immigrada) o el seu grau d'urbanització, ni segons si es tracta d'un centre de màxima complexitat.¹² Tot plegat indica que els motius per escollir una regulació més o menys estricta són diversos o estan influenciats per factors que no es poden observar amb les dades disponibles.

Els resultats de l'enquesta permeten profunditzar en les característiques de la regulació aplicada i les dificultats que ha pogut generar la seva implementació. Per garantir l'efectivitat de la prohibició de l'ús del mòbil, sigui total o parcial, els centres han hagut **d'implementar mesures concretes que n'assegurin el compliment**. Les decisions sobre el lloc on ha de guardar el mòbil l'alumnat, o si el dispositiu ha d'estar apagat o en mode avió, poden tenir implicacions sobre el compliment efectiu de la normativa i també generar tensions entre el professorat i l'alumnat.

La solució més freqüent per aplicar la normativa ha estat fer que l'alumnat desi el dispositiu a la motxilla i que aquest estigui apagat o en mode avió, tant si s'ha aplicat una prohibició com parcial. Concretament, el 58,1 % dels centres enquestats demanen que el dispositiu es guardi a la motxilla, el 17,1 % directament prohibeix portar el dispositiu al centre educatiu, el 11,7 % defineix que s'ha de deixar en una caixa a l'aula, el 8,5 % indica dipositar-lo en un armariet personal, i el 4,6 % utilitza altres estratègies (Figura 4), com espais custodiats per membres de l'equip del centre o dispositius que bloquegen la cobertura (per exemple, aules blindades, caixes o bosses). Independentment de la localització on l'alumnat deixi els dispositius mòbils, en la majoria de casos les normes del centre recullen que els dispositius mòbils que resten en un espai segur han d'estar apagats o en mode avió (68,6%).

¹² La Taula 9 de l'annex presenta els resultats d'una regressió que estima la probabilitat d'aplicar una prohibició total en funció de diverses característiques del centre educatiu. Cap d'aquestes característiques mostra un coeficient estadísticament significatiu.

Figura 4: Lloc on desar el dispositiu mòbil al centre educatiu

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, amb relació a la pregunta: «De quina manera heu establert el procediment per garantir que els dispositius mòbils personals de l'alumnat restin en un espai segur al llarg de tota la jornada?».

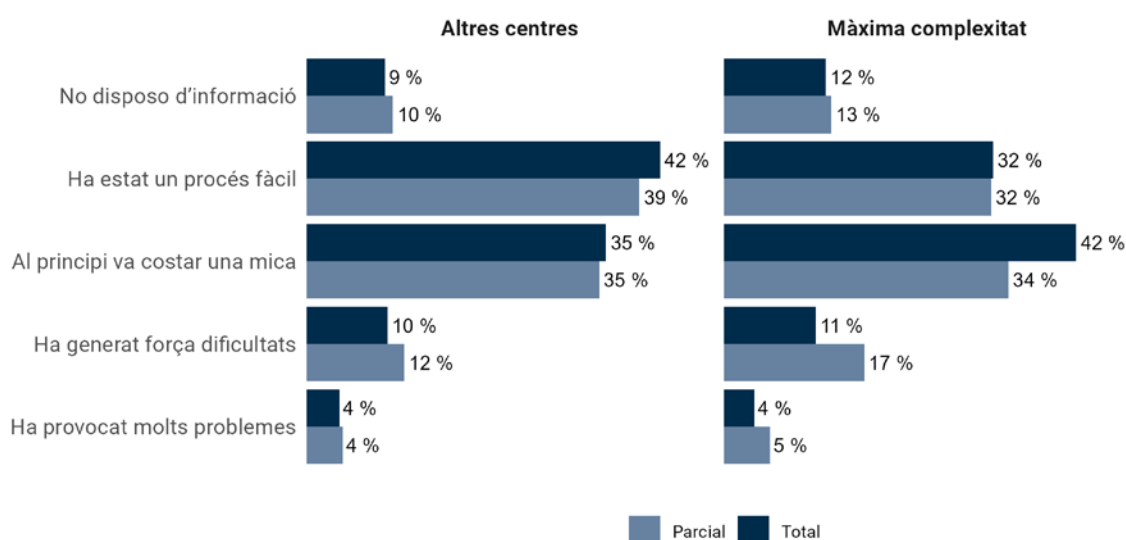
Cal tenir en compte que les normatives sobre l'ús del mòbil a l'aula responen a una realitat generalitzada: la pràctica totalitat de l'alumnat disposa d'un dispositiu propi. Segons les respostes del professorat enquestat, **al 97,5 % dels centres la gran majoria d'alumnes tenen mòbil**, i només tres centres reporten que la tinença de dispositius és minoritària o inferior al 50 %. ¹³

Tot i això, **la implementació de les regulacions durant el curs 2024-2025 sembla no haver generat grans dificultats en la majoria dels centres**: el 38,2 % del professorat considera que ha estat un procés senzill; el 35,3 % indica que s'ha trobat amb petites dificultats inicials, que s'han superat amb facilitat; en canvi, l'11,6 % ha trobat força dificultats, i el 4,3 %, moltes. ¹⁴ **La implementació de la regulació durant el curs 2024-2025 ha resultat més complexa en els centres que han optat per una regulació parcial**, on l'equip docent considera amb més freqüència haver experimentat molts problemes. En canvi, als centres on s'ha instaurat una prohibició total, tot i alguns inconvenients inicials, les dificultats greus han estat menys habituals. Aquestes diferències s'accentuen en els centres de màxima complexitat, on es detecten més dificultats inicials en el cas de les prohibicions totals i més dificultats severes quan la regulació ha estat parcial (Figura 5).

¹³ Les respostes de l'equip docent s'han agrupat a escala de centre educatiu i s'ha agafat el valor més comú en cas de discrepància.

¹⁴ El 10,6 % del professorat considera que no disposa d'informació per respondre.

Figura 5: Implementació de la regulació segons tipus de regulació i complexitat del centre

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, amb relació a la pregunta: «Com ha sigut l'aplicació de la regulació dels mòbils al vostre centre?».

Per acabar, la normativa que indica on ha de desar el mòbil l'alumnat no sembla haver influït en la percepció de dificultats per aplicar la regulació durant el curs 2024-2025. Malgrat que es podria pensar que la norma seria més fàcil d'aplicar en els centres on està prohibit portar el mòbil, en comparació amb aquells on l'alumnat l'ha de guardar a la motxilla o en altres espais, les valoracions del professorat d'aquests tres grups són pràcticament idèntiques. Així doncs, aquest aspecte no sembla haver estat un factor determinant en la dificultat percebuda d'implementació.

5.2 Quins usos educatius del mòbil promou el professorat?

Tal com s'ha exposat, durant els darrers cursos s'han anat aplicant restriccions a l'ús dels mòbils als centres educatius. En el curs 2024-2025, el 40 % dels centres han prohibit totalment fer servir els telèfons mòbils, mentre que el 60 % restant el permeten a l'aula amb finalitats educatives. A continuació s'analitza fins a quin punt el mòbil s'ha utilitzat amb aquestes finalitats segons les respostes dels equips docents enquestats, així com el tipus d'activitats desenvolupades i les matèries implicades.

5.2.1 Grau d'ús del mòbil per part del professorat

Entre el 63 % i el 66 % del professorat afirma no haver realitzat cap activitat a l'aula que requerís l'ús del mòbil per part de l'alumnat durant el curs escolar.¹⁵ Entre els docents que sí que l'han fet servir, el 58 % treballen en centres on l'ús del mòbil està permès. Tanmateix, cal tenir en compte que el 25 % declara haver-ho fet malgrat que al seu centre hi hagi una prohibició total, i en el cas del 15 % restant no es disposa d'informació sobre la normativa del centre.

Si analitzem les característiques dels docents que han emprat el mòbil a l'aula amb finalitats educatives, trobem que **és més probable que siguin homes, que no formin part de l'equip directiu i que facin classes a l'alumnat de tercer i quart d'ESO**.¹⁶ En canvi, no es detecten diferències significatives segons l'edat o l'experiència total docent, encara que l'experiència dins del centre sí que té una lleugera influència i és menys probable que s'utilitzin els mòbils si la persona porta menys d'un curs acadèmic al centre educatiu. Pel que fa a les característiques del centre, no semblen tenir un pes determinant, si bé s'observa un ús lleugerament inferior en centres ubicats en àrees semidenses respecte dels situats en nuclis urbans.

La magnitud d'aquestes diferències es concreta en els termes següents:

- Pel que fa als **nivells impartits**, el 39 % del professorat que fa classe exclusivament a 3r i 4t d'ESO o a tots els cursos de l'etapa afirma utilitzar el mòbil a l'aula, mentre que el percentatge baixa fins al 24,4 % entre el professorat que només imparteix classe a 1r o 2n d'ESO.
- En relació amb la **participació en l'equip directiu**, el 36,6 % del professorat que no en forma part utilitza el mòbil a l'aula, davant del 29,1 % d'aquells que sí que en formen part.
- Segons la **identitat de gènere**, utilitzen el mòbil a l'aula el 39,1 % dels homes, en comparació amb el 33,8 % de les dones. Aquest percentatge se situa en el 35,7 % entre les persones no binàries, i en el 32,5 % entre les que prefereixen no respondre sobre la seva identitat de gènere.

Aquestes dades mostren que les característiques del professorat no només influeixen en la decisió d'utilitzar el mòbil amb finalitats educatives, sinó també en la freqüència amb què

¹⁵ Les respostes varien lleugerament segons si es pregunta directament pels usos educatius del mòbil («Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats»), la freqüència d'ús a l'aula («En el cas que es faci un ús educatiu a l'aula, quina és la freqüència aproximada d'ús del mòbil a l'aula a les teves matèries») o les matèries on s'han emprat els dispositius per usos educatius («A quines matèries heu fet un ús educatiu del mòbil en el curs?»). Una possible explicació d'aquesta variació és que, en determinades preguntes, es fa referència explícita a activitats desenvolupades a l'aula, mentre que en d'altres no es delimita si l'activitat s'havia de dur a terme dins o fora del centre educatiu.

¹⁶ La Taula 10 de l'annex presenta els resultats d'una regressió que estima la probabilitat d'utilitzar el mòbil a l'aula amb finalitats educatives en funció de diverses característiques del professorat i dels centres educatius on treballen.

es fa. Entre les persones que afirmen haver fet servir el mòbil durant el curs, **una clara majoria (75,1 %) indica que ho ha fet només una o dues vegades per trimestre**. El 17,9 % en fa un ús mensual, i tan sols el 6,8 % l'utilitza setmanalment. Aquestes xifres evidencien un ús puntual del dispositiu. Novament, es constata que els docents homes, els que imparteixen classe als cursos superiors d'ESO i aquells que no formen part de l'equip directiu tendeixen a fer-ne un ús més habitual, i això reforça el perfil de docent més procliu a integrar el mòbil de manera regular en la seva pràctica educativa.

5.2.2 Tipus d'activitats desenvolupades

Els usos educatius del mòbil a l'aula mostren una notable diversitat, tot i que tendeixen a concentrar-se en unes poques activitats específiques (Figura 6). Per analitzar aquestes pràctiques, resulta especialment útil el model SAMR (*Substitution, Augmentation, Modification, Redefinition*) desenvolupat per Puentedura (2006), que permet valorar com la tecnologia —en aquest cas, els telèfons mòbils— transforma les pràctiques d'ensenyament i aprenentatge. Aquest model distingeix quatre nivells d'integració tecnològica segons el seu grau de transformació pedagògica: la substitució, l'augment, la modificació i la redefinició. A partir d'aquest model, es pot organitzar l'anàlisi dels usos educatius del mòbil a l'aula i així aprofundir en el grau d'integració tecnològica que impliquen.

Els usos educatius que s'emmarquen dins del nivell de **redefinició** són aquells que possibiliten desenvolupar tasques totalment noves, que no serien viables sense les capacitats tecnològiques del mòbil. Aquest seria el cas de l'ús d'aplicacions que faciliten la creació de projectes de programació, simulacions o experiments científics que difícilment es podrien dur a terme amb mitjans tradicionals (com Scratch o Lab4U). Malgrat el seu alt potencial transformador, les dades mostren que **aquestes pràctiques són minoritàries: només el 8 % del professorat** afirma haver integrat aquest tipus d'aplicacions en la seva pràctica docent.

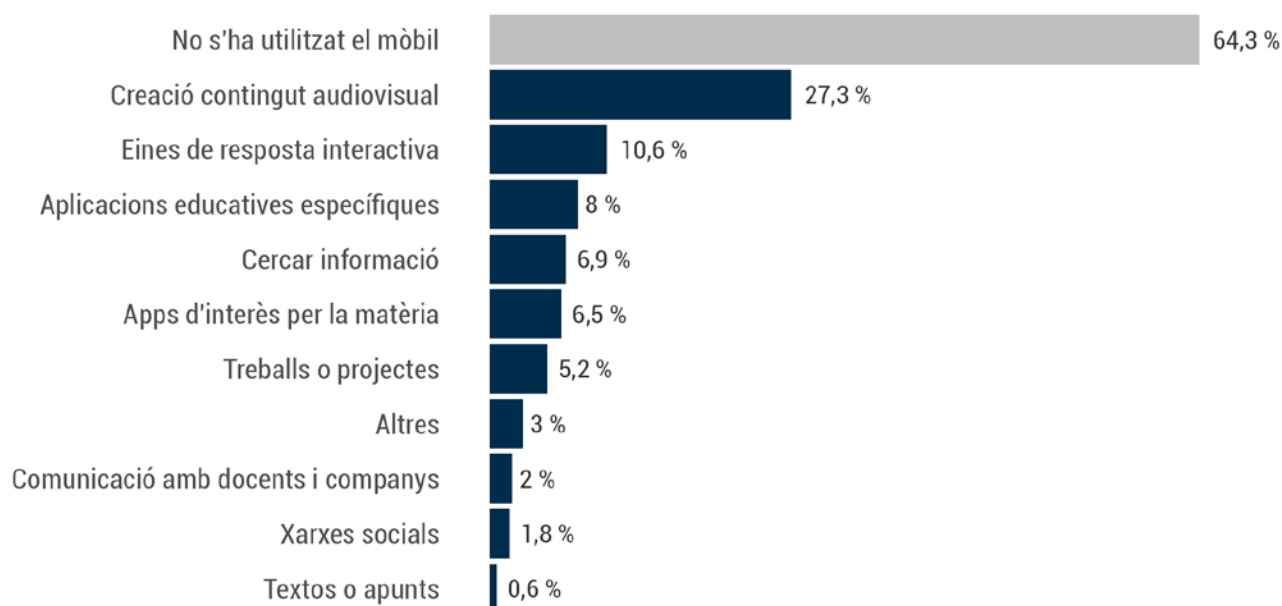
En el nivell de **modificació**, la tecnologia no només substitueix una eina anterior, sinó que transforma de manera significativa com es duu a terme l'activitat. Aquí s'hi inclou, sobretot, **la creació de contingut audiovisual** —com vídeos, àudios o fotografies—, una pràctica adoptada pel **27,3 % del conjunt de docents**, que esdevé l'ús més estès segons les dades recollides i que respon clarament a les possibilitats multimèdia dels dispositius mòbils. També es poden classificar dins d'aquest nivell **l'ús d'aplicacions específiques vinculades a continguts de cada matèria** (com Strava, Arbolapp o Google Lens), que permeten treballar aspectes curriculars en contextos reals integrant la geolocalització, el reconeixement d'imatges o la recollida de dades. Aquest ús, tot i ser menys freqüent, ha estat reportat pel **6,5 % de la plantilla docent**. Finalment, el 1,8 % del professorat declara haver utilitzat xarxes socials amb finalitats educatives, quan aquestes es fan servir com a espais de difusió de continguts o de treball col·laboratiu.

El nivell **d'augment** comprèn aquelles pràctiques en què el mòbil substitueix eines tradicionals, però aporta funcionalitats addicionals que en milloren l'eficiència o la qualitat. Per exemple, **la cerca d'informació** (declarada pel **6,9 % del professorat**) permet un accés àgil i actualitzat a una gran varietat de fonts, un ús similar al que es fa en la **recerca per a treballs o projectes (amb un 5,2 %)**, que milloren notablement la funció que abans assumien les enciclopèdies o els llibres de text, encara que no aporten millores significatives respecte de la cerca amb ordinador. **Les eines de resposta interactiva (com Kahoot o Mentimeter), emprades pel 10,6 % del professorat**, dinamitzen els clàssics qüestionaris i els fan més visuals i participatius. També es pot incloure en aquest nivell l'ús de plataformes o Entorns Virtuals d'Aprenentatge (EVA), com Moodle o Google Classroom, quan s'utilitzen per gestionar continguts i tasques, i això millora la comunicació i l'organització del treball a l'aula. A més, el 2 % del professorat indica haver emprat aplicacions educatives per comunicar-se amb l'alumnat, una pràctica que pot optimitzar l'enviament de missatges i avisos en comparació amb els canals tradicionals.

En el nivell més bàsic del model, el de **substitució**, s'agrupen les pràctiques que reproduïen funcions ja existents, sense afegir-hi cap millora significativa. N'és un exemple l'ús del mòbil per escriure textos o prendre apunts, activitat que només ha estat reportada pel 0,6 % del professorat en general. Aquesta pràctica reproduïx de manera gairebé idèntica l'escriptura amb un ordinador, però en un dispositiu menys ergonòmic i amb limitacions tècniques, fet que probablement en dificulta l'adopció generalitzada.

En conjunt, l'anàlisi dels usos educatius del mòbil segons el model SAMR mostra que la major part de **les pràctiques se situen en els nivells intermedis —augment i modificació—, mentre que les iniciatives realment transformadores, pròpies del nivell de redefinició, són encara molt minoritàries**, fet que limita el seu potencial pedagògic. Per contra, els usos merament substitutius són molt residuals. No s'observen diferències significatives en el tipus d'ús educatiu que es promou a l'aula segons el gènere i l'edat del professorat. Ara bé, en els centres de màxima complexitat es detecta una tendència lleugerament superior cap a usos de tipus substitutiu i una menor implementació de pràctiques del nivell modificatiu.

Figura 6: Percentatge de docents que han desenvolupat activitats amb usos educatius, segons finalitat (curs 2024-2025)

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, amb relació a la pregunta: «Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats».

5.2.3 Usos educatius del mòbil segons la matèria

L'ús educatiu del telèfon mòbil es distribueix entre **diverses matèries**, segons les respostes del professorat enquestat: el **10,9 % afirma haver-lo utilitzat en l'àmbit de les llengües**, el **10,2 % en ciències**, el **8,1 % en matemàtiques i tecnologia**, el 3,8 % en arts i el 8,3 % en altres matèries.¹⁷ Tot i això, aquests percentatges no permeten determinar el grau d'ús del mòbil dins de cada àmbit disciplinari; per exemple, el percentatge més baix d'usos en arts simplement podria reflectir que hi ha menys docents d'aquesta especialitat entre les persones enquestades, i no necessàriament un menor ús del mòbil en aquesta àrea.

Així doncs, aquestes dades indiquen en quines matèries s'ha fet ús del mòbil, però no permeten establir comparacions directes entre disciplines. No obstant això, resulta rellevant explorar com s'utilitza el mòbil en cada matèria. Per fer-ho, s'ha restringit la mostra a aquell professorat que declara utilitzar-lo només en una de les especialitats proposades (matemàtiques i tecnologia, llengües, ciències, arts o altres)¹⁸ per identificar els usos educatius més habituals dins de cada grup (Figura 7). Cal tenir en compte que

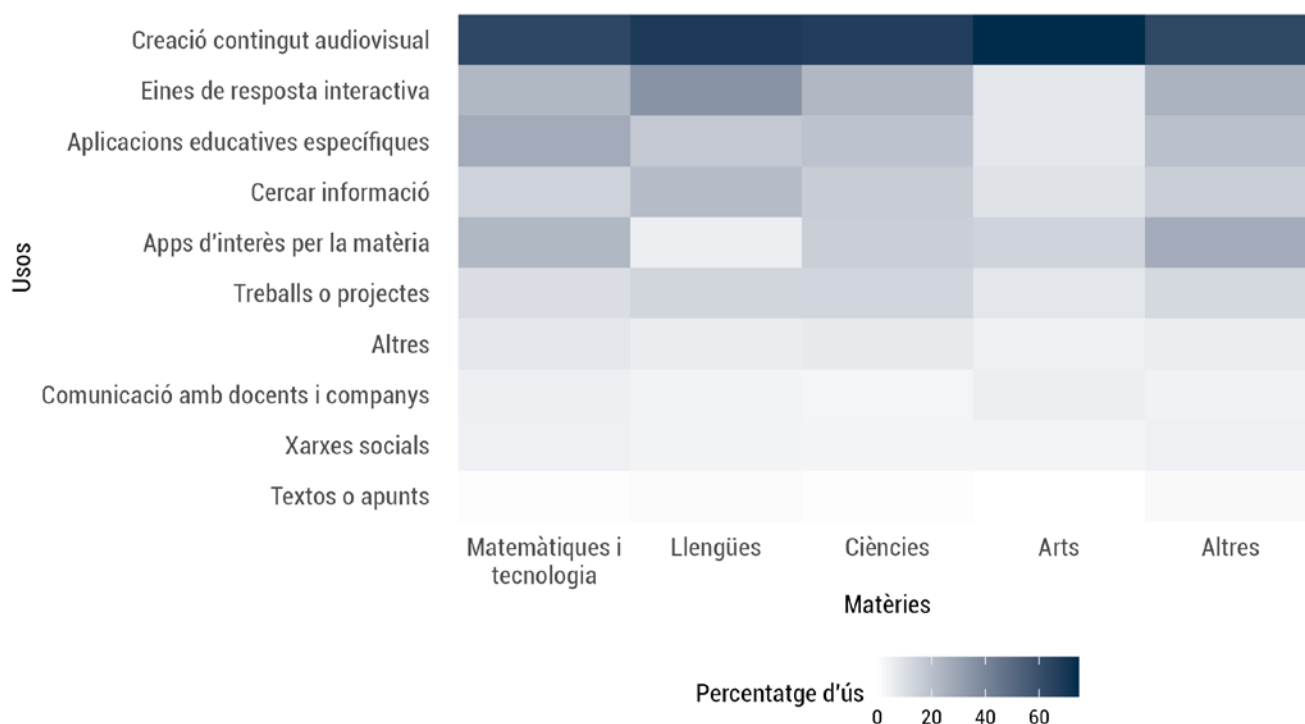
¹⁷ Aquesta categoria («Altres matèries») correspon a una opció de resposta predefinida en el qüestionari. No es va demanar a les persones enquestades que detallessin quines assignatures s'hi incloïen.

¹⁸ S'exclouen les respostes de 206 docents que declaren utilitzar el mòbil en més d'una matèria. També s'exclouen els qui declaren no fer ús del mòbil a l'aula.

aquesta anàlisi només contempla el col·lectiu de docents que utilitzen del mòbil en una especialitat concreta i, per tant, no aporta informació sobre la intensitat d'ús total dins de cada especialitat. A més, la mida de la mostra varia entre grups: la participació va des de 491 docents en llengües fins a només 151 en arts, fet que pot limitar la representativitat d'alguns grups.

En totes les matèries analitzades, la creació de contingut audiovisual és l'ús més estès, amb una incidència especialment elevada en les arts, on arriba al 74,8 % dels casos. Això suggereix que el potencial multimèdia del mòbil s'aprofita de manera transversal. En **matemàtiques i tecnologia**, guanyen pes les aplicacions educatives i d'interès per la matèria, així com les eines de resposta interactiva, mentre que en **llengües** hi ha una presència significativa d'aquestes últimes i d'usos vinculats a la cerca d'informació. Pel que fa a les **ciències**, s'identifica un ús ampli i diversificat: eines de resposta interactiva, cerca d'informació, aplicacions educatives i apps específiques per la matèria, la qual cosa apunta a un enfocament més instrumental i orientat a l'exploració. En el cas de les **arts**, tot i el nombre reduït de casos, no s'observa un alt predomini d'altres activitats més enllà de la creació audiovisual, fet que s'alinea amb els continguts propis de la matèria.

Figura 7: Percentatge d'ús del mòbil per tipus d'activitat educativa, segons la matèria on es declara fer-ne ús

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Nota: Els percentatges es calculen sobre el grup de docents que declaren fer un ús educatiu del mòbil exclusivament en una única matèria. Per tant, no reflecteixen ni el percentatge d'ús sobre el total de docents, ni sobre el total de docents que imparteixen aquella especialitat.

5.3 Quina percepció té el professorat sobre els efectes de la regulació de l'ús del mòbil?

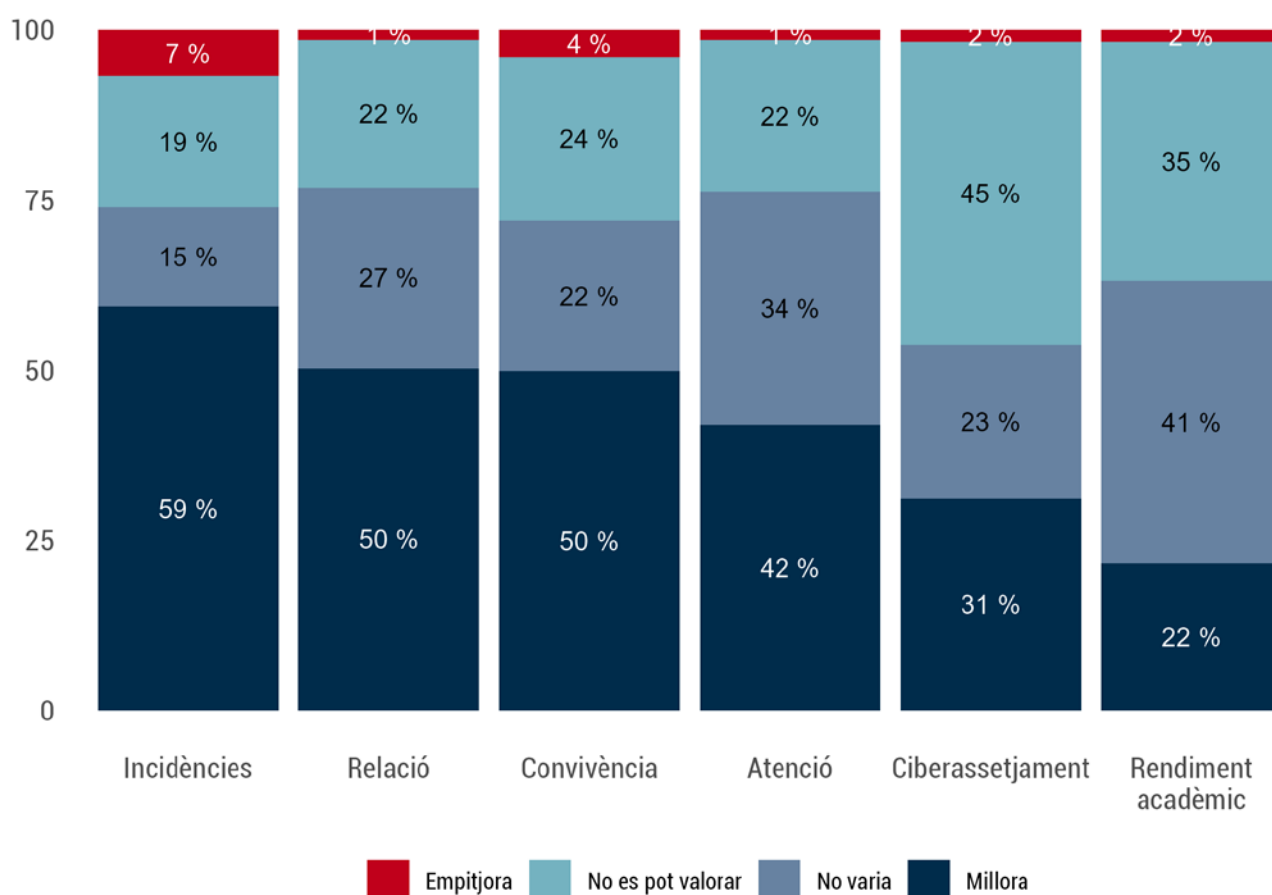
Més enllà dels usos concrets i de les particularitats en la regulació dels mòbils a l'ESO, l'enquesta també recull la percepció del professorat sobre els efectes que la nova regulació pot haver tingut als centres on treballen, especialment sobre els possibles efectes associats a un enduriment de les restriccions.

5.3.1 La percepció sobre els efectes de la regulació al centre educatiu propi

En general, el professorat d'ESO valora positivament els resultats de la regulació de l'ús del mòbil als seus centres educatius. **El 89,6 % considera que restringir-ne l'ús ha tingut un efecte positiu**, i dues tercers parts d'aquests el qualifiquen de molt positiu. Aquesta percepció varia en funció de l'edat i del sexe del professorat: **les dones** tendeixen a valorar més positivament els efectes de la regulació (el 61,4 %, en comparació amb el 56,5 % dels seus companys). D'altra banda, **l'equip docent de més de 45 anys** també manifesta una millor percepció de la regulació (el 63 % davant del 54,4 % dels menors de 45 anys). En canvi, no s'hi aprecien diferències rellevants entre el professorat i l'equip directiu.

La regulació de l'ús del mòbil a l'ESO que s'ha produït aquest curs 2024-2025 pot tenir diversos efectes dins i fora l'aula, tant acadèmicament com en l'àmbit socioemocional. Per això, s'ha preguntat als docents d'ESO sobre la seva percepció en relació amb potencials canvis derivats de la regulació dels mòbils en aspectes com el ciberassetjament, el nivell d'incidències relacionades amb un ús inadequat dels mòbils, el nivell d'atenció, la qualitat de la convivència, el rendiment acadèmic i la relació entre l'alumnat («variables resultat», d'ara endavant). **Més de la meitat de l'equip docent ha percebut una millora en les incidències, en la relació entre l'alumnat, i en la convivència** (Figura 8). Tanmateix, en algunes dimensions com el ciberassetjament, el professorat ha tingut més dificultats per poder valorar l'efecte de l'enduriment de la regulació. Pel que fa a altres variables com l'atenció i el rendiment acadèmic, més de la meitat de l'equip docent no ha percebut un canvi substancial o no ha pogut valorar-ne l'impacte. La **percepció d'empitjorament** ha estat en general minoritària, però es concentren en els docents menors de 45 anys: el 9,5 % d'aquests han detectat un empitjorament en les incidències i un 5 % en la convivència, quatre i os punts percentuals, respectivament, per sobre del professorat major de 45 anys.

Figura 8. Efectes percebuts de la regulació aplicada al curs 2024-2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, amb relació a les preguntes: «Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les incidències relacionades amb l'ús indegut dels mòbils / la relació entre els alumnes / les conductes contràries a la convivència / l'atenció / els casos de ciberassetjament / el rendiment acadèmic en el curs 2024-2025?».

Els efectes percebuts de la regulació varien en funció del grau de restricció (prohibició parcial o total) i de la normativa del curs anterior. La Figura 9 mostra, per a cada combinació possible de normatives entre els cursos 2023-2024 i 2024-2025, el percentatge de docents que declaren haver percebut una millora en les dimensions analitzades. En termes generals, **la percepció de millora és més elevada entre el professorat de centres que han adoptat una prohibició total del mòbil**, amb independència de la normativa prèvia. Així mateix, els centres que ja aplicaven una prohibició total el curs anterior també tendeixen a registrar, en general, millores superiors en comparació amb aquells amb normatives menys restrictives. Ara bé, s'observen diferències significatives en funció dels canvis específics introduïts entre un curs i l'altre.

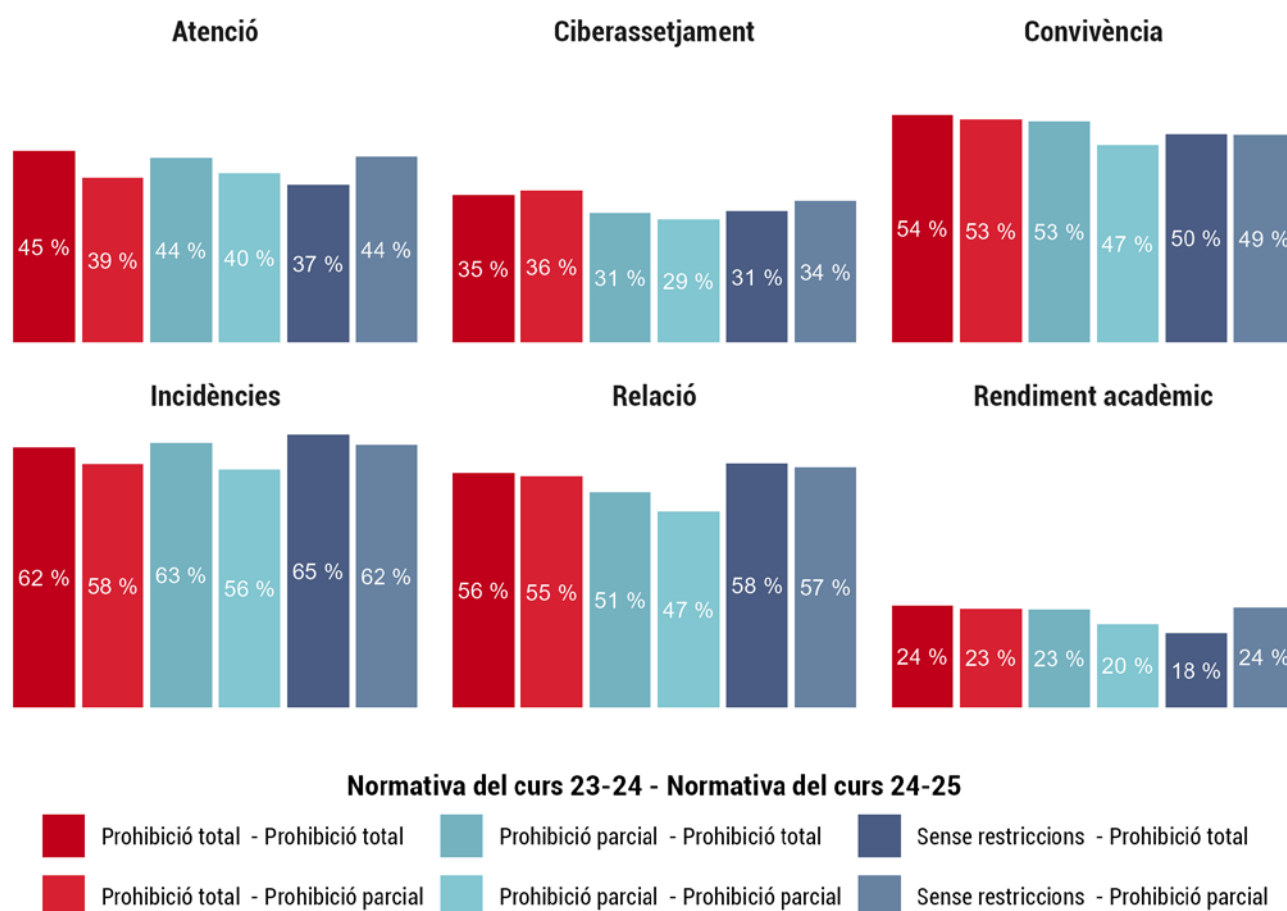
En primer lloc, entre els centres que ja aplicaven una prohibició total el curs 2023-2024, la majoria han mantingut aquesta mesura, tot i que alguns han passat a una prohibició parcial. Els efectes percebuts són similars entre aquests dos subgrups; tanmateix, en

general, s'observa una valoració més positiva dels resultats —especialment pel que fa a l'atenció, la convivència, les relacions interpersonals i el rendiment acadèmic— en aquells centres que han mantingut la prohibició total. Pel que fa al ciberassetjament, però, la percepció de millora és lleugerament superior en els centres que han relaxat la norma.

En segon lloc, entre els centres que el curs anterior aplicaven alguna forma de prohibició parcial, es poden identificar dues trajectòries diferenciades: d'una banda, centres que han avançat cap a una prohibició total; de l'altra, centres que han introduït l'ús del mòbil amb finalitats educatives. En aquest cas, la percepció de millora és sistemàticament més elevada entre els centres que han optat per una regulació més restrictiva, fet que suggereix un possible impacte positiu del canvi cap a una prohibició total. Aquesta diferència es desenvoluparà amb més detall a l'apartat següent, on s'analitzaran altres factors potencialment influents en aquesta relació. Cal destacar que aquest grup inclou també centres que, tot i mantenir una prohibició parcial, anteriorment permetien l'ús del mòbil fora de l'aula (per exemple, al pati o al menjador), de manera que el canvi normatiu ha suposat un enduriment significatiu de les restriccions. En aquests casos, el professorat percep una millora especialment clara en les relacions entre l'alumnat, l'atenció i la reducció d'incidències.

Finalment, entre els pocs centres que declaraven no aplicar cap classe de restricció el curs 2023-2024, uns han introduït una prohibició parcial i altres una de total. En aquest cas, els resultats són mixtos: en algunes dimensions, la millora percebuda és més gran en els centres amb regulació parcial, mentre que en d'altres ho és en aquells que han optat per una prohibició total.

Figura 9: Percepció de millora associada a la regulació aplicada el curs 2024-2025

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Nota: el tipus de regulació aplicada al centre durant el curs 2023-2024 s'ha obtingut de la pregunta «En el vostre centre, permetíeu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024?». Es considera que al centre hi havia una prohibició total si s'ha marcat la primera opció (no es permetia la utilització del mòbil en cap cas); prohibició parcial si s'ha marcat la segona opció (no s'autoritzava la utilització per a usos educatius) o la tercera opció (es permetia l'ús sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge); i sense restriccions si només s'ha marcat la darrera opció (es permetia l'ús en espais del centre). Així, dins dels centres que s'ha considerat que tenien una prohibició parcial el curs 2023-2024 s'hi engloben diverses situacions, algunes d'elles diferents de la modalitat de prohibició parcial prevista per la regulació implementada el curs 2024-2025.

5.3.2 La percepció dels docents en aquells centres que han endurit la regulació

Durant el curs 2023-2024, el 71,5 % dels centres ja aplicaven mesures parcialment restrictives sobre l'ús dels mòbils; d'aquests, el 69,6 % han optat per mantenir la prohibició parcial per al curs 2024-2025, mentre que el 30,4 % restant ha decidit passar a una prohibició total (vegeu Figura 3). Aquests dos grups són els més nombrosos dins la

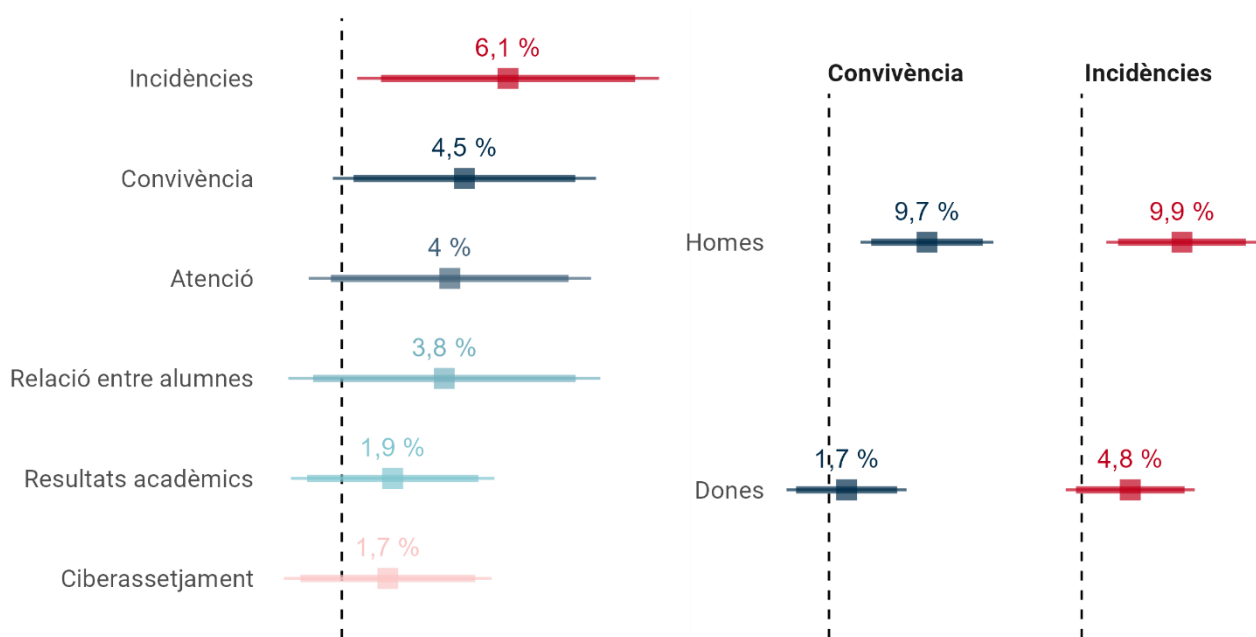
mostra, fet que permet una anàlisi comparativa més robusta entre els centres que han mantingut la regulació i els que l'han fet més estricta. L'anàlisi següent se centra, per tant, a quantificar les diferències en la percepció del professorat entre mantenir una restricció parcial i establir una prohibició total.

Per analitzar aquest canvi en la regulació, s'ha emprat un model economètric *logit*, que permet estimar la relació entre l'enduriment de la regulació i la probabilitat de percepció de millora del professorat en les diferents variables resultat. Amb l'objectiu de controlar possibles biaixos, s'han tingut en compte algunes característiques socioeconòmiques de les seccions censals on s'ubiquen els centres —la renda bruta per llar, el percentatge de població immigrada o el grau d'urbanització—, i també característiques pròpies dels centres educatius, com el nombre total d'alumnes.

El resultat d'aquesta anàlisi mostra que **els centres que han endurit la regulació dels mòbils han experimentat efectes percebuts positius en totes les mesures analitzades en comparació amb els centres que no han canviat de política**. Aquests efectes han estat especialment rellevants en la reducció d'incidències i en la millora de la convivència, amb un increment estadísticament significatiu en la percepció positiva del professorat d'ESO del 6,1 % i del 4,5 %, respectivament (vegeu Figura 10, panell esquerre).

L'alta percepció que tenen els homes en la millora de les incidències i la convivència explica en gran manera aquests resultats: els homes perceben que el canvi de regulació ha reduït les incidències en un 9,9 % i ha millorat la convivència en un 9,7 %, és a dir, cinc i vuit punts percentuals més que les seves companyes, respectivament (vegeu Figura 10, panell dret).

Figura 10: Percepció de millora en passar de restricció parcial a total. Tota la mostra i per sexe

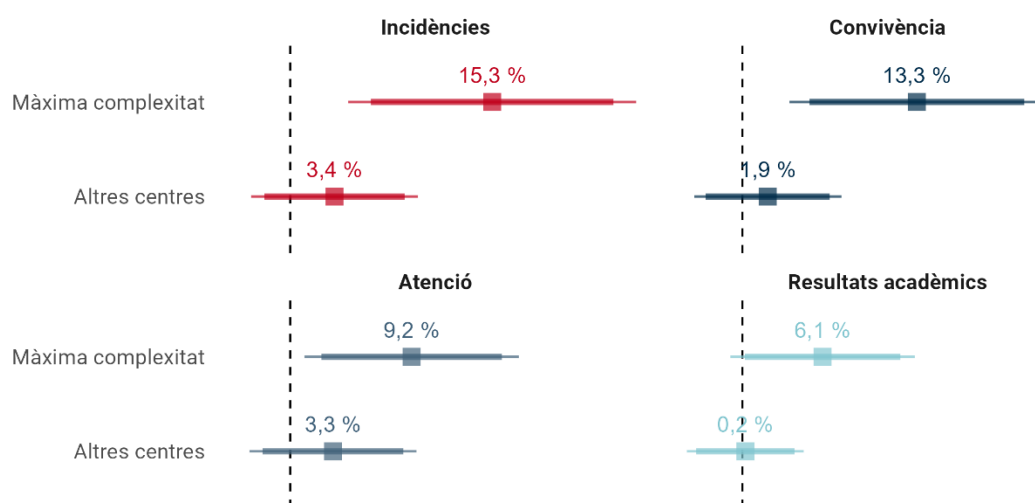

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Notes: Els punts representen els efectes marginals, mentre que els segments indiquen els intervals de confiança al 90 % (segment prim) i al 95 % (segment gruixut). Si aquests intervals inclouen el valor 0 (línia vertical discontinua), l'efecte no és estadísticament significatiu.

La percepció de millora per part del **professorat d'ESO s'accentua en els centres de màxima complexitat** (representen el 22,2 % dels centres de la nostra mostra i el 26 % del total de centres públics amb ESO), on veiem que l'enduriment de la restricció genera millores estadísticament significatives en incidències (15,3 %), convivència (13,3 %), atenció (9,2 %) i resultats acadèmics (6,1 %), com es pot veure en la Figura 11.

Figura 11: Percepció de millora en passar de restricció parcial a total segons complexitat del centre

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO.

Notes: Els punts representen els efectes marginals, mentre que els segments indiquen els intervals de confiança al 90 % (segment prim) i al 95 % (segment gruixut). Si aquests intervals inclouen el valor 0 (línia vertical discontinua), l'efecte no és estadísticament significatiu.

En línia amb part de la literatura revisada, que no identifica impactes significatius, els efectes percebuts de la regulació sobre la **millora de l'aprenentatge** són reduïts o inexistents. Tot i això, el model economètric sí que detecta un efecte percebut positiu en els centres de màxima complexitat, un resultat coherent amb dos dels estudis revisats per Campbell et al. (2024), que assenyalen beneficis de les prohibicions per a l'alumnat amb rendiment més baix i de contextos socioeconòmics desfavorits. El model també indica que les percepcions de millora són sistemàticament més altes entre els docents homes.

És raonable pensar que, si hi ha efectes positius sobre l'aprenentatge, aquests poden requerir un cert temps per manifestar-se, de manera que la millora en el rendiment acadèmic podria anar precedida d'una millora en l'atenció a l'aula. De fet, les respostes del professorat indiquen una percepció de millora més clara en l'atenció que no pas en el rendiment acadèmic, cosa que donaria suport a aquesta hipòtesi.

D'altra banda, la percepció de millora quant a la **reducció d'incidències, i encara menys en la convivència i la relació entre els i les alumnes**, és coherent amb la metaanàlisi revisada, que conclou que la prohibició dels mòbils té un efecte positiu (entre petit i moderat) en el clima de classe, l'existència de conflictes i dinàmiques d'assetjament escolar (Beneito i Vicente-Chirivella, 2022; Böttger i Zierer, 2024). En canvi, tot i que la literatura sobre l'assetjament escolar és més extensa, els resultats continuen sent mixtos. En aquesta enquesta, molts docents afirmen no disposar de prou elements per valorar l'impacte sobre

el **ciberassetjament**, i això dificulta extreure'n conclusions sòlides. Per tant, seria convenient mesurar aquest resultat de manera més precisa en futures recerques.

Finalment, una part de la literatura s'ha centrat a analitzar els efectes de la regulació sobre el **benestar emocional** de l'alumnat, amb un debat obert sobre els possibles beneficis i riscos derivats de la nomofòbia. Tanmateix, aquest informe no aborda aquesta dimensió, ja que l'enquesta no incloïa cap pregunta específica sobre aquest tema. Seria, doncs, pertinent explorar aquesta qüestió en futures investigacions, idealment a partir de dades directament recollides de l'alumnat.

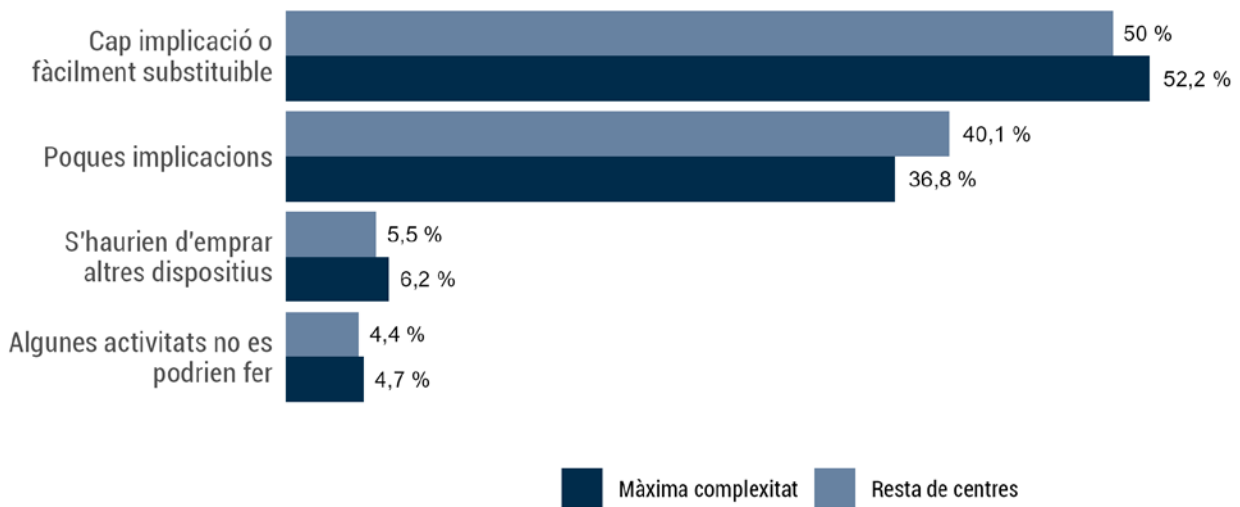
5.4 Valoració de possibles canvis en la regulació dels mòbils

Els equips docents i directius enquestats també han respost una sèrie de preguntes sobre la seva valoració respecte a possibles canvis en la regulació dels mòbils a l'ESO.

En primer lloc, se'ls ha preguntat quines implicacions tindria per al centre on treballen una prohibició total i obligatòria de l'ús dels mòbils amb finalitats educatives. Entre les persones que treballen en centres amb una prohibició parcial actual, **la meitat (50,5 %) considera que una restricció total els dispositius mòbils no tindria cap implicació, o bé que seria fàcilment substituïble** amb altres dispositius disponibles al centre educatiu per continuar duent a terme les mateixes activitats. A més, el 39,3 % afirma que aquest canvi tindria poques implicacions, ja que, en general, no fan ús del mòbil amb finalitats educatives. En conjunt, doncs, una àmplia majoria (89,8 %) no identifica reptes significatius en el potencial canvi d'una prohibició parcial a una de total.

Per contra, el 5,7 % considera que caldria utilitzar altres dispositius, però no pot valorar si es podrien continuar fent totes les activitats, i el 4,5 % assenyala que algunes activitats no es podrien realitzar sense els dispositius mòbils, perquè la tecnologia disponible al centre educatiu no en permetria la substitució. Aquestes respostes posen de manifest que un aspecte clau de la qüestió és el grau en què la tecnologia del centre pot substituir els usos educatius actuals del mòbil. D'altra banda, aquests resultats varien poc segons la complexitat del centre, ja que, quan distingim per aquest criteri, l'opinió de l'equip docent es manté, tal com mostra la figura següent.

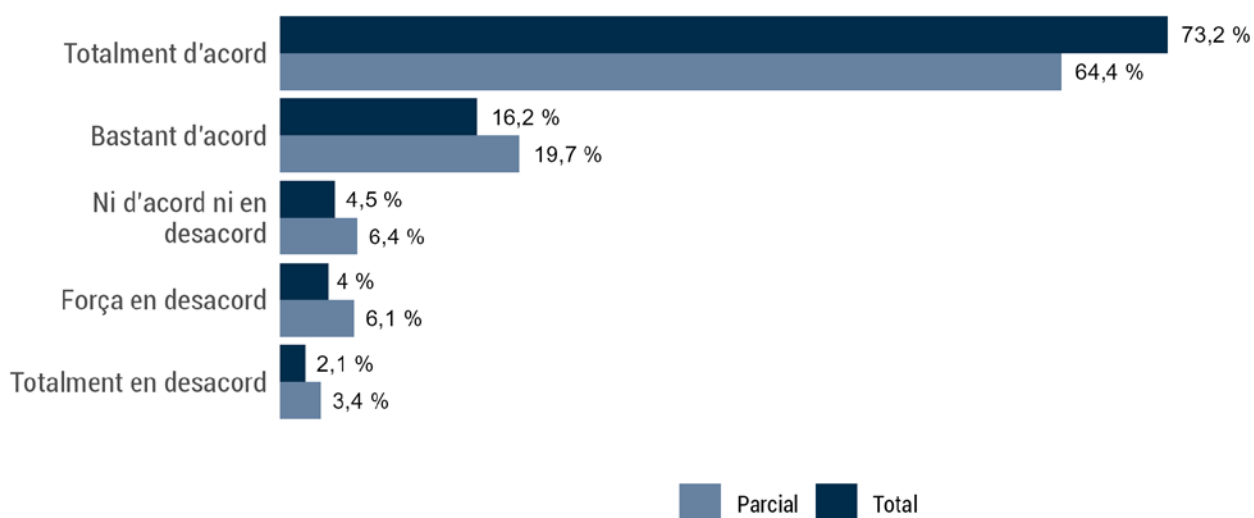
Figura 12: Implicacions d'establir una prohibició total obligatòria als centres amb una prohibició parcial

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, amb relació a la pregunta: «En cas que no es permetés l'ús educatiu dels mòbils a l'ESO, què implicaria per al centre educatiu on treballes?».

Tot plegat mostra que **l'opinió dels equips docents i directius generalment és favorable a la regulació dels dispositius mòbils**. Així, no sorprèn que, quan se'ls demana si estarien d'acord amb establir una prohibició total dels mòbils, la majoria hi estigui totalment d'acord (67,9 %). A més, no s'hi observen diferències significatives entre les respostes del professorat i les de l'equip directiu. Aquest suport es troba entre el personal que treballa en centres amb prohibició parcial, però és encara més gran entre aquell que ja treballa en centres amb una prohibició total, cosa que posa de manifest la **valoració positiva de la mesura per part del mateix professorat**, i és coherent amb els resultats de la revisió ràpida d'evidències, on es constata una millora en la percepció de les variables de resultat en els centres amb regulacions més estrictes.

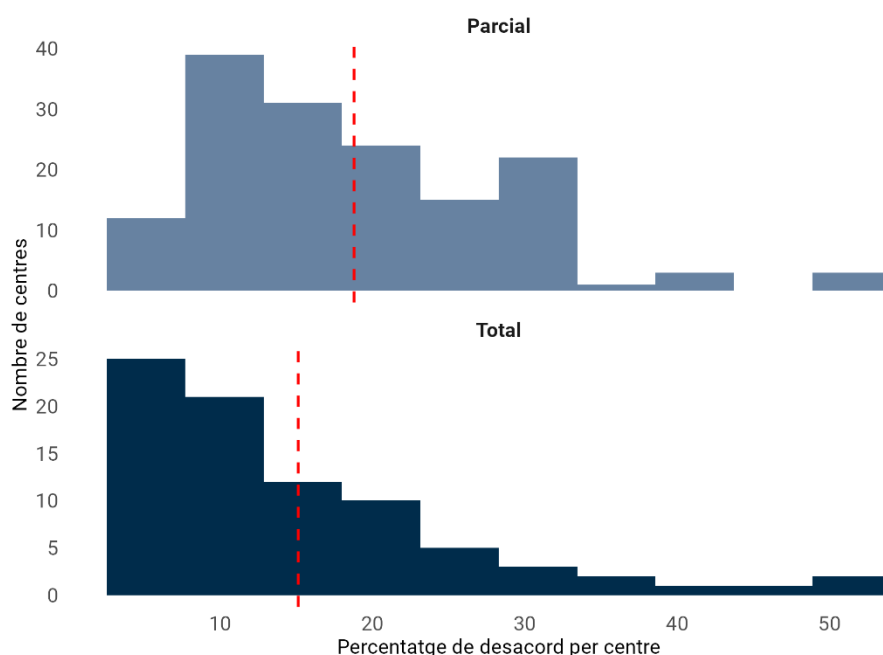
Figura 13. Opinió d'establir una prohibició total obligatòria, segons el tipus de regulació actual

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO, amb relació a la pregunta: «Estaries d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO?».

Tanmateix, cal subratllar que la prohibició total no rep un suport unànime. Entre el personal que treballa en centres amb una regulació parcial, el 9,5 % es manifesta en desacord amb aquesta mesura; en els centres on ja s'aplica una prohibició total aquest percentatge és del 6 %. A nivell de centre, el 46 % dels centres han tingut almenys una resposta contrària a la prohibició total (és a dir, «força en desacord» i «totalment en desacord»), amb una incidència més alta en els centres amb prohibició parcial (50 %) respecte dels centres amb prohibició total (40 %). **La concentració mitjana de respostes contràries a la prohibició total és del 17,5 % a escala de centre.** Tal com es mostra a la Figura 14, en la majoria dels centres el personal no manifesta una oposició significativa a la prohibició total. A més, aquesta concentració de desacord és superior en els centres que han implementat la regulació parcial, en comparació amb aquells que han optat per una prohibició total.

Figura 14: Concentració de respostes en desacord per centre i tipus de prohibició

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta realitzada a centres educatius amb ESO. La línia vermella discontinua marca la mitjana en el percentatge de desacord amb la prohibició total.

Finalment, l'enquesta incloïa una pregunta oberta en què les persones participants podien **proposar elements a tenir en compte en les instruccions o en una futura regulació**. Les respostes revelen diversos temes emergents ¹⁹.

Per un costat, es recullen diferents propostes en relació amb l'ús dels mòbils. Diversos docents expressen **preocupacions i fan propostes concretes sobre el seu ús als centres educatius**, i destaquen la demanda d'una prohibició clara, una normativa comuna, recursos adequats i la implicació de les famílies. També emergeix la necessitat de regular dispositius com els rellotges intel·ligents.

- **Prohibició total del mòbil.** Molts docents reclamen una prohibició estricta a l'ESO que no permeti cap ús educatiu del dispositiu. Per exemple: "Crec que s'hauria de prohibir totalment l'ús del mòbil dins l'aula per evitar distraccions". "Penso que NO és necessari en CAP cas l'ús del mòbil a l'escola. Al contrari, genera molts problemes i conflictes que es poden evitar fàcilment prohibint el seu ús".
- **Normativa clara i comuna.** Es reclama l'establiment d'instruccions precises i uniformes. Per exemple: "Cal una normativa comuna a tot el centre, que no quedi a criteri de cada professor".

¹⁹ L'anàlisi de les respostes a aquesta pregunta oberta s'ha dut a terme amb el suport d'una eina d'intel·ligència artificial.

- **Infraestructura i recursos.** Sovint s'esmenten mancances materials, com la falta d'armariets i de punts de recàrrega: "Necessitem més armariets segurs per guardar els mòbils i més endolls a les aules". "La prohibició i els seus resultats em semblen molt positius, el que no m'agrada com a docent és haver de fer de policia constantment controlant si el porten o no amagat. Crec que seria més profitós i efectiu un control general a l'entrada del centre; d'aquesta manera no hauríem de perdre tant de temps i ens podríem centrar en la nostra tasca". "La meua proposta igualment: armaris a l'entrada del centre on cada alumne/a deixi el mòbil, això estalviaria tasques de policia administrativa al personal docent, durant uns anys, fins que descobrim com treballar la consciència." Aquestes preocupacions pràctiques indiquen que una regulació efectiva també hauria de considerar la infraestructura física disponible.
- **Regulació dels rellotges intel·ligents** (en anglès, *smartwatches*). Alguns docents alerten sobre la necessitat de controlar també aquests dispositius, perquè generen distraccions entre l'alumnat i, a més a més, alguns estudiants els utilitzen durant els exàmens: "Comencen a aparèixer problemes amb els rellotges digitals als exàmens".
- **Implicació de les famílies.** Un nombre significatiu de respostes subratlla la importància de la col·laboració amb pares i mares. Una cita representativa diu: "És fonamental involucrar les famílies perquè assoleixin també les normes sobre dispositius".

Per un altre costat, el 8 % del professorat es mostra **crític amb la prohibició total** dels mòbils a les aules de secundària. Entre els aspectes més recurrentment esmentats en aquesta pregunta oberta, destaquen els següents:

- **Regulació simplista que no aborda el problema de fons.** Es considera que cal tenir en compte el context específic de cada centre i aula a l'hora d'establir aquest tipus de mesures. Es proposa repensar com afrontar la nova realitat digital i les distorsions que pot generar en l'aprenentatge de l'alumnat.
- **Educar en lloc de prohibir.** Es defensa que el mòbil pot tenir un ús pedagògic si s'integra de manera reflexiva i controlada. Es planteja la necessitat de validar un ús educatiu regulat que afavoreixi l'adquisició d'un comportament crític i responsable.
- **Ús lúdic i social fora del centre.** Es remarca la importància de la implicació familiar en la gestió de l'ús del mòbil, especialment pel que fa a les xarxes socials.

Paral·lelament, diversos docents també expressen preocupació per **l'ús de portàtils i tauletes a l'aula**, i reclamen una regulació més estricta que en limiti l'ús exclusivament a finalitats educatives. A més, proposen mesures com la supervisió activa del professorat, la

reducció del temps davant les pantalles, el control d'accés a internet, la regulació de noves tecnologies com la intel·ligència artificial i accions formatives per fomentar un ús digital responsable.

- **Regulació de portàtils i tauletes.** Molts docents advoquen per limitar o establir normes clares sobre l'ús de portàtils. Per exemple, una resposta assenyala: “Cal regular l'ús dels ordinadors portàtils, cada dia un alumne es queda sense bateria perquè es queda jugant”. En general, es demana que l'ús dels dispositius sigui únicament per a les activitats acadèmiques i es filtrin les aplicacions no educatives.
- **Supervisió docent.** Es recorda la importància de la vigilància activa per part del professorat durant l'ús de la tecnologia: “S'hauria de vigilar més l'ús que fan els alumnes dels dispositius, i no deixar-los lliures tot el temps”.
- **Menys pantalles i més paper/llibres.** Alguns docents suggereixen tornar a suports tradicionals. Per exemple: “Més ús del paper i llibres a l'aula; les pantalles només si són estrictament necessàries”.
- **Restriccions d'accés a internet.** Alguns docents reclamen filtres de control restrictius per evitar que l'alumnat accedeixi a webs no educatives: “No tenir accés, almenys dins del centre, a webs de temàtiques delicades o de jocs”. Amb aquesta reclamació busquen evitar distraccions i usos nocius dels dispositius digitals a l'aula. “Cal restringir molt més la xarxa de webs a les que es pot tenir accés”.
- **Educació en l'ús digital responsable.** Part del professorat reclama la necessitat d'educar tant l'alumnat com les seves famílies en un ús responsable dels dispositius digitals. Per això alguns docents reclamen: “Implantar un sistema operatiu propi i orientat a l'educació als dispositius portàtils que es prestin a l'alumnat. Aquest sistema operatiu hauria de permetre un ús exclusivament educatiu dels dispositius i la monitorització del treball per part de docents i famílies”.
- **Control de la IA, els jocs i les xarxes socials.** Alguns docents apunten a la necessitat d'establir normatives específiques per regular l'ús d'intel·ligència artificial i restringir l'accés a jocs i xarxes socials: “Cal aclarir l'ús d'IA generativa (ChatGPT, etc.) i impedir jocs que no siguin educatius”. Aquesta demanda reflecteix la inquietud global per l'ús de noves tecnologies digitals.

En resum, les opinions recollides posen de manifest una preocupació generalitzada del professorat sobre l'impacte dels dispositius digitals —especialment els telèfons mòbils— en el dia a dia dels centres educatius. Més enllà de situacions concretes, s'evidencia la necessitat de disposar de criteris clars, coherents i compartits que facilitin la gestió dels dispositius, redueixin les distraccions i permetin un ús educatiu realment profitós. Al mateix temps es reivindica la importància de disposar dels recursos adequats, així com de

reforçar la implicació de tota la comunitat educativa, incloses les famílies, per tal d'abordar aquest repte de manera integral.

6 Conclusions

Tot seguit es presenten les conclusions de l'anàlisi sobre la implementació de la regulació de l'ús dels mòbils als centres d'educació secundària obligatòria durant el curs 2024-2025. Aquestes conclusions s'han elaborat a partir dels resultats de l'enquesta administrada als equips docents i directius de centres amb ESO, i s'han interpretat a la llum de l'evidència existent sobre els impactes de l'ús dels telèfons mòbils en l'aprenentatge, la convivència i el benestar de l'alumnat, i de l'evidència de regular l'ús del mòbil als centres educatius sobre aquestes mateixes dimensions d'interès.

El disseny de la regulació és, en general, consistent amb l'evidència disponible

L'evidència acumulada indica que l'ús del telèfon mòbil en contextos educatius pot generar efectes positius sobre l'aprenentatge quan s'emmarca dins d'una planificació pedagògica clara. Per contra, el seu ús lliure, no guiat o no supervisat, sol afavorir distraccions i dificultats de concentració, i causar un impacte negatiu en el rendiment acadèmic. Tot i que les evidències no són del tot concloents, la restricció del mòbil als centres educatius podria tenir beneficis en la millora del clima a l'aula i la reducció de l'assetjament.

La regulació implementada limita l'ús generalitzat dels mòbils als centres educatius, amb l'objectiu de reduir els efectes negatius associats a un ús lliure d'aquests sobre les condicions d'aprenentatge. Només es permet l'ús dels dispositius per a usos educatius específics, i es deixa marge perquè cada centre decideixi si promou o no l'ús del mòbil per part de l'alumnat en activitats pedagògiques, una situació en què l'evidència assenyala que la utilització del mòbil pot afavorir l'aprenentatge. Aquesta flexibilitat és consistent amb el fet que actualment la majoria dels centres de secundària no disposen, de manera generalitzada, de tauletes o telèfons mòbils propis.

Gairebé es doblen els centres que prohibeixen totalment l'ús del mòbil

Durant el curs 2024-2025, el 40% dels centres amb ESO han optat per una prohibició total dels mòbils —en tots els espais i activitats, incloses les sortides—, en comparació amb el 21,6 % del curs anterior. Aquest augment indica una consolidació de la voluntat reguladora dels centres.

La majoria dels centres educatius han optat per mantenir la possibilitat d'utilitzar els mòbils per a activitats educatives, però el professorat ho fa puntualment

El 60% dels centres han aplicat una prohibició parcial, que permet l'ús dels mòbils amb finalitats educatives autoritzades. Malgrat això, aquest ús és puntual i minoritari: només entre el 34 % i el 37 % del professorat l'ha fet servir amb finalitats educatives durant el curs,

i en el 75,1 % dels casos, només una o dues vegades per trimestre. Els usos més estesos es relacionen amb la creació de contingut audiovisual.

La gran majoria de docents perceben efectes positius de l'aplicació de la regulació als seus centres

El professorat d'ESO valora positivament els efectes de la regulació de l'ús del mòbil. El 89,6 % considera que aquesta ha tingut un impacte positiu global, especialment en la convivència, la reducció d'incidències causades per l'ús indegut dels mòbils i la relació entre iguals.

Les millores percebudes als centres que han endurit la restricció dels mòbils són especialment destacables als centres de màxima complexitat

Les dades disponibles a partir de l'enquesta han permès analitzar amb més profunditat la percepció del professorat d'aquells centres que han passat de tenir algun tipus de restricció del mòbil a una prohibició total. L'enduriment de la regulació s'associa a una millora percebuda en totes les dimensions analitzades en comparació amb els centres que han mantingut una prohibició parcial. Aquesta millora és especialment destacada en els centres de màxima complexitat, on es detecten diferències estadísticament significatives en la reducció d'incidències, la millora de la convivència, l'atenció i fins i tot el rendiment acadèmic.

Els resultats de l'enquesta coincideixen amb la literatura internacional, que assenyala que les restriccions als mòbils tenen un major impacte en alumnes amb rendiments més baixos i en contextos de vulnerabilitat, ja que són els que pateixen més els efectes negatius de l'ús lliure del dispositiu.

Els efectes percebuts sobre l'aprenentatge en general són limitats, però tenen potencial a mitjà termini

Pel que fa als efectes sobre l'aprenentatge i el rendiment acadèmic, el professorat percep que són reduïts o inexistents. Ara bé, el professorat indica que sí que hi pot haver efectes positius en contextos de màxima complexitat, especialment en el rendiment, en consonància amb les conclusions de la recerca internacional.

Cal tenir present, a més, que la literatura assenyala que els efectes de les polítiques de restricció es fan més evidents quan es mantenen al llarg del temps, ja que afavoreixen la consolidació d'hàbits i de canvis en l'ús del dispositiu. En aquest sentit, es preveu que els impactes positius s'amplifiquin en els propers cursos, especialment si es dona continuïtat a les regulacions actuals.

Cap de les dues modalitats de prohibició no ha provocat dificultats excessives a la majoria de centres

El 38,2 % del professorat considera que ha estat un procés senzill; el 35,3 % ha experimentat lleugeres dificultats inicials, que s'han pogut superar amb facilitat; només l'11,6 % ha informat que ha trobat força dificultats i el 4,3 % ha manifestat haver-ne afrontat

moltes.²⁰ Malgrat tot, la implementació de la regulació durant el curs 2024-2025 ha estat lleugerament més complexa als centres on s'ha aplicat una regulació parcial i als de màxima complexitat.

En canvi, la decisió del centre sobre l'emplaçament en què l'alumnat ha de desar el mòbil no ha tingut un impacte rellevant en la percepció de la dificultat per aplicar la regulació.

Una eventual prohibició total dels mòbils tindria un alt nivell d'acceptació per part dels docents

Els equips docents i directius mostren un ampli suport a una possible prohibició total de l'ús dels mòbils a l'ESO: el 67,9 % estaria totalment d'acord amb prohibir-ne l'ús, fins i tot per a finalitats educatives. Aquest suport és més contundent entre el personal de centres amb regulacions estrictes.

Entre el professorat que treballa en centres on sí que s'admeten els usos educatius del mòbil, la majoria considera que la prohibició tindria poques implicacions, bé perquè l'ús de mòbil és esporàdic, bé perquè es podria substituir fàcilment per altres dispositius disponibles al centre. Així i tot, el 4,5 % alerta sobre possibles limitacions per manca de recursos alternatius.

A més, el professorat expressa preocupacions pràctiques i han emès demandes concretes: la necessitat d'una normativa clara i comuna, d'una millora de les infraestructures i d'una implicació activa de les famílies. També es reclamen mesures específiques per a altres dispositius (com rellotges intel·ligents, portàtils o tauletes), restriccions d'accés a continguts no educatius, i accions formatives per fomentar un ús digital responsable. En conjunt, aquestes veus apunten cap a la necessitat d'un enfocament integral i amb criteris compartits, recursos adequats i corresponsabilitat de tota la comunitat educativa.

S'identifica el repte pendent d'educar en un ús responsable dels dispositius digitals

L'evidència disponible posa de relleu que una prohibició de l'ús dels mòbils als centres educatius no garanteix que se'n redueixi l'ús inadequat fora de l'horari lectiu. De fet, alguns estudis conclouen que aquesta prohibició pot tenir efectes negatius en el benestar emocional de l'alumnat, com ara l'aparició de la nomofòbia. Això suggereix que els problemes vinculats als dispositius mòbils transcendeixen l'àmbit escolar.

La literatura sobre aquesta qüestió subratlla la importància que del paper dels centres a l'hora de formar l'alumnat en l'ús responsable de les tecnologies de la informació i la comunicació. Aquesta és també una reivindicació compartida pel professorat, tant si és favorable com si és contrari a una eventual prohibició total dels telèfons mòbils.

²⁰ El 10,6 % de l'equip docent considera que no disposa d'informació per respondre.

7 Recomanacions

Les recomanacions següents s'adrecen a la millora de la regulació de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius, promoguda pel Departament d'Educació i Formació Professional. Les anàlisis elaborades a partir de les evidències internacionals, això com les generades en el nostre context, han permès identificar aspectes a tenir en compte a fi d'adequar-ne la implementació i incrementar les probabilitats que aquesta tingui un impacte positiu en les condicions d'aprenentatge i en el benestar de l'alumnat.

Preveure mesures per respondre als reptes d'implementació de la normativa.

Es recomana establir mesures per resoldre els reptes associats a la implementació de les normes sobre l'ús dels mòbils, tant en escenaris de prohibició total com en situacions en què se'n permeti l'ús puntual, i acompanyar els centres educatius en la seva posada en marxa.

Així mateix, cal donar suport a les direccions dels centres educatius en la resolució de les **dificultats logístiques** detectades, com ara la necessitat de preveure espais adequats perquè l'alumnat hi deixi els telèfons o per garantir que l'alumnat els hi dipositi efectivament. En alguns centres, aquest pas genera incidències perquè no sempre hi ha un sistema de control efectiu.

En cas d'admetre usos puntuals dels mòbils, es recomana establir **protocols o criteris compartits** sobre quan, com i per a què es poden utilitzar els dispositius, a fi de garantir una aplicació coherent i transparent, evitar incoherències entre grups i assignatures, i afavorir una gestió adequada del clima d'aula.

Finalment, es proposa incloure de manera explícita els **rellotges intel·ligents** dins la normativa d'ús de dispositius mòbils als centres educatius. Es recomana prohibir-ne l'ús a l'aula, sobretot durant les proves d'avaluació, i establir protocols clars per al seu dipòsit o custòdia, igual com es fa amb els telèfons mòbils.

Dissenyar una estratègia per incloure de manera efectiva i sostenible l'abordatge de l'ús saludable dels dispositius digitals des dels centres educatius.²¹

Com a acció emblemàtica d'aquesta estratègia, es proposa el disseny de tallers específics orientats a promoure un ús saludable dels dispositius mòbils, amb especial atenció a les conductes fora de l'àmbit escolar. Aquests tallers tindrien un enfocament doble, adaptat a les necessitats i rols de cada col·lectiu implicat: adolescents i famílies.

²¹ Els suggeriments d'aquests tallers es fonamenten en propostes de diverses entitats: el programa [\(des\)CONNECTA](#) de l'associació Cibervoluntarios; la [Guia per a famílies en educació digital](#) de l'Ajuntament de Barcelona; els materials del projecte [Internet Segura](#) de la Generalitat de Catalunya; i el projecte [Be Internet Legends](#), de ParentZone.

Tallers adreçats a adolescents. Els tallers per a joves inclourien continguts sobre seguretat digital i hàbits saludables, però amb un enfocament adaptat a la seva realitat. També es treballaria **la identificació de símptomes associats a un ús problemàtic del mòbil**, com l'insomni, l'ansietat o les dificultats de concentració. Es reflexionaria sobre fenòmens específics com la nomofòbia (por d'estar sense el dispositiu), el *phubbing* (ignorar els altres pel mòbil) o el *vamping* (ús intensiu durant la nit), i el seu impacte sobre la salut mental i física. Els tallers també oferirien **estratègies de desconexió**, com ara l'establiment de franges horàries sense pantalles o l'ús d'aplicacions per a la gestió del temps digital. Per acabar, es fomentaria una **actitud crítica i creativa** mitjançant debats sobre el futur de l'entorn digital, amb l'objectiu que els adolescents desenvolupin pensament reflexiu i proposin iniciatives per millorar la seva pròpia relació amb la tecnologia.

Tallers adreçats a famílies. És important reforçar el paper de les famílies en la gestió dels usos digitals durant l'adolescència, a través d'accions específiques d'acompanyament i de formació. Aquests espais formatius tindrien com a objectiu proporcionar informació i eines pràctiques perquè els progenitors puguin **acompanyar de manera efectiva els seus fills i filles en l'ús del telèfon mòbil**. Es tractarien qüestions relacionades amb els principals **riscos de ciberseguretat i de salut** associats a l'ús dels dispositius, què cal —i què no cal— compartir a l'entorn digital, com detectar missatges o enllaços sospitosos, o com generar contrasenyes robustes. També es posaria l'èmfasi en la **prevenció del ciberassetjament**, i es fomentaria la comunicació empàtica i el respecte en les interaccions en línia. Paral·lelament, es promouria l'establiment de **rutines de desconexió digital compartides en l'àmbit familiar**, el bon ús dels mecanismes de control parental i la consolidació d'hàbits saludables.

Aquestes mesures tindrien un **caràcter preventiu**, ja que permetrien preparar les famílies per guiar els fills i les filles en el moment en què comencin a utilitzar el telèfon mòbil. Les sessions podrien oferir-se en diferents formats —com jornades de portes obertes, trobades grupals amb famílies o tutories individualitzades amb caràcter obligatori—, per tal de garantir una participació àmplia i adaptada als diferents contextos. Aquest acompanyament hauria d'anar acompanyat de materials de suport: **guies pràctiques, recursos formatius** i estratègies concretes per a l'establiment de límits i l'acompanyament digital.

Garantir la disponibilitat de tauletes o dispositius mòbils del centre.

Per tal de garantir la igualtat d'oportunitats i facilitar l'ús pedagògic dels mòbils quan estigui previst dins l'activitat educativa, es planteja que els centres disposin d'un nombre suficient de tauletes o dispositius mòbils propis. Aquests aparells haurien d'estar disponibles per al professorat i l'alumnat en el marc de projectes o activitats planificades, i així s'evitaria la dependència dels dispositius personals de l'alumnat.

La mesura permetria un millor control de les condicions d'ús, tant des del punt de vista tècnic com des del pedagògic.

Elaborar una guia d'ús pedagògic dels mòbils.

Es recomana que la guia reculli propostes pràctiques i contextualitzades sobre l'ús educatiu dels dispositius mòbils, amb l'objectiu d'orientar el professorat sobre com aprofitar-ne el potencial pedagògic. Aquesta guia hauria d'incloure experiències organitzades per àrees i nivells educatius, i destacar aquells usos que aporten més valor afegit.

Donar continuïtat a l'anàlisi quantitativa i explorar la viabilitat d'avaluar l'impacte de la regulació.

Amb la finalització del curs 2024-2025, es considera oportú donar continuïtat a l'anàlisi de l'impacte de la regulació de l'ús dels dispositius mòbils, anant més enllà de les percepcions recollides amb l'enquesta. Es proposa dur a terme una anàlisi fonamentada en indicadors objectius que permetin una aproximació quantitativa rigorosa. Alguns àmbits d'estudi podrien incloure l'evolució del rendiment acadèmic, la incidència de casos de ciberassetjament o altres indicadors relacionats amb la convivència i el benestar emocional. Disposar d'aquesta informació permetria contrastar les dades subjectives amb evidències empíriques i oferiria una base més sòlida per a la presa de decisions. Així mateix, seria recomanable establir un seguiment a mitjà i llarg termini per captar possibles efectes que puguin manifestar-se de manera diferida en el temps.

8 Agraïments

L'elaboració d'aquest informe ha comptat amb les valuoses aportacions de les persones entrevistades. Volem expressar el nostre agraïment per la seva generositat i implicació a les següents persones (ordenades alfabèticament pels cognoms):

Joan-Anton Sánchez Valero, expert en tecnologies educatives, professor del Departament de Didàctica i Organització Educativa de la Universitat de Barcelona.

María del Mar Sánchez Vera, experta en tecnologies educatives, doctora en Pedagogia, membre del Grup de Recerca en Tecnologia Educativa i professora titular del Departament de Didàctica i Organització Escolar de la Facultat d'Educació de la Universitat de Múrcia.

Jordi Serarols Boada, Subdirector general de Recerca i Cultura Digital del Departament d'Educació i Formació Professional, i doctor en Educació i TIC.

Oscar Vicente-Chirivella, professor associat d'Economia al Departament d'Anàlisi Econòmica de la Universitat de València.

Agraïm sincerament la participació dels docents i dels equips directius que han participat a l'enquesta.

Finalment, volem reconèixer el suport del personal de referència del Departament d'Educació i Formació Professional de la Generalitat de Catalunya. En especial, agraïm l'acompanyament de Mercè Andreu Rosés, Mireia Bel Marzo, Maria Dolors Bastida Soriano, Ana Albalat Martínez i Eva Castillo Gimeno, així com a l'equip del Servei de Transparència i Projectes Estratègics i a l'equip del Servei de Difusió, del Gabinet Tècnic.

9 Referències

- Abrahamsson, Sara. (2024). Smartphone Bans, Student Outcomes and Mental Health [Working paper]. En 68. Institutt for samfunnsøkonomi. <https://openaccess.nhh.no/nhh-xmlui/handle/11250/3119200>
- Amez, Simon i Baert, Stijn. (2020). Smartphone use and academic performance: A literature review. *International journal of educational research*, 103, 101618.
- Beneito, Pilar i Vicente-Chirivella, Óscar. (2022). Banning mobile phones in schools: Evidence from regional-level policies in Spain. *Applied Economic Analysis*, 30(90), 153-175.
- Böttger, Tobias i Zierer, Klaus. (2024). To ban or not to ban? A rapid review on the impact of smartphone bans in schools on social well-being and academic performance. *Education Sciences*, 14(8), 906.
- Calderón-Garrido, Diego; Ramos-Pardo, Francisco i Suárez-Guerrero, Cristóbal. (2022). The use of mobile phones in classrooms: A systematic review. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 17(6), 194-210.
- Campbell, Marilyn; Edwards, Elizabeth J; Pennell, Donna; Poed, Shiralee; Lister, Victoria; Gillett-Swan, Jenna; Kelly, Adrian; Zec, Dajana i Nguyen, Thuy-Anh. (2024). Evidence for and against banning mobile phones in schools: A scoping review. *Journal of Psychologists and Counsellors in Schools*, 34(3), 242-265. <https://doi.org/10.1177/20556365241270394>
- Consell Escolar de Catalunya. (2015). *Les tecnologies mòbils als centres educatius*. https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/522/les_tecnologies_mobils_als_centres_educatius_2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Consell Escolar de Catalunya. (2019). *Els dispositius mòbils als centres educatius* (2/2019). https://repositori.educacio.gencat.cat/bitstream/handle/20.500.12694/536/els_dispositius_mobils_als_centres_educatius_2019.pdf?sequence=1
- Departament d'Educació. (2024). *Ús dels telèfons mòbils als centres educatius—Instruccions*. https://agora.xtec.cat/inselstresturons/wp-content/uploads/usu1101/2024/04/ORG_Us_Mobils.pdf
- Freitas Cortina, Ada; Rappoport, Soledad; Solana Domínguez, Isabel i Paredes Labra, Joaquín. (2022). *Discursos sobre los problemas generados por el uso de los teléfonos móviles y el acoso escolar en los centros educativos de Madrid*. <https://doi.org/10.30827/Digibug.77647>

Gath, Megan E.; Monk, Lauren; Scott, Amy i Gillon, Gail T. (2024). Smartphones at School: A Mixed-Methods Analysis of Educators' and Students' Perspectives on Mobile Phone Use at School. *Education Sciences*, 14(4), Article 4. <https://doi.org/10.3390/educsci14040351>

Goodyear, Victoria A.; Randhawa, Amie; Adab, Péyman; Al-Janabi, Hareth; Fenton, Sally; Jones, Kirsty; Michail, Maria; Morrison, Breanna; Patterson, Paul i Quinlan, Jonathan. (2025). School phone policies and their association with mental wellbeing, phone use, and social media use (SMART Schools): A cross-sectional observational study. *The Lancet Regional Health–Europe*. [https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762\(25\)00003-1/fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanep/article/PIIS2666-7762(25)00003-1/fulltext)

Owen, Diana i Sanchez, Chelsea. (2020). *Cell Phones as Instructional Technology in the Civics Classroom*. <https://doi.org/10.33774/apsa-2020-cph32>

Pozos-Pérez, Katia; Herrera-Urizar, Gustavo; Rivera-Vargas, Pablo i Alonso-Cano, Cristina. (2023). Use of Mobile Phones in Classrooms and Digitalisation of Educational Centres in Barcelona. *Education Sciences*, 13(1), Article 1. <https://doi.org/10.3390/educsci13010021>

PuenteDura, Ruben. (2006). *Transformation, Technology, and Education*. <http://hippasus.com/resources/tte/>

Sanz, Jordi. (2020). *Guia pràctica 16—Les aportacions de les revisions sistemàtiques de la literatura al disseny de polítiques públiques* (Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques). Ivàlua. https://ivalua.cat/sites/default/files/2020-05/Guia%20Pr%C3%A0ctica16_Cat_0.pdf

Smale, William T.; Hutcheson, Ryan i Russo, Charles J. (2021). Cell phones, student rights, and school safety: Finding the right balance. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*, 195, 49-64.

10 Annexos

10.1 Procés per realitzar la revisió ràpida d'evidència

En primer lloc, s'han definit els criteris següents per guiar la revisió per ambdós objectes d'anàlisi:

Taula 2: Criteris d'inclusió de la revisió d'evidència: impactes associats a l'ús dels telèfons mòbils per part de l'alumnat durant l'horari lectiu en l'aprenentatge i la convivència i benestar emocional de l'alumnat.

Població	Intervenció	Comparació	Outcomes (dimensions d'interès)	Temporalitat (data de publicació)
Alumnat del Nord Global	Ús dels telèfons mòbils als centres educatius (primària i secundària)	Comparat amb la manca d'ús	Benestar emocional i aprenentatge	2018-2025 ²²

Font: elaboració pròpia

Taula 3: Criteris d'inclusió de la revisió d'evidència: impactes que tenen la implementació de les diferents estratègies de regulació dels dispositius mòbils en l'aprenentatge i la convivència i el benestar emocional de l'alumnat.

Població	Intervenció	Comparació	Outcomes (dimensions d'interès)	Temporalitat (data de publicació)
Alumnat del Nord Global	Prohibició de l'ús dels telèfons mòbils als centres educatius (primària i secundària)	Comparat amb la no prohibició	Benestar emocional i aprenentatge	2018-2025

Font: elaboració pròpia

Posteriorment, s'han definit diferents **cadenes de cerca**,²³ que han servit per identificar literatura acadèmica, publicada tant en revistes revisades per iguals com en

²² L'elecció d'aquest període respon a la cerca de l'evidència més rellevant, tenint en compte l'evolució accelerada de la digitalització i els canvis que es poden haver produït en l'impacte de la tecnologia sobre l'aprenentatge i el benestar emocional.

²³ Cadenes de cerca:

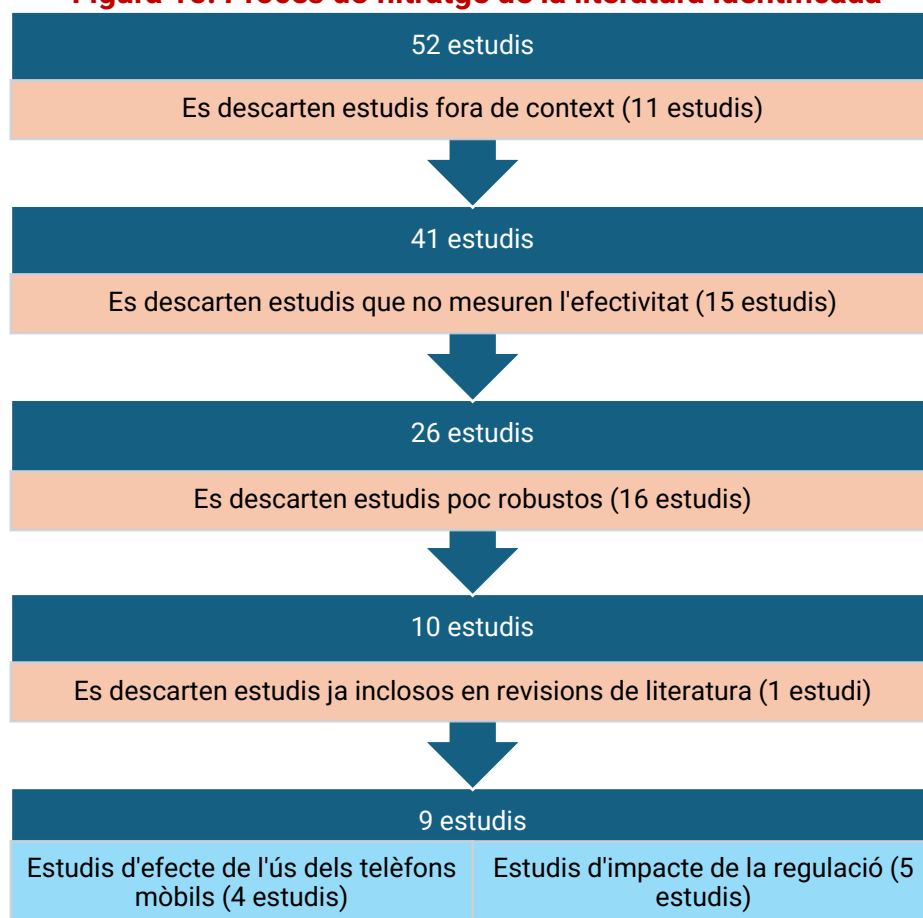
prepublicacions d'autors que treballin en centres de recerca reconeguts. També s'ha inclòs la literatura publicada per institucions de referència en l'àmbit de la recerca o de la praxi educativa. A tal efecte, s'han utilitzat els portals [Google Acadèmic](#) i [ERIC](#) (sigles en anglès de Centre d'Informació en Recursos Educatius, impulsat per l'Institut de Ciències de l'Educació, dins del Departament d'Educació dels Estats Units d'Amèrica).

De la recerca de materials s'ha obtingut el text complet de 52 estudis publicats a partir de 2018. A continuació, s'han eliminat els estudis que no complien els criteris definits, tal com es mostra a la Figura 15, a través d'una lectura dels seus resums. En particular, s'han descartat els estudis publicats abans de 2018, els que analitzen poblacions diferents de l'estudiada, per exemple, en contextos geogràfics diferents de l'analitzat, els que analitzen els impactes de l'ús del telèfon en estudiants universitaris, i aquells duts a terme amb metodologies poc robustes. Finalment, s'ha obtingut un total de 9 estudis, dels quals s'han analitzat els experimentals més robustos, les metàanàlisis i les revisions sistemàtiques. D'aquests, quatre s'han fet servir per a l'anàlisi de l'impacte de l'ús dels telèfons mòbils i cinc per a l'anàlisi de l'impacte de la regulació dels telèfons mòbils.

Per la revisió d'evidències sobre l'ús dels telèfons mòbils: (Mobile OR cell phone) AND (Educational Outcomes OR Learning Performance OR Academic Achievement), (Mobile OR cell phone) AND (Well-Being Or Mental Health Or Student Engagement)

Per la revisió d'evidències sobre la prohibició dels telèfons mòbils: Cell OR mobile phone regulation, cell OR mobile phone ban, cell OR mobile phone banning, phone+learning outcomes, phone+student wellbeing

Figura 15: Procés de filtratge de la literatura identificada

Font: elaboració pròpia

10.2 Detall de la revisió ràpida d'evidències

Impactes de l'ús dels telèfons mòbils

Taula 4: Resum de la literatura revisada – impactes de l'ús dels mòbils en l'aprenentatge²⁴

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Calderón-Garrido et al. (2022)	Revisió sistemàtica de la literatura	50 articles acadèmics publicats entre 2011 i 2020, incloent-hi experimentals, causals, correlacionals i qualitatius	Aprenentatge en diverses àrees, incloses biologia, botànica i idiomes	Impacte positiu de l'ús del telèfon mòbil amb finalitats educatives quan l'ús és planificat i en un context de desenvolupament de les competències digitals dels alumnes i del professorat

²⁴ En aquesta taula i totes les següents, els estudis analitzats s'han ordenat de la manera següent: en primer lloc, segons la metodologia (revisions de literatura, experimentals, quasiexperimentals, anàlisis de regressió, anàlisis qualitatives) i, dins de cada grup, de més recent a més antic.

Amez i Baert (2020)	Revisió sistemàtica de la literatura	23 articles acadèmics, incloent-hi anàlisis de regressió lineal i anàlisis correlacionals	Aprenentatge en diverses àrees educatives	Impacte negatiu de l'augment del temps d'ús dels telèfons mòbils a l'aula en l'aprenentatge
---------------------	--------------------------------------	---	---	---

Font: elaboració pròpia

Taula 5: Resum de la literatura revisada – impactes de l'ús dels mòbils en benestar

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Smale et al. (2021)	Revisió narrativa de la literatura	Diversos estudis empírics i casos legals	Benestar emocional, motivació per l'activitat proposada, comunicació (tant entre l'alumnat com entre alumnes i docents), salut mental	Impacte positiu de l'ús dels telèfons mòbils a l'aula en la motivació, la comunicació i l'aprenentatge. Impacte negatiu sobre la salut mental per l'increment del ciberassetjament, i sobre l'aprenentatge per l'augment de les distraccions
Freitas Cortina et al. (2022)	Anàlisi qualitativa fent servir enquestes i grups de discussió	2 escoles participants, 2 membres de l'equip directiu, 8 membres de l'equip docent, 21 membres de l'alumnat i 4 referents experts; un total de 35 persones	Ciberassetjament	Augment del ciberassetjament a causa de l'augment de l'ús del telèfon mòbil. La prohibició total de l'ús dels mòbils al centre no permet ensenyar ni fomentar un ús responsable d'aquests dispositius

Font: elaboració pròpia

Impactes de la prohibició dels telèfons mòbils

Taula 6: Resum de la literatura revisada – impactes de la prohibició dels mòbils en aprenentatge

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Böttger i Zierer (2024)	Revisió ràpida	5 estudis quantitius, incloent-hi causals, correlacionals i observacionals	Notes mitjanes de curs, resultats en exàmens oficials	No es detecten impactes significatius de la prohibició en l'aprenentatge
Campbell et al (2024)	Revisió d'abast	22 estudis acadèmics d'impacte, implementació o opinions	Aprenentatge en diverses àrees educatives	Evidència mixta, però detecta impactes significatius en l'alumnat amb un nivell socioeconòmic més baix o un pitjor rendiment educatiu previ a la prohibició

Beneito i Vicente-Chirivella (2022)	Diferència en diferències i control sintètic	15 comunitats autònomes	Resultats de proves PISA en matemàtiques i ciència en alumnat de secundària	Guanyos significatius, equivalents a 0,6-0,8 anys d'escolarització
Abrahamsso n (2024)	Anàlisi d'esdeveniments	151.925 alumnes de secundària	Nota mitjana de curs	Impacte positiu significatiu. Identifica millores significatives en noies que han estudiat en escoles amb prohibició d'ús del telèfon durant tota la seva escolarització, equivalent a 0,08 desviacions estàndards

Font: elaboració pròpia

Taula 7: Resum de la literatura revisada – impactes de la prohibició dels mòbils en benestar emocional

Paper	Metodologia	Mostra	Output d'interès	Resultat
Böttger i Zierer (2024)	Revisió ràpida	5 estudis quantitatius, incloent-hi causals, correlacionals i observacionals	Incidència d'assetjament escolar, satisfacció amb l'educació, dinàmiques de conflictes i competició amb l'alumnat	Impacte positiu significatiu agregat de la prohibició
Campbell et al. (2024)	Revisió d'abast	6 estudis acadèmics d'impacte, implementació o opinions	Incidència d'assetjament escolar	Evidència mixta no conclouent
Beneito i Vicente-Chirivella (2022)	Diferència en diferències i control sintètic	15 comunitats autònomes	Incidència de casos d'assetjament escolar en joves de 12 a 14 anys i de 15 a 17 anys	Reducció significativa dels casos d'assetjament escolar (12,5 % - 18 %)
Abrahamsso n (2024)	Anàlisi d'esdeveniments	151.925 alumnes de secundària	Incidència de casos d'assetjament escolar, ús de serveis de salut mental o de medicina general	No hi ha impactes estadísticament significatius en cap cas de les dimensions, excepte en casos d'assetjament escolar en noies que han cursat tota l'educació secundària amb prohibició dels mòbils

Goodyear et al. (2025)	Abans-després	1.227 alumnes de secundària	Benestar emocional mesurat amb l'escala Warwick-Edinburgh	No hi ha impactes significatius
------------------------	---------------	-----------------------------	---	---------------------------------

Font: elaboració pròpia

10.3 Qüestionari de l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius

Introducció a l'enquesta

- Moltes gràcies per mostrar interès a participar en aquesta enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius.
- El curs 2024-2025 va entrar en vigor la normativa sobre la regulació de l'ús dels dispositius mòbils. Per obtenir més informació, es pot consultar la [pàgina web del Departament d'Educació i Formació Professional](#).
- L'objectiu de l'enquesta és conèixer com s'ha aplicat la regulació al llarg d'aquest curs: com s'ha incorporat a les normes internes, quines dificultats han sorgit i quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.
- L'enquesta s'adreça **exclusivament a docents que imparteixen classes a l'ESO i equips directius de centres amb ESO**.
- Només es pot accedir a l'enquesta amb l'usuari CIGAR, tot i que no queda registrat i es garanteix l'anonimat de les respostes.

Bloc 1: Dades bàsiques de la persona que respon l'enquesta (*aquest bloc el responen tots els perfils*)

- Escriu el nom del centre educatiu en què treballes actualment.*²⁵
 - a) Escriu el codi del centre, si el saps.
 - Camp numèric
 - b) Indica el codi postal del centre educatiu en què treballes actualment.*
 - Camp numèric
 - c) Quin és el teu sexe?*
 - Home

²⁵ S'indica amb asterisc les preguntes que seran obligades de respondre.

- Dona
 - Prefereixo no respondre
- d) Quina és la teva identitat de gènere?*
- Home
 - Dona
 - No binari
 - Prefereixo no respondre
- e) Quina edat tens?*
- Menys de 25 anys
 - 25-34 anys
 - 35-44 anys
 - 45-54 anys
 - 55-64 anys
 - 65 anys o més
 - Prefereixo no respondre
- f) Imparteixes classes a l'ESO o formes part de l'equip directiu?
- Sí, imparteixo classes a l'ESO → **continua l'enquesta**
 - Sí, imparteixo classes a l'ESO i formo part de l'equip directiu → **continua l'enquesta**
 - No imparteixo classes a l'ESO ni formo part de l'equip directiu → **final de l'enquesta**
 - No imparteixo classes a l'ESO, però formo part de l'equip directiu → **secció per a l'equip directiu**
- g) Quant de temps has treballat en aquest centre educatiu?*
- Menys de 3 mesos → **bloc 5**
 - Entre 3 mesos i 1 curs acadèmic
 - Entre 1 i 2 cursos acadèmics
 - 2 cursos acadèmics o més
 - En situació inactiva per jubilació o baixa de llarga durada → **final de enquesta**
- h) En total, quant de temps has treballat com a docent en centres educatius?
- Menys d'1 curs acadèmic
 - 1-2 cursos acadèmics
 - 3-4 cursos acadèmics
 - 5-9 cursos acadèmics
 - Entre 10 i 20 cursos acadèmics
 - Més de 20 cursos acadèmics

- i) Ets tutor/a d'un grup classe?
- No → Bloc 2
 - Sí, de 1r o 2n d'ESO → **Bloc 2**
 - Sí de 3r o 4t d'ESO → **Bloc 2**

Bloc 2: Perfil de l'equip docent i usos educatius (aquest bloc el responen tots excepte docents substituïts)

A continuació et farem un conjunt de preguntes sobre la teva experiència com a docent d'ESO durant el curs 2024-2025.

En cas que aquest curs hagis estat treballant en més d'un centre educatiu, respon pensant en el centre on estiguis treballant actualment.

- a) En quins cursos imparteixes classe?* (es pot marcar més d'una resposta)
- 1r d'ESO
 - 2n d'ESO
 - 3r d'ESO
 - 4t d'ESO
- b) Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats: (es pot marcar més d'una resposta)
- Cercar informació
 - Fer recerca per a treballs o projectes
 - Utilitzar aplicacions educatives específiques (per ex. Innovamat app per mòbil, Moodle, Classroom de google, Scratch, Lab4U)
 - Ensenyar l'ús d'apps que són d'interès per la matèria (per ex. Strava, Arbolapp, Google Lens, o similars)
 - Escriure textos o prendre apunts
 - Gravació de vídeos o àudios, i realització de fotografies
 - Comunicar-se amb docents i companys de classe mitjançant aplicacions educatives
 - Accedir a xarxes socials amb finalitat educativa
 - Utilitzar eines de resposta interactiva (Kahoot, Mentimeter i similars)
 - Altres
 - L'alumnat no ha fet servir el telèfon mòbil a les meves classes durant aquest curs escolar
- c) En el cas que es faci un ús educatiu a l'aula, quina és la freqüència aproximada d'ús del mòbil a l'aula a les teves matèries:*
- No es fa cap ús del mòbil a l'aula en les meves matèries
 - 1-2 vegades al trimestre

- 1-2 vegades al mes
 - 1 vegada a la setmana o més
- d) A quines matèries heu fet un ús educatiu del mòbil en el curs?* (es pot marcar més d'una resposta)
- No es fa cap ús del mòbil en les meves matèries
 - Ciències (ciències de la naturalesa, ciències socials, geografia i història)
 - Matemàtiques i tecnologia (TIC)
 - Llengües (llengua catalana, llengua castellana i llengua estrangera)
 - Arts (música, educació visual i plàstica)
 - Altres (educació física, valors, etc.)
 - No es fa cap ús del mòbil a l'aula en les meves matèries
- e) Quina proporció d'alumnes tenen un dispositiu mòbil personal?*
- Una minoria
 - Menys de la meitat
 - Més de la meitat
 - La gran majoria
- f) Formes part de l'equip directiu?
- Sí, formo part de l'equip directiu → **Bloc 3**
 - No formo part de l'equip directiu → **Bloc 4**

Bloc 3: Regulació al centre (preguntes només per a l'equip directiu)

A continuació, a l'equip directiu us consultem sobre com ha abordat el centre l'aplicació de les instruccions referides a l'ús dels dispositius mòbils a l'ESO. Les preguntes es centren en les decisions preses, les mesures organitzatives establertes i la normativa interna relacionada amb aquest tema.

- a) En el marc dels usos previstos per l'ESO a l'actual regulació, quina opció va triar entre les següents?*
- Prohibició de l'ús generalitzat en tots els espais del centre i en les activitats educatives, també de fora del centre.
 - Restricció general, excepte en usos educatius autoritzats.
- b) Aquest curs 2024-2025 heu actualitzat les NOFC per recollir els usos previstos dels mòbils de l'actual regulació?*
- Sí
 - No
- c) En el vostre centre, permetíeu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024?* (si us plau, marca totes les que siguin certes)
- No es permetia la utilització del mòbil en cap cas.

- No s'autoritzava la utilització per a usos educatius.
 - Es permetia l'ús sota indicació del personal docent i en un context d'aprenentatge.
 - Es permetia l'ús en espais dels centre (pati, menjador...).
- d) De quina manera heu establert el procediment per garantir que els dispositius mòbils personals de l'alumnat restin en un espai segur al llarg de tota la jornada?*
- L'alumnat...
- Ha de deixar el mòbil en una guixeta personal → **pregunta f**
 - L'ha de desar el dispositiu apagat a la motxilla → **pregunta f**
 - Ha de desar el mòbil en una caixa a la mateixa aula o a una altra aula → **pregunta f**
 - No pot portar el dispositiu mòbil al centre educatiu → pregunta e
 - Altres → pregunta e
- e) Si has respost altres: especificar
- f) Les normes del centre recullen que els dispositius mòbils que resten en un espai segur han d'estar apagats o en mode avió?*
- Sí
 - No

Bloc 4: Valoració dels efectes de la regulació dels mòbils a l'ESO (aquest bloc el responen tots els perfils, excepte docents substituïts)

A continuació, es recull la vostra percepció sobre el procés d'implementació i els efectes de l'aplicació de la regulació dels mòbils al centre educatiu on treballes durant en curs 2024-2025, pel que fa als seus efectes en la convivència, la concentració o el rendiment acadèmic.

- a) Com valora l'efecte general de la regulació dels mòbils al centre educatiu on treballes?*
- Molt positiu
 - Positiu
 - Indiferent
 - Negatiu
 - Molt negatiu
- b) Com ha sigut l'aplicació de la regulació dels mòbils al vostre centre?*
- Ha estat un procés fàcil, sense gaire conflicte.
 - Al principi va costar una mica, però ara la norma es respecta.
 - Ha generat força dificultats.

- Ha provocat molts problemes i s’han hagut de revisar les normes d’organització i funcionament del centre (NOFC).
 - No dispo de d’informació.
- c) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en les **incidències relacionades amb l’ús indegut dels mòbils** en el curs 2024-2025?*
- S’han reduït.
 - No han variat.
 - Han augmentat.
 - No ho puc valorar.
- d) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en les **conductes contràries a la convivència** en el curs 2024-2025?*
- S’han reduït.
 - No han variat.
 - Han augmentat.
 - No ho puc valorar.
- e) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en els **casos de ciberassetjament** en el curs 2024-2025?*
- S’han reduït.
 - No han variat.
 - Han augmentat.
 - No ho puc valorar.
- f) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en la **relació entre els alumnes** en el curs 2024-2025?*
- Ha empitjorat les relacions: es relacionen menys o amb més dificultats.
 - Es relacionen igual que abans.
 - Ha afavorit les relacions entre els alumnes: es relacionen més o millor.
 - No ho puc valorar.
- g) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en l’**atenció de l’alumnat** en el curs 2024-2025?*
- Ha empitjorat.
 - No ha variat.
 - Ha millorat.
 - No ho puc valorar.
- h) Consideres que en el centre educatiu l’aplicació de la regulació en l’ús dels mòbils ha tingut un efecte en el **rendiment acadèmic de l’alumnat** en el curs 2024-2025?*
- Ha empitjorat. → **bloc 5**

- No ha variat. → **bloc 5**
- Ha millorat. → **bloc 5**
- No ho puc valorar. → **bloc 5**

Bloc 5: El futur de la regulació: possibles canvis i millores (aquest bloc el responen tots els perfils)

Per últim, volem recollir la vostra opinió sobre possibles escenaris futurs relacionats amb l'ús educatiu dels dispositius mòbils a l'ESO, així com suggeriments de millora o ampliació de la regulació actual.

1. En cas que no es permetés l'ús educatiu dels mòbils a l'ESO, què implicaria per al centre educatiu on treballes?
 - No tindria cap implicació, ja que actualment no es permet l'ús del mòbil al nostre centre, tampoc amb finalitats educatives.
 - Tindria poques implicacions, ja que en general no fem servir el telèfon mòbil amb finalitats educatives.
 - Es podria substituir fàcilment el telèfon mòbil amb altres dispositius de què disposa el centre educatiu, per seguir duent a terme les mateixes activitats
 - S'hauria de substituir el mòbil per altres dispositius, però no puc valorar si es podrien seguir duent a terme totes les activitats.
 - Algunes activitats no es podrien realitzar amb la tecnologia de què disposa el centre educatiu.
2. Estaries d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO?
 - Totalment d'acord
 - Bastant d'acord
 - Ni d'acord ni en desacord
 - Força en desacord
 - Totalment en desacord

A continuació us farem algunes preguntes sobre els dispositius portàtils que s'han desplegat en el marc del Pla d'Educació Digital d'Educació:

3. A quins cursos l'alumnat pot endur-se l'ordinador a casa? (es pot seleccionar més d'una resposta)
 - 1r d'ESO
 - 2n d'ESO
 - 3r d'ESO
 - 4t d'ESO
 - Cap dels cursos pot endur-se l'ordinador a casa.

4. Amb quina freqüència es poden endur el dispositiu portàtil a casa?*

 - Tots els dies de la setmana.
 - Només els caps de setmana.
 - Cap dels cursos pot endur-se l'ordinador a casa

5. Com valoraries que l'alumnat hagués de deixar els seus ordinadors al centre?*

 - Totalment d'acord
 - Bastant d'acord
 - Ni d'acord ni en desacord
 - Força en desacord
 - Totalment en desacord

6. Per últim, considereu que s'hauria d'incloure algun element més a les instruccions o en una futura regulació?

 - Resposta oberta.

Per poder enviar la teva enquesta, has de confirmar que has llegit la informació bàsica sobre protecció de dades i autoritzo el tractament de les meves dades personals:

Informació bàsica sobre protecció de dades

Responsable del Tractament: Departament d'Educació i Formació Professional, amb C.I.F. nº S0811001G, domicili a la Via Augusta, 202-226, 08021 Barcelona, telèfon 93 400 69 00 i DPD dpd.educacio@gencat.cat

Encarregat del Tractament: Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques ("IVÀLUA"), amb C.I.F. nº Q0801583-F, domicili al C/ Alts Forns 36-44 08038 Barcelona, e-mail info@ivalua.cat, telèfon (+34) 93-5545300 i DPD dpd.economia@gencat.cat

Finalitat: Participar en estudis dirigits a avaluar i millorar les polítiques educatives del Departament d'Educació.

Legitimació: La base legal per al tractament de dades és el teu consentiment atorgat mitjançant l'acceptació de la clàusula de tractament de dades. El consentiment es pot retirar en qualsevol moment, sense que afecti de forma retroactiva al tractament de dades personals realitzat fins al moment de la revocació.

Destinataris: Administració de la Generalitat de Catalunya i organismes i entitats competents en la matèria. Les dades no es comunicaran a tercers, excepte que ho hàgiu consentit prèviament o en els casos previstos per llei

Conservació: La informació proporcionada es conservarà per part d'Ivàlua només durant el temps de realització de l'avaluació.

Drets de les persones interessades: Com a persona interessada pots exercir el dret d'accés a les teves dades personals, així com sol·licitar la rectificació de les dades inexactes o, en el seu cas, sol·licitar la seva supressió quan les dades ja no siguin

necessàries per a les finalitats que van ser recollides. També pots sol·licitar la limitació i oposició del tractament de les teves dades, en determinades circumstàncies i per motius relacionats amb la teva situació particular.

Igualment, tens dret a revocar el teu consentiment en qualsevol moment, sense que això afecti de forma retroactiva al tractament de dades personals realitzat fins el moment.

Podràs exercitar els drets referits anteriorment, adreçant una [sol·licitud en suport paper](#) a Ivàlua (c. Foc, 57, 08038 Barcelona) o, en format electrònic, mitjançant la [petició genèrica](#) disponible al web Tràmits gencat. La presentació de la sol·licitud per mitjans electrònics requereix disposar de [certificat electrònic](#) o bé del sistema alternatiu d'identificació [idCat Mòbil](#)). Heu d'indicar clarament a la vostra sol·licitud quin dret o quins drets exerciu.

☐ He llegit la informació bàsica sobre protecció de dades i autoritzo el tractament de les meves dades personals (SI NO CLIQUEN, NO HAN DE PODER ENVIAR LA RESPOSTA).

10.4 Correus electrònics enviats a equips directius i docents

Adreçat a equips directius

ASSUMPTE: Participació a l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius

COS DEL CORREU:

Benvolguda,
Benvolgut,

El Departament d'Educació i Formació Professional, en col·laboració amb l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), està avaluant com s'ha implementat la regulació sobre l'ús dels dispositius mòbils als centres educatius que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria.

En el marc d'aquesta actuació, et convidem a participar en una enquesta adreçada als equips directius i docents d'aquesta etapa.

L'objectiu és recollir informació sobre com s'ha aplicat la regulació durant aquest curs, quines dificultats s'han detectat i quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.

[Accés a l'enquesta](#)

Data límit: 6 de maig (inclòs)

Pots emplenar l'enquesta en un temps estimat d'entre 3 i 8 minuts, segons el teu perfil. La teva aportació és clau per orientar futures decisions.

Aquesta enquesta s'ha fet arribar a totes les direccions i a tot el professorat dels centres d'educació secundària obligatòria, al seu compte XTEC. Per tant, no cal que la reenviïs als docents del teu centre. T'agraïm, però, que si aquest no és el canal habitual de comunicació del centre, informessis el professorat que s'està duent a terme aquesta enquesta perquè hi puguin participar.

Has d'accedir a l'enquesta amb el compte GICAR. Aquesta identificació només s'utilitza per evitar respostes duplicades. Les respostes s'analitzaran de manera anònima.

Per a qualsevol dubte o comentari, pots escriure a: formacio@ivalua.cat.

Moltes gràcies per la teva col·laboració i implicació,

Departament d'Educació i Formació Professional

Moltes gràcies per la vostra col·laboració i implicació.

Adreçat a equips docents

ASSUMPTE:

Participa a l'enquesta sobre la regulació dels mòbils als centres educatius

COS DEL CORREU:

Benvolguda,
Benvolgut,

El Departament d'Educació i Formació Professional, en col·laboració amb l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), està avaluant com s'ha implementat la regulació sobre l'ús dels dispositius mòbils que s'ha iniciat aquest curs 2024-2025 als centres educatius que imparteixen ensenyaments d'educació secundària obligatòria.

En el marc d'aquesta actuació, et convidem a respondre una enquesta adreçada a docents i equips directius d'aquesta etapa.

L'objectiu és conèixer com s'ha aplicat la regulació als centres: com s'ha incorporat a les normes internes, amb quines dificultats t'has trobat en l'aplicació durant aquest curs i quins usos educatius dels mòbils es continuen promovent.

[Accés a l'enquesta](#)

Data límit: 6 de maig (inclòs)

Pots emplenar l'enquesta en un temps estimat d'entre 3 i 8 minuts, segons el teu perfil. La teva opinió és clau per orientar futures decisions sobre aquesta regulació.

Has d'accedir a l'enquesta amb el compte GICAR. Aquesta identificació només s'utilitza per evitar respostes duplicades. Les respostes s'analitzaran de manera anònima.

Per a qualsevol dubte o comentari, pots escriure a: formacio@ivalua.cat.

Moltes gràcies per la teva col·laboració,

Departament d'Educació i Formació Professional

10.5 Comparació de mostres de l'enquesta

La Taula 8 compara les característiques dels centres educatius enquestats i el total de centres educatius amb ESO a Catalunya. La columna (1) recull la mitjana de cada variable per als centres on s'ha obtingut almenys una resposta de l'equip docent o directiu; la columna (2) mostra les mitjanes corresponents a la submostra de centres on s'ha obtingut almenys una resposta de l'equip directiu; i la columna (3) presenta els valors mitjans per al conjunt de centres de Catalunya.

Les columnes (4) i (5) mostren, respectivament, la diferència entre els valors mitjans de la mostra completa i de la submostra amb equips directius respecte dels valors del conjunt de centres. Els asteriscs indiquen si aquestes diferències són estadísticament significatives.

Taula 8: Contrast de mitjanes entre els centres educatius enquestats i el total de centres educatius amb ESO a Catalunya

Variable	(1) Mitjana centres enquestats	(2) Mitjana centres amb resposta equip directiu	(3) Mitjana total centres amb ESO	(4) Diferència (1) – (3)	(5) Diferència (2) – (3)
Nombre d'alumnes	338,67	347,27	337,69	0,97	9,57
Renda bruta mitjana per llar de la secció censal	51384,93	50952,02	51323,35	61,58	-371,33
Percentatge de població immigrada a la secció censal	0,20	0,20	0,20	0,00	0,00
Centre de màxima complexitat	0,26	0,26	0,26	0,00	0,00
Grau urbanització					
Centres urbans	0,49	0,46	0,49	0,00	-0,03

Àrees semidenses	0,40	0,42	0,40	0,00	0,02
Àrees rurals	0,11	0,11	0,11	0,00	0,01
NA	0,02	0,02	0,08	-0,06 ***	-0,06 ***
Província					
Barcelona	0,68	0,67	0,68	0,00	-0,01
Girona	0,12	0,12	0,12	0,00	0,00
Lleida	0,07	0,07	0,07	0,00	0,00
Tarragona	0,13	0,14	0,13	0,00	0,01
NA	0,00	0,01	0,07	-0,06 ***	-0,06 ***
Delegació					
Alt Pirineu i Aran	0,02	0,02	0,01	0,00	0,00
Baix Llobregat	0,10	0,11	0,09	0,01	0,02
Barcelonès	0,07	0,08	0,08	0,00	0,00
Catalunya Central	0,08	0,08	0,08	0,00	0,01
Consorci d'Educació de Barcelona	0,12	0,09	0,13	-0,01	-0,04 **
Girona	0,12	0,12	0,12	0,00	0,00
Lleida	0,06	0,05	0,06	0,00	0,00
Maresme - Vallès Oriental	0,13	0,13	0,13	0,00	0,00
Penedès	0,07	0,08	0,07	0,00	0,01
Tarragona	0,08	0,08	0,07	0,00	0,00
Terres de l'Ebre	0,03	0,04	0,04	0,00	0,01
Vallès Occidental	0,13	0,12	0,13	0,00	-0,01
Tipus de centre					
Institut estudis postobligatoris	0,74	0,77	0,71	0,04	0,06 **
Institut amb només ESO	0,08	0,08	0,08	-0,01	-0,01
Institut-escola	0,18	0,16	0,21	-0,03	-0,06 **
Nombre de centres	663	713	557		

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta als centres educatius amb ESO i les fonts secundàries indicades a l'apartat 3.2 de l'informe. Notes: p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01

Pel que fa a les diferències entre el personal docent enquestat i el total de docents d'educació secundària, només es disposa d'una sola variable per fer el contrast: el sexe de la persona. Els resultats d'aquesta anàlisi mostren que el percentatge de dones en la mostra enquestada és del 62,6 %, mentre que al conjunt del professorat és del 63,8 % i, per tant, estan lleugerament infrarepresentades. Tanmateix, aquesta diferència no és estadísticament significativa.

10.6 Anàlisi de l'enquesta

Pel que fa a l'anàlisi de les respostes, en primer lloc, s'ha fet una **explotació descriptiva** del conjunt de respostes, que es pot consultar a l'apartat 10.7. En segon lloc, s'han aplicat **tècniques d'anàlisi bivariant i multivariant** per explorar possibles relacions entre les respostes d'interès i diverses variables de segmentació; és a dir, per comprovar si les

respostes varien en funció d'una o més característiques dels participants o dels centres educatius.²⁶ Aquesta anàlisi d'heterogeneïtat s'ha realitzat tenint en compte les variables següents:

- A escala de **docent**, s'han considerat el grup d'edat, la identitat de gènere, la pertinença a l'equip directiu, si la persona és tutor/a, els cursos on imparteix docència, l'experiència al centre i l'experiència total en la docència.
- A escala de **centre educatiu**, s'han analitzat diferències segons els tipus de centre (institut-escola, institut amb estudis postobligatoris, o institut amb només ESO), el nombre d'alumnes, les característiques sociodemogràfiques de la zona on s'ubica el centre (renda bruta mitjana per llar i percentatge de població immigrada) i el seu grau d'urbanització, i si es tracta d'un centre de màxima complexitat o no.

Les dades d'aquestes **variables de context** s'han obtingut de diverses fonts secundàries: dades obertes dels centres educatius de Catalunya,²⁷ dades de la prospectiva de centres provinents del Departament d'Educació i Formació Professional i dades territorialitzades a escala de secció censal obtingudes de l'INE i l'Idescat (renda bruta per llar, percentatge de població immigrada i grau d'urbanització).²⁸

Finalment, l'anàlisi també inclou l'estimació d'un **model logit** per tal d'explorar els efectes de la regulació de l'ús del mòbil en l'alumnat, que compara un grup de tractament (centres que endureixen la regulació dels usos del mòbil) amb un grup de control (centres que no canvien la regulació).

²⁶ Per poder fer aquestes anàlisis, s'han hagut d'excloure 109 respostes en les quals no es podia identificar el centre educatiu on treballa la persona enquestada.

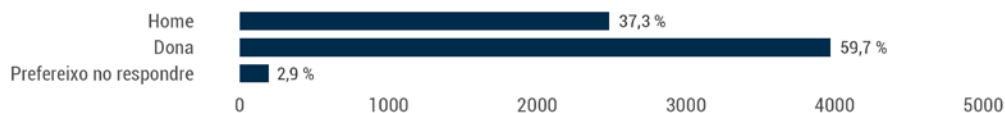
²⁷ Dades extretes del [Directori de centres educatius](#).

²⁸ Dades de renda extretes de la [pàgina web de l'Institut Nacional de Estadística](#).
Dades de població immigrada extretes de la [pàgina web de l'Institut Nacional de Estadística](#).
Dades de grau d'urbanització extretes de la [pàgina web de l'Institut d'Estadística de Catalunya](#).

10.7 Resultats descriptius de l'enquesta

Bloc 1

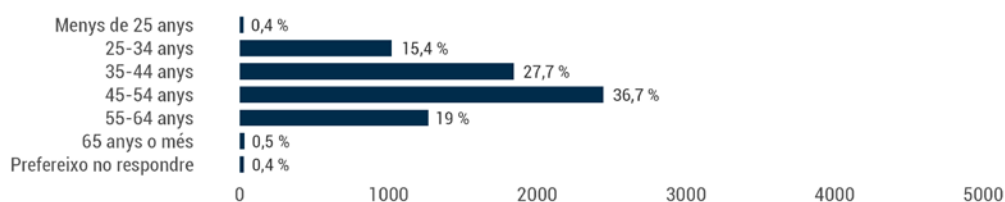
Quin és el teu sexe?

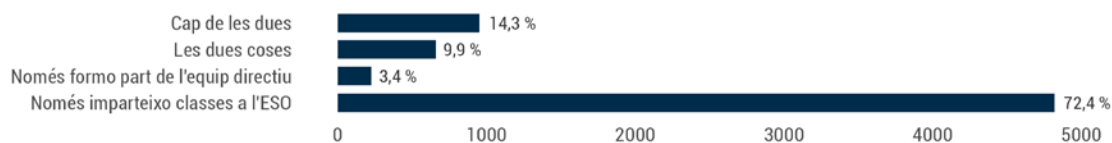
Quina és la teva identitat de gènere?

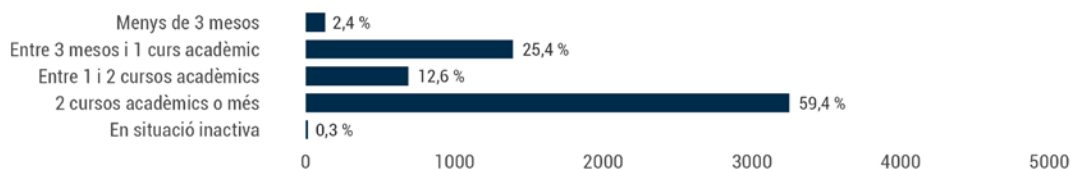
Quina edat tens?

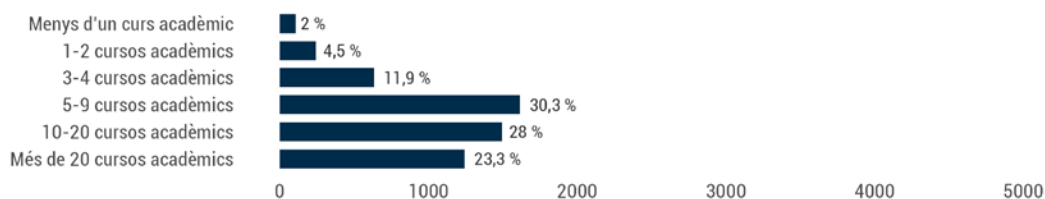
Imparteixes classes a l'ESO o formes part de l'equip directiu?

Quant de temps has treballat en aquest centre educatiu?

En total, quant de temps has treballat com a docent en centres educatius?

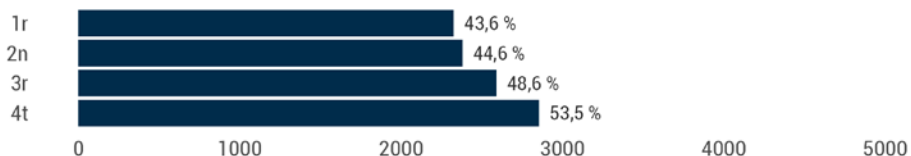

Ets tutor/a d'un grup classe?

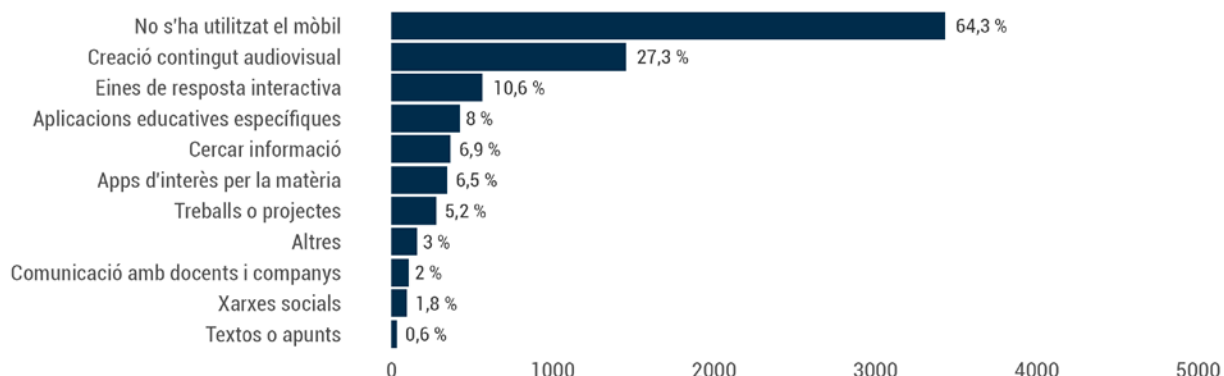

Bloc 2

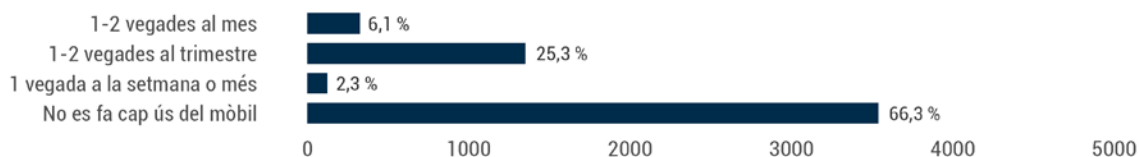
En quins cursos imparteixes classe? (es pot marcar més d'una resposta)

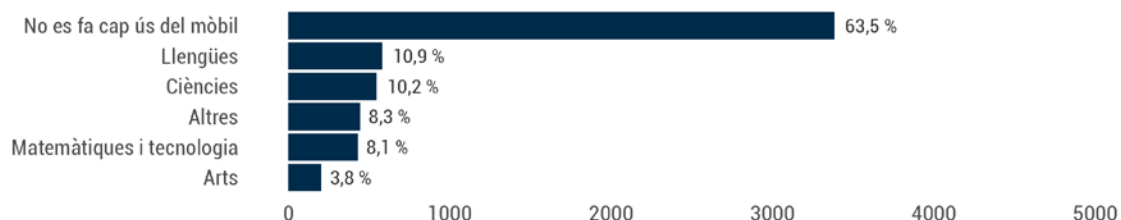
Marca si, durant aquest curs escolar, has desenvolupat alguna activitat a l'ESO en què l'alumnat fes servir el telèfon mòbil amb alguna d'aquestes finalitats: (es pot marcar més d'una resposta)

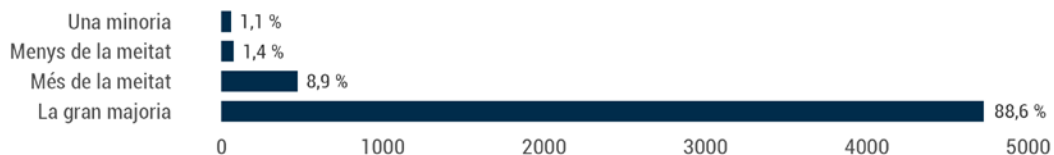
En el cas que es faci un ús educatiu a l'aula, quina és la freqüència d'ús del mòbil a l'aula a les teves matèries?

A quines matèries heu fet un ús educatiu del mòbil en el curs? (es pot marcar més d'una resposta)

Quina proporció d'alumnes tenen un dispositiu mòbil personal?

Formes part de l'equip directiu?

Bloc 3

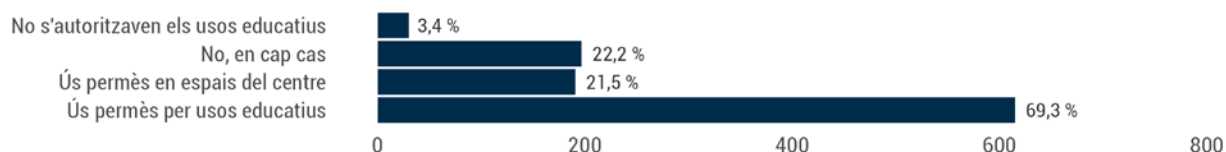
En el marc dels usos previstos per l'ESO a l'actual regulació, quina opció va triar entre les següents?

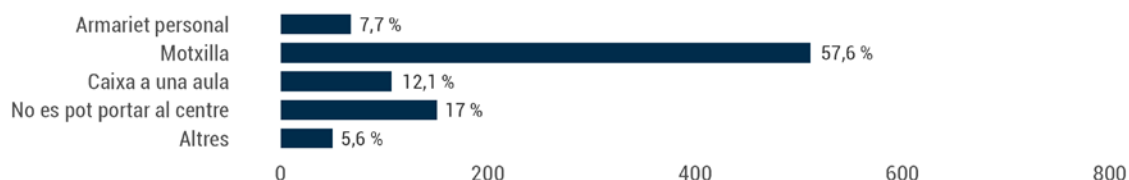
Aquest curs 2024-2025 heu actualitzat les NOFC per recollir els usos previstos dels mòbils de l'actual regulació?

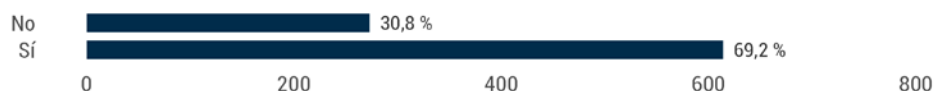
En el vostre centre, permetíeu l'ús del mòbil durant el curs 2023-2024? (si us plau, marca totes les que siguin certes)

De quina manera heu establert el procediment per garantir que els dispositius mòbils personals de l'alumnat restin en un espai segur al llarg de tota la jornada?

Les normes del centre recullen que els dispositius mòbil que resten en un espai segur han d'estar apagats o en mode avió?

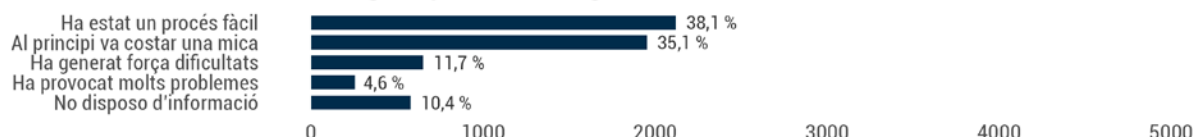

Bloc 4

Com valoreu l'efecte general de la regulació dels mòbils al centre educatiu on treballes?

Com ha sigut l'aplicació de la regulació dels mòbils al vostre centre?

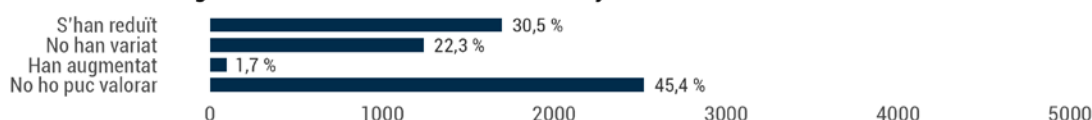
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les incidències relacionades amb l'ús indegut dels mòbils?

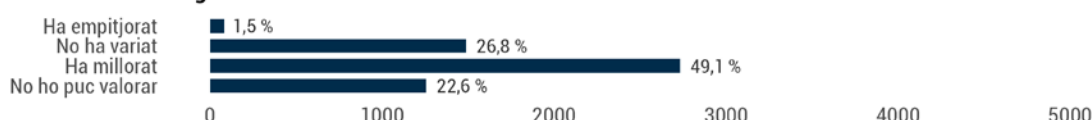
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en les conductes contràries a la convivència?

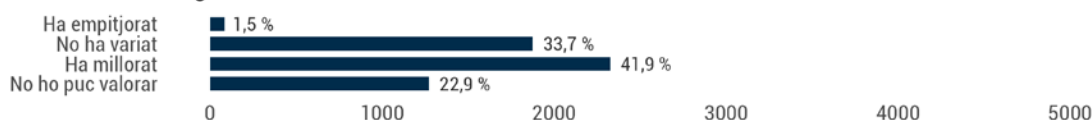
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en els casos de ciberassetjament?

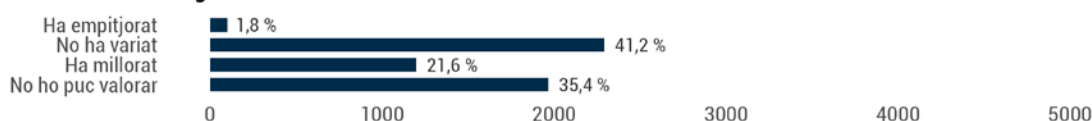
Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en la relació entre els alumnes?

Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en l'atenció de l'alumnat?

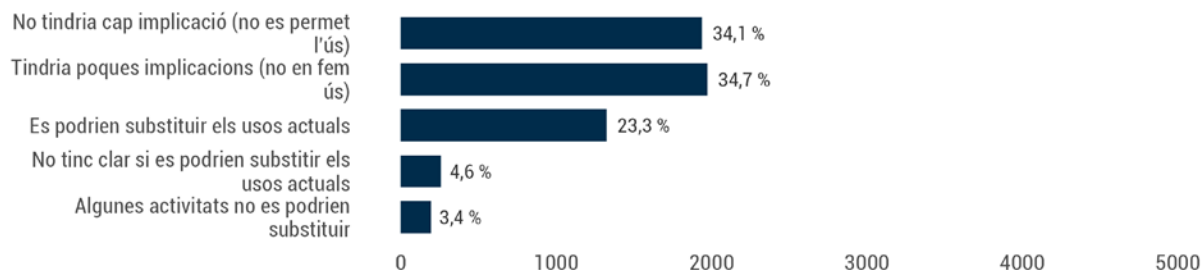

Consideres que en el centre educatiu l'aplicació de la regulació en l'ús dels mòbils ha tingut un efecte en el rendiment acadèmic de l'alumnat?

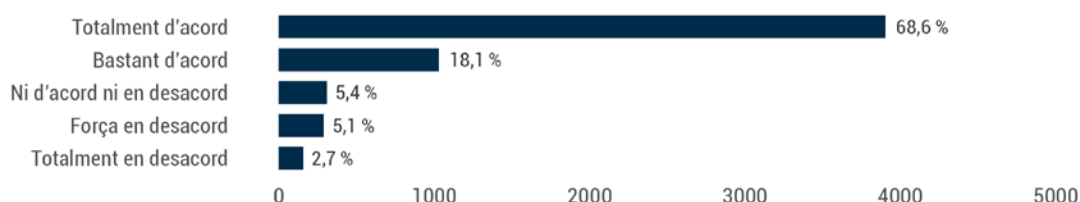

Bloc 5

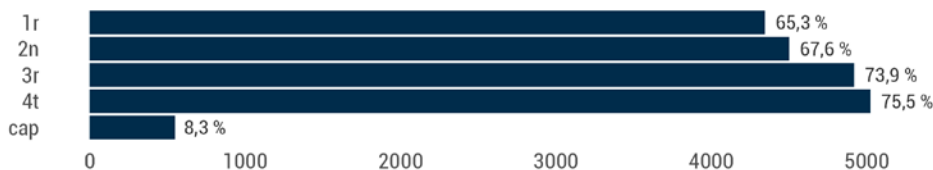
En cas que no es permetés l'ús educatiu dels mòbils a l'ESO, què implicaria per al centre educatiu on treballes?

Estaries d'acord amb una potencial prohibició total dels mòbils per a usos educatius a l'ESO?

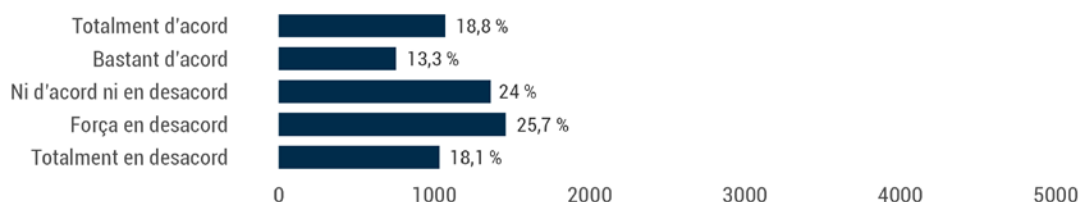
A quins cursos l'alumnat pot endur-se l'ordinador a casa?

Amb quina freqüència es poden endur el dispositiu portàtil a casa?

Com valoraries que l'alumnat hagués de deixar els seus ordinadors al centre?

10.8 Resultats detallats de l'anàlisi de l'enquesta

Taula 9: Probabilitat d'aplicar una prohibició total dels usos del mòbil durant el curs 2024-2025

Variable	Efecte marginal mitjà	Error estàndard	p-valor
Nombre d'alumnes (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	-0,07	0,08	0,35
Quartil 3	0,07	0,09	0,45
Quartil 4	0,08	0,09	0,37
Tipus de centre (categoria de referència: Institut-escola)			
Institut amb estudis postobligatoris	-0,08	0,09	0,36
Institut amb només ESO	0,07	0,10	0,52
Centre de màxima complexitat	0,10	0,06	0,12
Grau d'urbanització (categoria de referència: centres urbans)			
Àrees semidenses	-0,06	0,05	0,24
Àrees rurals	-0,07	0,09	0,43
Percentatge de població immigrada (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	0,00	0,06	0,94
Quartil 3	-0,04	0,06	0,57
Quartil 4	-0,06	0,07	0,45
Renda bruta mitjana per llar (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	-0,09	0,07	0,17
Quartil 3	-0,05	0,07	0,50
Quartil 4	-0,11	0,08	0,14
Nombre d'observacions			504

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta als centres educatius amb ESO i les fonts secundàries indicades a l'apartat 2.3 de l'informe.

Notes: La taula mostra els efectes marginals mitjans estimats a partir d'un model *logit*, juntament amb els errors estàndard i els valors-p. Els efectes marginals indiquen el canvi mitjà en la probabilitat que un centre apliqui una prohibició total, associat a un canvi unitari en cada variable explicativa (en el cas de les variables categòriques, respecte de la categoria de referència), i la resta de variables es mantenen constants.

p<0,1, ** p<0,05, *** p<0,01

Taula 10: Probabilitat de fer ús del mòbil amb finalitats educatives durant el curs 2024-2025

Variable	Coefficient	Error estàndard	p-valor
Edat (categoria de referència: menys de 25 anys)			
25-34 anys	0,12	0,10	0,24
35-44 anys	0,09	0,10	0,40
45-54 anys	0,08	0,10	0,42
55-64 anys	0,09	0,10	0,37
65 anys o més	0,07	0,15	0,63
Prefereixo no respondre	0,01	0,14	0,95
Equip directiu (categoria de referència: sí)			
No	0,07 ***	0,02	0,00
Identitat de gènere (categoria de referència: home)			
Dona	-0,05 ***	0,01	0,00
No-binari	-0,01	0,12	0,94
Prefereixo no respondre	-0,05	0,03	0,14
Temps treballat al centre (categoria de referència: entre 3 mesos i 1 curs acadèmic)			
Entre 1 i 2 cursos acadèmics	0,04 **	0,02	0,03
2 cursos acadèmics o més	0,05 **	0,02	0,02
Temps treballat (categoria de referència: menys d'un curs acadèmic)			
1-2 cursos acadèmics	-0,04	0,06	0,46
3-4 cursos acadèmics	-0,04	0,06	0,43
5-9 cursos acadèmics	-0,05	0,05	0,30
10-20 cursos acadèmics	-0,04	0,06	0,46
Més de 20 cursos acadèmics	-0,03	0,06	0,56
Cursos on imparteix classe (categoria de referència: 1r i 2n d'ESO)			
1r, 2n, 3r i 4t d'ESO	0,14 ***	0,02	0,00
3r i 4t d'ESO	0,14 ***	0,02	0,00
Nombre d'alumnes (categoria de referència: quartil 1)			
Quartil 2	0,00	0,03	0,92
Quartil 3	0,01	0,04	0,74
Quartil 4	-0,05	0,04	0,19
Tipus de centre (categoria de referència: Institut-escola)			
Institut amb estudis postobligatoris	-0,04	0,04	0,37
Institut amb només ESO	0,00	0,05	1,00
Centre de màxima complexitat	-0,03	0,02	0,28
Grau d'urbanització (categoria de referència: centres urbans)			
Àrees semidenses	-0,05 **	0,02	0,02
Àrees rurals	-0,04	0,03	0,22
Percentatge de població immigrada	0,02	0,09	0,81
Renda bruta mitjana per llar	0,00	0,00	0,23
Nombre d'observacions			5.225

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta als centres educatius amb ESO i les fonts secundàries indicades a l'apartat 3.2 de l'informe.

Notes: La taula mostra els efectes marginals mitjans estimats a partir d'un model *logit*, juntament amb els errors estàndard i els valors-*p*. Els efectes marginals indiquen el canvi mitjà en la probabilitat que un o una docent faci ús del mòbil amb finalitats educatives, associat a un canvi unitari en cada variable explicativa (en el cas de les variables categòriques, respecte de la categoria de referència), i la resta de variables es mantenen constants. $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$

Avaluar per millorar

A Ivàlua promovem la cultura de l'avaluació de polítiques públiques a Catalunya.
Avaluem polítiques públiques, difonem evidències, oferim formació i elaborem recursos.

**Generalitat
de Catalunya**

**Diputació
Barcelona**

upf. Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona